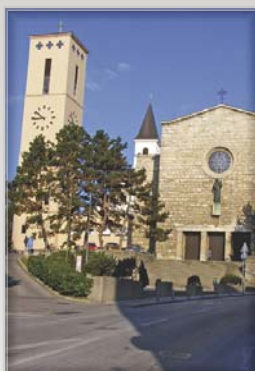


fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA



Br. 1/2011

kazalo

Uvodno slovo

SA SESTRAMA SV. KLARE 3

Korizmene poruke

KONGREGACIJA ZA KLER:

PORUKA SVEĆENICIMA 5

Franjevačka obitelj

PISMO ZA 800. OBLJETNICU

UTEMELJENJA REDA SIROMAŠNIH

KLARISA 6

SVEČANA PROSLAVA

DANA »DUHA ASIZA« 11

Susreti u Generalnoj kuriji

SUSRETI U RIMU I ASIZU 12

Naša provincija

SUSRET GVARDIJANA

I UPRAVE PROVINCIJE 16

DANI TRAJNE FORMACIJE 20

Rad Definitorija

9. SJEDNICA DEFINITORIJA 21

10. SJEDNICA DEFINITORIJA I SUSRET

SA SLOVENSKIM DEFINITORIJEM 22

11. SJEDNICA DEFINITORIJA 22

PASTORALNI SUSRETI 22

Događaji u Provinciji

PROSLAVA DANA BOLESNIKA

U PULSKOJ CRKVI SV. FRANJE 24

TJEDAN BRAKA U SPLITU 24

VJEROUČENICI IZ NOVOG MAROFA

DRUGI U VARAŽDINU 26

ODRŽAN PRVI TURNUS

DUHOVNIH VJEŽBI 26

Mi i svjetovni franjevci

TEČAJ ZA DUHOVNE ASISTENTE

FSR-A I FRAME 27

ODRŽAN SEMINAR ZA VODITELJE

FORMACIJE U FRAMI 28

NACIONALNI TEMATSKI SUSRET

ZA FORMACIJU FSR-A 28

Naši mladi

BLAGOSLOVLJENA KAPELICA

U KLERIKATU 29

INFO BR. 3: NOVACI JAVLJAJU

IZ ASIZA 29

DANI OTVORENIH VRATA 30

Izlog

TISKAN PRIJEVOD DOPUNJENIH

USTANOVA 31

NOVA IZDANJA. 31

Prilozi

SLUŽENJE AUTORITETA I POSLUH 32

PUTEM SV. MAKSIMILIJANA 38

Zajedno

GLASILO VIJEĆA FRANJEVAČKIH

ZAJEDNICA, BR. 33 39

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 1/2011

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio i odgovara:
Ljudevit Anton Maračić
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

SA SESTRAMA SV. KLARE

Godina koja teče, i koja je već otvorila četvrtu stranicu svoje dvanaestomjesečne cjeline, cijeloj Franjevačkoj obitelji, u čijemu bogatom mozaiku i mi predstavljamo sitni ali i nezaobilazni kamičak, nudi dvije prigode, od kojih proslava 25. obljetnice Dana »Duha Asiza« tek dobiva preciznije oblike, pa će o tome biti više govora sljedećih mjeseci, dok ona prva, dugotrajnija i sveobuhvatnija, opću pažnju franjevačkog svijeta usmjeruje na sestre klarise, koje na skorbu nedjelju Cvjetnicu počinju obilježavanjem 800. obljetnice početaka Reda siromašnih sestara. Ta proslava, nazvana *Klarinom godinom*, obuhvaća ne samo franjevačke sestre Drugog reda, nego treba zanimati i uključiti cjelokupnu Franjevačku obitelj.

U povodu početka Klarine godine Konferencija vrhovnih redovničkih poglavara Prvoga reda i Trećega samostanskog reda (OFM, OFMCONV, OFMCAP i TOR) objavila je vrlo sadržajno pismo sestrama sv. Klare, koje donosimo na prvim stranicama našega glasila. Činimo to zato što i svi mi ostali, koji ne spadamo u Drugi franjevački red, ipak smo sa sestrama sv. Klare bili povijesno (a ponegdje smo i danas) usko vezani. Ne treba posebno isticati nazočnost klarisa u području naše zagrebačke župe sv. Antuna (Mikulići), gdje kao klauzurne sestre blagotvorno svjedoče i molitveno pomažu ne samo vjernicima koji žive blizu njih i posjećuju njihovu crkvu. A vjerujem da i braća splitskog samostana podržavaju bratsku vezu sa sestrama sv. Klare u tome gradu, uz koje su u prvim stoljećima naše povijesti bili duhovno jače navezani. Valja se nadati da će Klarina godina pridonijeti pojačanju tih duhovnih veza, neovisno o tome što klarise u našim krajevima nisu juridički vezane s našom konventualskom obitelji. Sestre su nam i zaslužuju punu pažnju.

Zbog toga očekujem da će braća tijekom ove Godine sv. Klare još nesebičnije pomagati duhovnim uslugama raznih vrsti. Vjerujem da će se spremno odazvati njihovu eventualnom pozivu u su-

djelovanju ove proslave. Kao za početak podsjećam da zagrebačke klarise u Mikulićima namjeravaju svečano početi proslavu u subotu uoči Cvjetnice, i tom će prigodom kardinal Josip Bozanić otvoriti Godinu sv. Klare. Nije potrebno spominjati da se očekuje i brojno sudjelovanje naše braće koja će i na taj način dokazati jedinstvo Franjevačke obitelji i pažnju prema onima koje u molitvi i žrtvi izgaraju za druge i pomažu da se ne ugasi svjetlo franjevačke karizme u sredini u kojoj žive.

No, ova je Godina sv. Klare prigoda da se mi kao Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca prisjetimo jednog podatka koji je nekim članovima provincijske zajednice možda i nepoznat. A to je zbratimljenje (tzv. gemellaggio) s talijanskim klarisama *samostana sv. Cecilije* u toskanskom gradu Città di Castello. Za vrijeme nedavnog posjeta Rimu i Asizu, iskoristio sam priliku i s novacima posjetio ovaj samostan u gradu u kojemu valja istaknuti kao značajnu zanimljivost da ima čak tri samostana klarisa (juridički vezane uz pojedine od triju obedijencija Prvog Reda). U razgovoru s njima spomenuo sam činjenicu zbratimljenja, o kojemu bih volio imati više informacija, s kojima da ću upoznati svu braću u Provinciji. I neki je dan u Provincijalat stiglo preko e-maila pismo s detaljnijim podacima. Iz priloženog pisma tadašnjega generalnog delegata Reda za klarise, fra Iluminata Pira, potpisanog 2. veljače 1978. godine, doznajemo da se »duhovno zbratimljenje« ili još preciznije »duhovno bratstvo« između pojedinih provincija Reda i određenih samostana klarisa juridički vezanih uz naš Red (tzv. urbaniste) uspostavlja radi uzajamne duhovne koristi. »Naše sestre klarise tako će još radije i lakše upravljati prema samostanima vaše provincije prinos svojeg života, koji je zbog posebnog poziva sav usmjeren na molitvu, pokoru i posvemašnje darivanje njih samih božanskom Zaručniku«, te fra Iluminat, okrećući se sada drugoj strani, nastavlja: »Izvjesno je da Vaše očinstvo neće zaboraviti Gospodinu

preporučiti ove duše, koje su doduše jako povlaštene, ali još uvijek 'in statu viae'.

Ima dakle 33 pune godine kako je naša Provincija duhovno povezana sa sestrama klarisama Svete Cecilije u Città di Castello. Bilo bi jako lijepo da braća kada automobilom putuju prema Asizu ili Rimu, bar nakratko navrate i posjete ove sestre, koje su pred nekoliko godina otvorile svoj samostan i u Rumunjskoj, pa zahvaljujući tome imaju već dvije sestre Rumunjke i u matičnom samostanu, među kojima je i sadašnja opatica, s. Ester, Rumunjka. A bilo bi zaista jako-jako lijepo da se samostanska bratstva početkom Godine sv. Klare, recimo baš pred Cvjetnicu, jave sestrama i čestitaju njihovu i našu Klarinu godinu (e-mail: clarisse-

santacecilia@alice.it). A bit će jako-jako-jako lijepo ako se i unaprijed braća sjete ovih naših »zbratimljenih« sestara i uključe u svoje molitve i (zašto ne?) razvesele kojim prigodnim prilogom. One to ne očekuju, ali i mali znak pažnje puno govori, ne samo onome kome se iskazuje, nego mnogo više o onome koji to iskazuje.

Eto, draga braća, ove korizmene misli vezane su ovaj put uz naše klarise (i ovih u domovini, i onih zbratimljenih u centru Italije), pa dok se sjećamo njihove i naše velike obljetnice, iskreno se radujemo i bratski im čestitamo.

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

PODSJETNIK DO SREDINE GODINE

❖ *Događanja:*

16. travnja, Zagreb, Mikulići: Otvaranje Klarine godine (uz sudjelovanje kardinala Josipa Bozanića i zagrebačkih franjevačkih provincijala);

Od 26. do 30. travnja, Niepokalanow: Susret klerika juniora CEC-a (Junioren Treffen), uz sudjelovanje naših klerika iz Zagreba (sudjeluju i fra Ljudevit, provincijal, te fra Josip, magister bogoslova);

5. svibnja, Ptujaska Gora: Jubilarni susret/srećanje hrvatske i slovenske braće, u povodu 25. obljetnice održavanje ovih susreta;

14. i 15. svibnja, Cres: Svečana dvodnevna proslava 50. obljetnice osnutka Franjevki misionarki u našim krajevima (uz sudjelovanje njihove vrhovne uprave iz Asiza i Definitorijske naše Provincije);

Od 16. do 19. svibnja, Zagreb: Dani trajne formacije;

Od 6. do 10. lipnja, Split: Proljetno zasjedanje CEC-a u našem splitskom samostanu sv. Frane (uz predviđeni posjet Visu);

Od 26. lipnja do 1. srpnja, Cres: Drugi turnus ovogodišnjih duhovnih vježbi.

❖ *Osobna slavlja (izbor):*

15. veljače: Fra Ivo Planinić, 70 godina života (1941)

3. travnja: Fra Jeronim Vujić, 40 godina svećeništva (1971)

22. travnja: Fra Gracijan Gašperov, 70 godina života (1941)

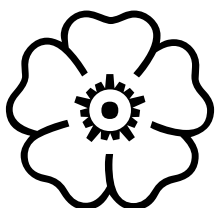
28. travnja: Fra Zvonimir Zlodi, 88 godina života (1923)

5. svibnja: Fra Tomislav Mrkonjić, 30 godina svećeništva (1981)

22. svibnja: Fra Kristofor Ćorić, 40 godina svećeništva (1971)

10. srpnja: Fra Ferdinand Ćavar, 70 godina života (1941)

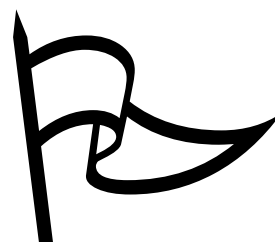
29. lipnja: Fra Đuro Hontić, 25. obljetnica svećeničkog ređenja (1986)



*U povodu skorog slavlja Vazmenog otajstva,
Muke, Smrti, Ukopa i Uskrsnuća Gospodnjega
svoj braći u domovini i onima u tuđini
SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!*

– želi:

Provincijska uprava



korizmena poruka

KONGREGACIJA ZA KLER: PORUKA SVEĆENICIMA

Korizma 2011.

Predraga braćo,

vrijeme milosti, koje nam je dano da ga zajedno živimo, poziva nas na obnovljeno obraćenje, kao što je uvijek nov i dar ministerijalnog svećeništva, preko kojega se Krist Gospodin uprisutnjuje u naše egzistencije i preko njih u život svih ljudi.

Obraćanje, za nas svećenike, znači nadasve prilagoditi sve više svoj život propovijedanju, koje nam je svakodnevno ponuđeno vjernicima, postajući na taj način »odlomci živućeg Evanđelja«, koje svi mogu čitati i primati.

Temelj takva stava nesumnjivo je obraćenje vlastitog identiteta: moramo se obratiti onome što jesmo! Identitet koji smo sakramentalno stekli i u svojoj ljudskoj ranjivosti prihvatili zahtijeva progresivno suobličavanje našeg srca, uma, ponašanja i svega onoga što mi jesmo liku Krista dobrog pastira, koji je u nas sakramentalno utisnut.

Moramo ulaziti u otajstva koja slavimo, posebno u presvetu euharistiju, i dati se da nas ona zaokupe: u euharistiji svećenik napose otkriva svoj identitet. U slavljenju božanskih otajstava može se otkriti »kako« biti pastir i »što« je nužno činiti da bismo bili uistinu na službi braći.

Obeskršćanjeni svijet traži novu evangelizaciju, ali ona traži »nove« svećenike, ne samo u smislu površnog utrkiivanja s prolaznom svakidašnjom modom, već srcem koje je duboko obnovljeno svakom sv. misom: obnovljeno po mjeri ljubavi Presvetog Srca Isusa, svećenika i dobrog pastira.

Osobito je hitno obraćenje od buke u šutnju, nastojanje da »činiti« postane »biti« s Isusom, sudjelujući uvijek sve svjesnije u Njegovu biću. Svako svećeničko djelovanje mora uvijek biti odjek i širenje onoga što svećenik jest.

Moramo se obratiti na zajedništvo, otkrivajući što ono stvarno jest: zajedništvo s Bogom i s Cr-

kvom, i u njoj s braćom. Crkveno zajedništvo temeljito označuje obnovljenu i življenu svijest da se živi i naviješta sam nauk, sama predaja, sama povijest svetosti te, zato, i sama Crkva. Pozvani smo živjeti ovu Korizmu dubokim crkvenim osjećajem, otkrivajući ljepotu što smo i mi dio izlaska naroda, koji uključuje sav svećenički red i sav ostali puk, koji na svoje svećenike gleda kao na uzore sigurnog odnosa i od kojih očekuje obnovljeno i svijetlo svjedočenje.

Moramo se obratiti u svakidašnjem sudjelovanju u Žrtvi Kristovoj na križu. Kao što je on rekao i savršeno ostvario ovu zamjениčku ulogu koja je omogućila i odjelotvorila naše spasenje, tako je i svaki svećenik, *drugi Krist*, pozvan, poput velikih svetaca, da živi u prvom licu otajstvo te zamjene, na službi braći, nadasve vjernim slavljenjem sakramenta pomirenja, primijenjenim na samoga sebe i darežljivo iskazanim braći, u jedinstvu s duhovnim vodstvom i u svakidašnjoj žrtvi vlastitog života kao naknadu za grijehе svijeta. Svećenici koji se vedro odnose prema ovome presvetom sakramentu, sposobni prenositi svjetlo evanđeoske i crkvenosne mudrosti u suvremenim prilikama, izazivaju našu vjeru, postaju uistinu autentični proroci, sposobni sa svoje strane odaslati svijetu jedini autentični izazov: Evanđelje koje poziva na obraćenje.

Ponekad je muka zaista velika i osjećamo da nas je malo u odnosu na potrebe Crkve. Ali, ako se ne obratimo, bit će nas i sve manje, jer samo svećenik obnovljen, obraćen, »novi« svećenik, postaje sredstvo preko kojega Duh poziva nove svećenike.

Blaženoj Djevici Mariji, kraljici apostola, povjeravamo ovaj korizmeni hod, zazivajući božansko Milosrđe, da po uzoru na našu nebesku Majku i naše svećeničko srce postane »Utočište grešnika«.

kardinal Mauro Piacenza,
Pročelnik Kongregacije za kler

franjevačka obitelj

KONFERENCIJA GENERALNIH MINISTARA PRVOGA FRANJEVAČKOGA REDA I TOR-A

Pismo za 800. obljetnicu utemeljenja Reda siromašnih sestara sv. Klare

Gospodin dao mir svima vama, siromašne sestre svete Klare!

Još je živa jeka slavlja utemeljenja Prvoga franjevačkoga reda i sad smo već svi okrenuti prema 2012. godini da zahvalimo Gospodinu za 800 godina Klarina posvećenja u Porcijunkuli. Obljetnica nije spomen slavne prošlosti, nego je događaj koji postaje memorijom, s ciljem da i iz »vlastite prošlosti crpimo dodatni zanos da obnovimo volju da služimo Crkvi«.¹

Pozvane od Duha da slijedite Krista siromašnoga, raspetoga i uskrsloga, živeći sveto Evanđelje u poslušnosti, bez ikakvog vlasništva i u čistoći, čuvarice ste Klarine karizme, posvećene žene koje surađuju sa svijetom, kontemplirajući znakove koje Duh sije i širi u povijesti. U osluškivanju Boga i danas govorite srcu muževa i žena našega vremena jezikom ljubavi, čije riječi prodiru u korijen egzistencije koju Bog nastanjuje.

ČVRSTO SE DRŽITE POLAZIŠTA

Spominjati se vlastitoga poziva pruža prigodu da si ponovno posvijestimo motivacije vlastitoga »da« Bogu. Iščitavajući ponovno svoju povijest poziva, vraćate se susretu s Gospodinom koji se dogodio po Riječi, po nekoj osobi, po nekome događaju ili nekom iskustvu. Nakon početnih teškoća odlučile ste slijediti Isusa Krista, dopuštajući njemu i njegovu Evanđelju da vas određuje. Privuklo vas je iskustvo Franje i Klare i, danas, njihovo »da« Kristu se po vama nastavlja u vremenu. Svjesni da

su različite zgode i nezgode promicale i uvjetovale čistoću vaše »Forma vitae«, da su različite stoljetne naslage ponekad preinačile izvornu intuiciju, uvjereni smo da se obljetnica utemeljenja vašega Reda ne može ograničiti na to da bude samo jednostavno obnavljanje uspomene.

Što želimo slaviti zajedno: spomen na jedno pravilo ili sjećanje na Božju povijest s vama koja se kroz vjekove ostvarivala u vremenu i koja vam još i danas daje zanos da »opslužujete sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista, živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći?«² Kako ponovno iznijeti na svjetlo, u njegovoj cjelovitosti, način života koji svima čini vidljivim i vjerodostojnim da je »Sin Božji postao za nas put što nam ga je riječju i primjerom pokazao i poučio nas preblašeni otac Franjo, njegov pravi ljubitelj i nasljedovatelj?«³ Kako vi i danas možete biti u Crkvi i za cijelu franjevačku obitelj živi spomen onoga što smo svi mi, kao krštenici, pozvani živjeti?

Znamo da trošite najbolje snage da budete vjerne onom što ste izabrale i obećale i, upravo stoga, osjećamo hitnost da zajedno s vama nanovo iščitavamo ovaj povijesni trenutak, koordinate vašega života kao Siromašnih sestara koje je Bog postavio u Crkvu, u franjevačku obitelj i u svijet.

Živeći Evanđelje...

U društvu bombardiranom slikama gdje je pojedinac gurnut da traži trajno predstavljanje sebe, vas je Duh pozvao da budete jednostavan znak

¹ Benedikt XVI. na 23. općoj skupštini Međunarodne federacije katoličkih sveučilišta, 1. studenoga 2009. god.

² PrKl I, 2, FF 2750

³ OprKl 5, FF 2824

Božje prisutnosti. Znamo da nije uvijek lako, osobito kad to zahtijeva trajno evanđeosko obraćenje uma, srca, ponašanja, struktura vaše osobnosti, da biste bile značajne i da ne biste upale u lako svjetovno natjecanje, da ne biste trgovale stožerima vašega života.

Dok se poruka koja proizlazi iz vašega svjedočenja izražava strukturama, znakovima i simbolima, Pravilo što ga je Klara napisala traži danas od njezinih kćeri da evanđeoski život žive kao siromašne *sine glossa*. Znamo da u bratstvima Duh Božji potiče da se traži, da se evanđeoski razlučuje, da se održi budnom pozornost i da se razmotre strukture koje ne dopuštaju da se izravno odsijeva Božju prisutnost. Stoga ste pozvane ponovno razmotriti znakove i simbole kako bi bili shvatljivi u ovom vremenu u kojem je sve prijeporno i sumnjivo; također i sveto koje ne upućuje na ono Božje riskira da uđe u logiku »upotrijebi i baci«.

Od posvećenih se traži da izražavaju ono apsolutno Božje. Vi ste, na poseban način, pozvane živjeti životom utemeljenim na znakovima i simbolima koji ne upućuju na prazninu jalove indoktrinacije, ritualizma ili aktivizma, nego na to da danas umijemo spajati korijene prošlosti i proroštvo budućnosti: strukture, znakove i simbole koji jednostavno pokazuju Boga.

Kako možete biti svjedocima njegove nazočnosti kroz način života što ga je jednom Duh povjerio Klari i kojega nastavlja povjeravati vama u ovom vremenu u kojemu se čini da slabe najelementarnije koordinate egzistencije?

Dok se cijeli svijet vrtoglavo vrti, vi, u stabilnosti, činite vidljivim da Bog oduvijek čeka muževe i žene našega vremena da ih ljubi.

Hraneći se Božjom riječi, vi je utjelovljujete u svakidašnjici kroz poslušnost u vjeri.⁴ Vjera u Krista nije događaj stečen jednom zauvijek, nego je dar Duha. Ona traži stalan odgoj, stoga je treba slaviti, ispovijedati i živjeti. Njegovanjem liturgije svjedočite da Bog, Otac koji se čini bliskim svakom stvorenju, poziva čovječanstvo da u povijesti stoji u njegovoj nazočnosti. Postanite u svakidašnjici vidljivi tražitelji Boga, na način hodočasnika u svijetu i prosjaka smisla.

Ako liturgija daje formu našoj vjeri, onda vjera, da bi bila uvjerljiva, treba nalaziti odjeka u svaki-

dašnjici života na osobnoj i bratskoj razini. Nije dovoljno, dakle, misliti da se vjeruje, nužno je da slavljen otajstvo u svakomu ostvari lice Kristovo. I danas je proširen rascjep između vjere i života.

Pomozite nam da nanovo provjeravamo naša slavlja: njegovanje liturgije časova i euharistije, dok je trajno usmjerena na hvaljenje Boga, treba omogućiti, po Klarinoj jednostavnosti, milost prisutnosti uskrslog Gospodina.

Dajući se prožeti Duhom i oblikovati Evanđeljem, vi ste posvećene žene koje se predaju Bogu. Po primjeru Franje i Klare, vi, Siromašne sestre, imate u sebi, kao i Djevica, Onoga koji obuhvaća svaku stvar i sve stvari.⁵ Svjedočite u šutnji da »kontemplirate Krista evanđelja, da ga snažno ljubite, da nasljedujete njegove kreposti«.⁶

Kazujte nam, stoga, svojim životom ono što čujete, ono što gledate svojim očima, ono što kontemplirate i što vaše ruke dotiču od Riječi života.⁷ Nastavite naviještati svojim postojanjem, živjeti mističnu dimenziju, da Bog postoji, da je Bog ljubav.⁸

U ovom svijetu koji se čini ravnodušnim prema Bogu pozvane ste da upućujete na prisutnost otajstva koje ima lice Oca. Samo tražeći strastveno Krista i njegovo kraljevstvo možemo stati uz muževe i žene našega vremena s nadom u srcu, svjesni da smo dio iste užetom povezane skupine planinara. Dajte nam da vidimo ljepotu, da se uvijek osjećamo osobama na putu koje svaki dan u povijesti igraju kartu na život s Bogom.

Kontemplativno iskustvo Klare nas propitkuje. Ako ona poziva Janju Prašku da se sva stavi u sliku Isusa Krista (usp. 3PJa 12-13), i danas traži od vas da se dadnete preobraziti kroz kontemplaciju, da darujete svoju egzistenciju u neprekidnom traženju Boga, da se oslobodite svega onoga što zauzima njegovo mjesto i da ljubite do kraja.

Ako Bog danas traži od svih kršćana da budu odrasli u vjeri, s većim pravom se od vas, posvećenih žena traži odrasla vjera koja će znati pripovijedati vaše novo iskustvo susreta s Gospodinom, da odgovorite s nadom, ondje gdje jeste, na dubo-

⁵ Usp. 3PJa 26, FF 2893

⁶ Benedikt XVI., *Opća audijencija*, 27. siječnja 2010. godine

⁷ Usp. Iv 1,1

⁸ 1Iv 4,8

⁴ Usp. *Služenje autoriteta i posluh* 7

ka pitanja muževa i žena našega vremena. Samo onaj tko neprestano korača pod Božjim pogledom, može se staviti u osluškivanje onoga tko traži smisao.

Hvala za vaše neumorno traženje Boga: sloboda življenja u njemu je poziv da svaki dan uranjamo u otajstvo, da vjerujemo da Bog jest jer ste ga susrele.

Kao siromašne...

U ovom vremenu u kojemu samo neki plove u obilju, a velik dio ljudi nema ni čime se nasititi, vama, Siromašne sestre sv. Klare, Franjo nastavlja povjeravati svoju Posljednju volju: »Ja, neznatni brat Franjo, hoću da nasljedujem život i siromaštvo najvišega Gospodina našega Isusa Krista i njegove presvete Majke, i hoću da ustrajem u njemu do kraja; i molim vas, moje gospođe, i savjetujem vas da u tom presvetom životu i siromaštvu trajno živite. I mnogo se čuvajte da po čijoj nauci ili savjetu nikada ni najmanje od njega ne odstupite«. ⁹

Vas, Siromašne Klarine sestre, Bog je stavio na stvarno mjesto da budete znak osporavan, ne zato da branite strukture, nego – kao siromašne – da svaki dan izabirete radikalno živjeti Evanđelje.

Svako bratstvo postaje alternativan znak u mjestima obilja i znak nade među onima koji žive u oskudnosti, samo ako se svjedoči vlastito predanje i povjerenje u Oca koga nam je Isus Krist objavio. Nije riječ o nekom ideološkom ili intelektualnom siromaštvu, nego o stilu života koji svjedoči potpuno povjerenje u Oca, koje se uobličuje u svakodnevnici egzistencije. Ima naime u svijetu nekih iskustava bratstva koja izabiru da »svjedoče život krajnje trijezan i umjeren, da budu solidarni sa siromasima i da se pouzdaju samo u Providnost, da žive svaki dan od Providnosti, iz povjerenja da se stavljaju u ruke Božje«. ¹⁰

Ne dopustite da vas ništa i nitko ne odvraća od te odluke. Provjeravajte je li se različitost mišljenja unutar vašega Reda temelji na zajedničkom traženju da budete vjerne Isusu Kristu i njegovu Evanđelju ili je li možda obrana stilova života ne upućuje više na Svevišnjega. Bog nastavlja zvat i neke da budu proroci, ne zato da se sami slave, nego da budu znak njegove ljubavi, njegove blizi-

ne čovječanstvu: »Gospodin reče: 'Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu i čuo sam tužbu na tlačitelje njegove. Znane su mi muke njegove'«. ¹¹

Kazujte nam stilom siromašna, trijezna, ponizna života svoju vjeru u Providnost Božju: »Siromaštvo je znak pripadnosti njemu, ono je jamstvo vjerodostojnosti kraljevstva Božjega već prisutnoga među nama. Ono je sve uvjerljiviji znak u našim danima kad je riječ o siromaštvu koje se živi u bratstvu, s jednostavnim i bitnim stilom života koji je izričaj zajedništva i prepuštanja volji Božjoj«. ¹²

Učinite da okusimo radost slobode jer, kontemplirajući, vidite Boga u svakom trenutku života. Dokažite nam da ne slijedite današnje mode, da niste u konkurenciji s mondenošću, u kojoj prividan izgled, samo-slavlje, individualizam, upućenost samo na sebe teže i nastoje da izbljede remek djelo Božje. Pripovijedajte nam svoju povijest s Bogom koja se hrani šutnjom, osluškivanjem, dubokim duhovnim životom.

Živeći u čvrstoći pokazujte nam ono što je istinski bitno, lijepo, autentično. Znamo da je Bog istinsko ljudsko bogatstvo ¹³ i da siromaštvo oslobađa od ropstva stvari i umjetnih potreba prema kojima potiče potrošačko društvo: pomozite nam da ponovno otkrijemo da je Krist jedino blago za koje se uistinu isplati živjeti. ¹⁴ Za Klaru i Franju »presveto siromaštvo« nije jednostavno neka krepost, niti je samo odreknuće stvari, nego je osobito jedno ime i jedno lice: lice Isusa Krista siromašnoga i raspetoga (usp. 2PJa 19). Za njih oboje kontemplacija siromašnoga Krista ne svodi se na neku lijepo mističnu teoriju odreknuća, nego se utjelovljuje u stvarno, konkretno, bitno siromaštvo. ¹⁵ Pogledajmo njihovo svjedočanstvo: oboje su ljubili siromaštvo da bi nasljedovali Krista s potpunom predanošću i slobodom da budu i za nas poziv da njegujemo unutarnje siromaštvo kako bismo rasli u povjerenju u Boga, ujedinjujući također stil trijezna života i odreknuće materijalnih dobara. ¹⁶

¹¹ Usp. Izl 3,7

¹² Fra Giacomo Bini, OFM, generalni ministar, u: *L'Osservatore Romano*, 1. veljače 2003. godine, str. 6.

¹³ Usp. *Vita consecrata* 90

¹⁴ Usp. Ponovno krenuti od Krista 22

¹⁵ Usp. *Chiara d'Assisi e di oggi*, fr. José Carballo, n. dj., str. 15.-16.

¹⁶ Usp. Benedikt XVI., Opća audijencija, 27. siječnja 2010. godine

⁹ PosVo FF 140

¹⁰ Benedikt XVI., *Opća audijencija*, 13. siječnja 2010. godine

Pozvane da slijedite, na njegov način, siromašnoga Krista, da prigrbite dakle siromaštvo, trebajte pronalaziti, ako je potrebno, nove oblike da ga izrazite¹⁷ proročkim duhom kroz »jasnije svjedočenje osobnoga i zajedničkoga siromaštva [...]«,¹⁸ upravo kako su učinili Franjo i Klara. Inkulturacije nekih bratstava što se suobličuju sa siromašnima koji žive u njihovu okružju ponekad je iznenađujuća. Kad uzajamno dijelite s onima koji nemaju, kad izabirete živjeti od nužnoga, kad ne gomilate, kad se povjeravate bratstvu, činite vjerodostojnim izbor siromaštva jer živite svoju vjeru u Boga, Oca koji se brine za čovječanstvo.

U svetom jedinstvu...

Sadašnji svijet, uronjen u globalno selo, riskira da postane pozornicom na kojoj se miču svi i nitko. Mnoštvo doista riskira da ostane zapetljano u mrežu anonimnosti: individue koje gube osjećaj pripadnosti obitelji, skupini, povijesti, čini se da napreduju bez svoga imena a i da ne poznaju neko »ti«.

Vi, premda u samostanu, živite u tom društvu u kojemu se umnažaju »ne-mjesta« i gdje sve utječe da život strukturira izvan vremena i bez smisla. Pojedinci često kruže bez svijesti vlastitoga identiteta, osiromašeni u komunikaciji s drugim s kim se uspostavljaju odnosi koji se često hrane uhodanom običnošću.

Vi, u čvrstoći, odražavate u povijesti nazočnost Boga koji daje smisao svakidašnjem življenju. Vi ste važan znak u Crkvi, u franjevačkoj obitelji i u svijetu, jer u ovom vremenu u kojemu svatko zahtijeva svoja prava ili živi u funkciji vlastitoga ja, vi nam, kroz svoje odnose, nastavljate kazivati da je još moguće zaigrati na kartu ljubavi.

U svijetu koji želi svesti pojedinca na potrošača uronjenoga u zakone velikoga tržišta, vi igrate na kartu autentičnih odnosa koji se hrane šutnjom, osluškivanjem, iščekivanjem, praštanjem, besplatnošću, darivanjem, predanjem samoga sebe u vjeri, poštivanjem različitosti uloga, odnosima koji teže za tim da učine da osoba raste u slobodi, sukladno uzrastu Krista. Danas, naime, dok je opći menta-

litet protegnut prema izravnavanju uloga, vi nam pokazujete kako biti »zaručnica, majka i sestra«:¹⁹ u vašim bratstvima spajate čvrstoću i slatkoću, autoritet i empatiju, odgovornost i slobodu, samostalnost i povjerenje.

Prihvaćajući svaku sestru kao jedinstvenu i neponovljivu, pokazujete svijetu Božje remek-djelo koje je dio stvorenoga što ga vi čuvate. Ljubite svaku osobu u njezinoj cjelovitosti, sačinjenoj od biološke, psihološke i duhovne razine, prožete Duhom, koja se ne može svesti na samo jednu dimenziju.

Raširenim primjerima nesnošljivosti, nepoštivanja, sumnje, ugnjetavanja, vi odgovarate tako što ste uvijek jedna s drugom i zajedno, kao bratstvo, u srcu muževa i žena našega vremena, u dijalogu sa svima onima koji kucaju na vaše samostane. Pomognite nam da budemo osobe slušanja, da promičemo evanđeoske odnose, duboko ljudske, koji imaju za cilj uzajamno prihvaćanje svakog različitoga. Značajno je za nas zapaziti da vi u običnosti tražite uvijek sve više sreću drugoga, želite »biti za« drugoga.²⁰

Crpeći iz kontemplacije novi način kako biti posvećena žena, učite u školi Duha povezivati trajnu pozornost za Boga i za sestre. Zapažamo u vama stalan hod da se oslobodite svakoga egoizma. Ne brinite se da pod svaku cijenu budete središte svijeta i svemira: živite sukladno ekonomiji dara, sukladno duhovnosti zajedništva, ljubav ne mjerite količinom ili brojem i ne zahtijevate je od drugoga kao neko svoje pravo. Označava vas radost darovana u besplatnosti što ste naučile iz iskustva Kristove ljubavi.

Imamo potrebu da iz vaših laboratorija kulture, koja se temelji na Evanđelju, crpimo metodu koja bi nam pomogla da povezujemo etičke vrijednosti sa socijalnim vrijednostima, da možemo radikalno živjeti sukladno Bogu Abrahamovu, Izakovu, Jakovljevu..., Bogu Isusa Krista i da budemo nositelji evanđelja po kulturi pravde i mira.

Znakovita je briga koju pokazujete prema formaciji. Ne dopustite da bude samo poučavanje, nego imajte pred očima umijeće bivovanja. Prodirite s emotivnom inteligencijom u ono što učite i što držite značajnim za vašu egzistenciju i egzistenciju drugih.

¹⁷ Usp. *Perfectae caritatis* 13

¹⁸ *Instrumentum Laboris IX. biskupske sinode 'O Bogu posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu', 1994., 53*

¹⁹ 1PJa 12, FF 2863

²⁰ Usp. *Deus Caritas est* 7

stenciju drugih. Svjedočite u svakidašnjici, po ljudskom sazrijevanju koje podržava trajno obraćenje, da je moguće slijediti Isusa Krista kao siromašne sestre.

Vi za mnoge predstavljate oazu mira gdje se muževi i žene mogu propitkivati o Otajstvu koje obavlja i prožima život. Pozvane ste učiniti vjerodostojnim da je želja za Bogom u dubini svakog stvorenja i da Bog neprestano traži muškarca i ženu da sa svakim uspostavi, u slobodi, odnos utemeljen na ljubavi. Znamo koliko na sebe uzimate brige svijeta i kako nastavljate pred Bogom moliti i zagovarati. Gledajući vas, podsjećate nas da treba sanjati zajedno da se evanđeoski svijet učini vidljivim.

Uvjereni smo da svjedočanstvo »svetog jedinstva« danas zahtijeva razmišljanje o odnosu između Prvoga i Drugoga reda. Ne možemo ne znati da je »jedan te isti Duh učinio da franjevci i one siromašne žene iziđu iz ovoga svijeta«. ²¹

Koji značaj ta istina ima u našem životu? Jesmo li uvjereni da nam sveto »[...] jedinstvo omogućuje da prihvatimo, u različitosti poziva, duboku potpunost dimenzija Crkve, koju Sabor definira potpuno gorljivom u djelovanju i predanom kontemplaciji. [...] Ako nije prihvatljivo da ženski ogranak bude podložan onom muškom, ni potpuna odijeljenost ne predstavlja prihvatljivo rješenje. Štoviše, to bi bila šteta kako za franjevce tako i za sestre. Naši redovi naprotiv mogu pružiti Crkvi i svijetu svjedočenje zdrave i nužne komplementarnosti življene među dvama ograncima i u stavu velikoga i uzajamnoga poštivanja, ali istodobno i zajedništva i uzajamne pomoći, da to bude slika Crkva – zajedništva«. ²²

Možda je došao trenutak da učvrstimo odnos koji bi znao spajati samostalnost i uzajamnost. Svjesni smo da se karizma svetoga jedinstva ne živi u zamjenjivanju niti u tutorstvu, nego u stavu osluškivanja jedni drugih i obratno, u uzajamnom poštivanju, u kontemplativnom stavu, da učinimo vidljivima zajednička bogatstva i različitosti koje

čine lijepom vlastitu specifičnost i vjerodostojnim svjedočenje zajedništva življenoga u Bogu, bez zbrke i bez ovisnosti.

Gospodin vas blagoslovio i čuvao

Želimo s vama sanjati kako bi Klara mogla vidjeti ostvareno Pravilo u njegovoj cjelovitosti među svojim kćerima. Ako je aktualnost Franje i Klare pred očima svih, to je stoga što Bog još nastavlja igrati na nas, i na vas osobito, kako bi se izvorno nadahnuće koje je Duh jednog dana povjerio našim utemeljiteljima, moglo uobličiti danas. Tko zna koji utjecaj može još imati u ovom vremenu svjedočenje Siromašnih sestara sv. Klare na Crkvu i na svijet!...

S Franjom želimo obnoviti s vama naše zauzimanje: »Budući da ste po božanskom nadahnuću postale kćerima i službenicama vrhovnoga svevišnjeg Kralja i nebeskoga Oca, zaručile se s Duhom Svetim odabirući da živite prema savršenosti svetoga Evanđelja, hoću i obećavam za sebe i za svoju braću uvijek voditi o vama marljivu brigu i posebnu skrb«. ²³ I sa Klarom vas molimo da budete »uvijek brižne da obdržavate ono što ste obećale Gospodinu«. ²⁴

Na slavu Kristovu!

fra José Rodríguez Carballo, OFM,
generalni ministar

fra Mauro Jöhri, OFMCap,
generalni ministar

fra Marco Tasca, OFMConv,
generalni ministar

fra Michael Higgins, TOR,
generalni ministar

Rim, 2. veljače 2011. godine

²¹ 2Čel 204

²² *Uzajamnost i komplementarnost manje braće i sestara klarisa*, Relacija generalnoga ministra fra Hermanna Schalücka na Međunarodnom kongresu asistenata Federacije kontemplativnih franjevačkih sestara (3. rujna 1996.)

²³ PrKI VI, 3.-4

²⁴ BIKI 16.

SVEČANA PROSLAVA DANA »DUHA ASIZA«

Konferencija franjevačke obitelji, koja okuplja sva tri generalna ministra Prvog reda (OFM, OFMConv i OFMCap), generalnog ministra Franjevacu trećoredaca (TOR) i generalnu ministru Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS), objavila je 17. studenoga prošle godine zajedničku poruku o što svečanijoj proslavi Dana »Duha Asiza« u listopadu ove godine, kada pada 25. obljetnica prvoga međureligijskog susreta u Asizu, i za koju je prigodu papa Benedikt XVI. najavio svoj dolazak u Asiz. U iščekivanju novih detaljnijih informacija, među koje svakako spada i potvrđena vijest da će 27. listopada ove godine sam papa Benedikt XVI. osobno sudjelovati na proslavi u Asizu, prenosimo poruku u cijelosti.

Draga braćo i sestre, Gospodin vam dao svoj mir!

Preko godine dana Konferencija franjevačke obitelji (CFF) razmatrala je kako bi se mogla proslaviti 25. obljetnica Svjetskog dana molitve za mir, koji je održan 27. listopada 1986. u Asizu. Pozivajući se na ovu proslavu, Ivan Pavao II. popularizirao je ideju »Duha Asiza«, pojam koji je posljednju četvrtinu stoljeća brojnim pokušajima nadahnuo promicanje mira i dijaloga. Naša je nakana pojačati tu zauzetost za mir i dijalog, potičući cijelu Franjevačku obitelj da proslavi ovu značajnu obljetnicu. U pripremni proces ove proslave nisu uključeni samo naši odgovorni voditelji za područje pravde, mira i očuvanja stvorenog, kao i onoga za dijalog, već i drugi zainteresirani za ova događaja.

Mi, franjevci, svjesni smo da se svijet jako promijenio u posljednjih 25 godina. Naša se zauzetost na mnogim razinama dijaloga s narodima i drugim vjerskim tradicijama uvijek temeljila na našoj vjernosti širenju Radosne vijesti koju je navijestao Isus Krist. U isto su vrijeme nastali novi uvjeti koji prijete jedinstvu, dobrobiti ljudske rase, čak i njezinoj egzistenciji. Ovi izazivaju sposobnost Crkve i naše Franjevačke obitelji da bude učinkovit znak jedinstva. Veliki pomaci naroda kroz tradicionalne geografske granice stvaraju poticaje za sukobe i potkopavaju stabilnost društva. Osim toga, ova su kretanja povećala pritisak na sveukupnu sredinu. Rastuće siromaštvo je potom pogoršalo sve to stanje. Sve se više osjeća potreba da se hitno stvore novi putevi međukulturalnog dijaloga ili da se bar učvrste postojeći sa svrhom da se promiče mir, pomirenje, skrb za stvoreno i za cjelokupni ljudski napredak, posebice za one koji su osiromašeni.

U tom ozračju pozivamo Franjevačku obitelj da se pripremi proslaviti ovu značajnu obljetnicu »Duha Asiza«. Znamo da su mnogi od vas svake

godine i kroz dugo vrijeme slavili sjećanje na ovaj događaj te vas potičemo da nastavite tim putem.

Radosni smo najaviti vam da su već u pripremi prijedlozi za proslavu ove obljetnice. Ubrzo ćete primiti skup materijala koji će vam pripomoći da organizirate takvu proslavu u svojim zemljama, ustanovama, područjima, mjesnim bratstvima, župama, školama ili ostalim mjestima gdje su franjevci prisutni. Ova se proslava može programirati ili na sam dan obljetnice (27. listopada 2011.) ili na bilo koji dan koji se u vašem mjesnom okružju smatra prikladnijim. Skup materijala sadržavat će edukativne i molitvene prijedloge, sugestije o čitanjima itd. Bit će uključen i poziv mjesnim umjetnicima da stvore originalna djela na temu dijaloga za mir. Ta djela, naravno, trebaju biti izvor nadahnuća za sve, s obzirom na tematiku s kojom smo suočeni u svijetu, i trebat će ponuditi putove i načine kako da se nastavi u međukulturalnom dijalogu kao povlaštenom sredstvu da se to promiče.

U vezi smo sa Svetom Stolicom i s asiškim biskupom te upravo razmatramo mogućnost da se središnja proslava održi u samom Asizu. Informacije u vezi s time bit će vam prosljeđene što prije bude to moguće.

Braćo i sestre, Franjina i Klarina baština pridonijela je da je Sveti Otac odabrao Asiz kao mjesto održavanja ovoga izvornog događaja, potom prepoznat kao »Duh Asiza«. Molimo da tijekom proslave ove obljetnice svi mogujemo biti nadahnuti obnovom duha naših blaženih osnivača te tako umognemo pomoći u liječenju rana koje tište svijet. Neka proslava 25. obljetnice »Duha Asiza« pripomogne u osvježanju našeg života i našega služenja, kako bismo poput Franje i Klare mogli ponuditi uzbudljivo svjedočanstvo u službi izgradnje pravednijega i mirnijeg svijeta.

U Rimu, 17. studenoga 2010.

susreti u generalnoj kuriji

SUSRET U GENERALNOJ KURIJI I POSJET ASIZU

(u formi dnevničkog putopisa)

8. siječnja

Nedjelja, dopodne spremanje za put u Rim, slanje posljednjeg broja INFO. O. Augustin zbog povišene temperature i izmorenosti odustao od puta, što mu je sigurno teško palo. Na Pleso me odveo fra Nikola Šantek, gužva na šalterima, jedva sam stigao na ulaz, a tamo – kasnilo se jedan sat zbog tehničkog kvara i redukcijskog programa (kako su nam kasnije rekli). E...vala! Preko Splita u Rim sam dakako došao sa zakašnjenjem, pa se fra Miljenko načekao, zajedno s trojicom američke subraće, koju je prethodno dočekao. Čekali su me skoro dva sata, bez obavijesti o kašnjenju. U Generalnoj kuriji prilično gostiju. O. Generala ni većine asistenata nije bilo jer su u »Seraphicum« bili na rekreaciji i tomboli sa studentima. Na spavanje sam krenuo dosta rano.

9. siječnja

Nakon doručka krenuo sam, kroz barikade koje je policija pripremala na Trgu Dvanaest apostola u vidu nekih sindikalnih prosvjeda predviđenih tog dana, najprije do isusovačke bazilike »Il Gesù«, meni dragu crkvu još od vatikanskih dana. – Za ulazak u Baziliku sv. Petra trebalo je proći uobičajenu policijsku kontrolu, na koju sam čekao petnaestak minuta, na suncu koje je počelo već pomalo i grijati. Makar je prva polovica siječnja, temperatura je sigurno bila oko 20 stupnjeva, bar na suncu. U Bazilici sam se malko pomolio na dragim mjestima, za sve koji su mi se preporučili, posebno za Provinciju, koja treba toliko pomoći i snage. U prostoru pridržanom za ispovijedanje posjetio sam najprije fra Đuru, koji je tog trena bio slobodan. Susret je trajao svega nekoliko minuta, a posjetio sam i dvojicu poljskih kolega iz razdoblja dok sam još ondje službovao, fra Damjana i fra Mariusza, s kojima sam tek izmijenio pozdrave, jer su ih čekali njihovi penitenti. – Vratio sam se u Kuriju na

ručak, da bi popodnevni program počeo u 16,00 sati u kapitularnoj dvorani Generalne kurije. Bilo nas je nešto preko dvadeset gostiju, uz gotovo sve generalne asistente. Konstatirao sam, pri predstavljanju, a to su lako mogli zapaziti i ostali, da sam obilato u dobi premašio ostale. Najbliži mi je po godinama bio španjolski asistent fra Valentin Redondo, sa 65 godina. Nakon upoznavanja glavno i uvodno predavanje održao je bivši opservantski general fra Giacomo Bini, na temu »Vršenje franjevačkog autoriteta danas«. Jako dobro i konkretno predavanje, koje je izazvalo zdravu i živu diskusiju. Krenuo je od crkvenog prava (kan. 618-619), koje je nazvao »magnum chartom« poglavara. Mi službu nismo tražili, već nam je povjerena. Treba je vršiti što je moguće bolje, pa se ne treba uznemiriti ako ne uspijemo. Valja ipak paziti: vlast je veća napast od novca! Autoritet se ne sastoji u posjedovanju svih karizmi, već u posjedovanju karizme da se svi povezuju i ujedine. Funkcija vlasti sastoji se u evocare (podsjećati na obveze, entuzijazam) – convocare (njegovati bratsku dimenziju, darežljivost) – provocare (stimulirati i izazivati povjerenje, oslobađanje od straha). Treba vjerovati u ono što činimo, jer je sve drugo mlaćenje prazne slame. Jako je važno: visitare, visitare, visitare. Zaključio je: Ne govorimo nikad: osuđen sam biti poglavar. To nam daje Duh!

10. siječnja

Misa u Bazilici svetih dvanaest apostola. Predvodio je generalni vikar Reda, fra Jerzy. Prvo predavanje imao je bolonjski provincijal fra Mauro Gambetti. Temu o »vođenju voditelja« (guidare le guide) lijepo je razvio na primjeru sv. Josipa, koji je vodio svetu Obitelj ali se sam dao voditi od Duha Svetoga. Tako se i poglavari trebaju prepustiti vodstvu Duha. Susreti s gvardijanima pravo su mjesto za formiranje voditelja. – Nakon pauze,

o ulozi generalnih asistenata, suradnji, razmjeni i nadležnostima, govorili su naizmjenice, uz prezentaciju na platnu, španjolski asistent fra Valentin Redondo i poljski asistent za Afriku, fra Tadeusz Swiatkowski. Želja je generalnih definatora da budu pozvani i prisutni na svim važnijim susretima provincija za koje su nadležni. U diskusiji je o. General vrlo emotivno (u jednom trenutku čak sa suzom u oku) isticao kako provincije nisu konferencije Reda već stvarna jedinstvena obitelj. Zato je vrlo važno stvoriti osjećaj da smo zaista jedna obitelj. – U popodnevnom dijelu rada uslijedila je razmjena iskustava i problema pojedinih prisutnih provincijala, I ja sam predstavio prioritete našega ČPP-a. Zanimljivo je bilo slušati kako se Pado-vanska i Bolonjska provincija pripremaju na skoro ujedinjenje, a dvije američke (Svetog Antuna i Bezgrešnog Začeca) isto tako temeljito razrađuju program spajanja. – Večernju smo izmolili, vrlo svečano kao uostalom i ostalih dana, u Bazilici.

11. siječnja

Misa kojoj je prethodila Jutarnja, u bazilici Dvanaest apostola. Predvodio je fra Miljenko. – U plenarnom radu u dvorani tri kustosa (Australija, Indonezija i Tanzanija) upoznala su prisutne sa stanjem, problemima i nadama. Australci se žele odreći naslova generalne kustodije i priključiti kao provincijska kustodija pod okrilje vjerojatno američke provincije sv. Bonaventure. Dva njihova člana hrvatskog su podrijetla (brat Dominik Levak i klerik Mardesich). Indonezija pak cvijeta brojem zvanja i fratara. Kustodija koju vodi p. Antonio Razzoli (stric poznatog skijaša koji je lani pobijedio na Sljemeni) ima čak četrdesetak fratara i isto toliko bogoslova, devet novaka i puno postulanata. Prva je na redu, odmah nakon Meksika, da postane nova provincija Reda (ako uspiju osigurati samostalno financijsko preživljavanje). U Tanzaniji stanje isto tako nije loše, no ne tako dobro kao na Sumatri u Indoneziji. – Nakon izvještaja trojice kustosa fra Jerzy je iznio opći osvrt i istaknuo kao glavnu karakteristiku većine jurisdikcija obvezu udruživanja i smanjivanja nazočnosti (redimensionamento), stvarnost koja je kod mnogih već u tijeku. To predstavlja povjerenje u Božju providnost, ne treba strah ni tjeskoba obuzeti naša srca. Zato, zaključio je: »Non mollare!« i valja ustrajati na početkom puta. To može samo poboljšati kvalitetu.

Potom je fra Jerzy govorio o metodologiji stvaranja četverogodišnjega provincijskog plana (ČPP). Provincijski kapituli moraju više vremena posvetiti provjeri stanja i pripremi novog plana. To mora biti zadatak rada u grupama, kojemu treba ostaviti puno vremena. O. General se nadovezao i jako se založio da bar jedan dan (cijeli dan!) kapitularci rade podijeljeni u grupe. Nakon toga je generalni ekonom, fra Giorgio Silvestri, istaknuo da se cijeli Red mora brinuti za svu braću. Podsjetio je na jedinstvene obrasce financijskog poslovanja. To bi trebalo uskladiti u svim provincijama. Pozvao je na oprez i razboritost, jer se u posljednje vrijeme dogodilo dosta nepravilnosti i promašaja. Tako je jedna provincija izgubila veliku svotu posuđenog novca, zbog neopreznog poslovanja s firmom koja je bankrotirala i nije uspjela vratiti uloženi novac. Treba paziti da ugovori koje sklapaju provincije i samostani ne obvezuju buduće naraštaje, a rokovi sklapanja i isplate moraju biti što kraći. Na bankovnim izvješćima mora biti uvijek naznačena ustanova, nikako fizička osoba. – Popodne toga dana bilo je ostavljeno za pojedinačne susrete i razgovor, pa sam tako s fra Jerzyjem proveo oko sat i pol, jer ga je puno toga zanimalo o našoj Provinciji, koju je vizitirao pred posljednji Kapitul.

12. siječnja

Misu je predvodio fra Valentin Redondo. O reviziji Konstitucija kao prilici za trajnu formaciju govorio je fra Fermino Giacometti, koji je od strane Reda zadužen kao glavni koordinator ovoga velikog posla. Istaknuo je tri bitna elementa: senzibilizirati, informirati i formirati, kojima se ravna pripremna komisija za reviziju Konstitucija. Podsjetio je na važnost dvaju pisama koja je potkraj godine uputio Generalni ministar, jedno svoj braći Reda, a drugo provincijalnim ministrima i kustosima. Provincijski referent, član definatorija, predstavlja vez između Reda i provincije te komisije za reviziju. Njegova je uloga prenositi informacije i animirati braću. »Coinvolgere tutti«, sve uključiti, to je vrlo važna uloga provincijskog referenta. Potom su tajnik Reda, fra Vincenzo Marcoli, i prokurator Reda, fra Donald Kos, predstavili neke teme iz »Promptuarija«, priručnika za neke juridičke slučajeve. Posebno je istaknut fenomen pedofilije kao juridički problem. Nikako se pojava, ako postoji, ne smije prekriti ni prikriti, već valja pri-

kupiti dokumentaciju, izjave i proslijediti Kuriji. Svaka optužba mora biti napisana, potpisana, provjerena. Brevis investigatio. Provincijal nije sudac u toj stvari. – Nakon ručka krenuli smo pješice u samostan sv. Maksimilijana u San Teodoro, gdje sam najprije imao preko pola sata razgovora s o. Generalom. Izvijestio sam ga o stanju u Provinciji, on se zanimao za nekoliko fratarata, a posebno smo razgovarali o jesenskom susretu Generalnog definitorija u Cresu, koji se dijelom poklapa s našim Danom Provincije. I o. Generalu je drago da se pridruži što veći broj naše braće, pa će u tom smjeru trebati animirati fratre u Provinciji, i pripremiti program u dogovoru s braćom creskog samostana. Nakon razgovora s o. Generalom, pridružio sam se ostalima u dvorani gdje je nekoliko generalnih dužnosnika upoznavalo prisutne sa svojom službom (Tajništvo za odgoj, Misijsko djelovanje, Delegatura za klauzurne sestre, Generalna sistencija za FSR i još neki). Otpjevali smo svečanu večernju s članovima ove generalne kuće, koju trenutno vodi kao gvardijan fra Fermino Giacometti. U toj kući sada boravi dvanaestak fratarata. Prošle jeseni postavljena je u dvorani stalna izložba koja posjetitelje podsjeća na refleksivni i sugestivni način na djelo i poruku sv. Maksimilijana. Večerali smo »s nogu«, uz dobru ponudu uglavnom morskih specijaliteta (koji jedva da mogu ući u konkurenciju s jadranskim plodovima mora).

13. siječnja

Danas smo imali dosta izmijenjeni program. Nakon jutarnje molitve u Bazilici i doručka, imali smo svega sat vremena rada. Informirao nas je međunarodni asistent Vojske Bezgrešne fra Raffaele Di Mauro i podsjetio o radu na promjeni statuta i da će za godinu-dvije sazvati sve međunarodne i regionalne asistente na susret. Govorio je o značajnoj reorganizaciji V. B. Potom je generalni postulator fra Angelo Palleri govorio o stanju na kauzama Reda. Kod fra Placida Cortesea prihvaćen je i odobren dijecezanski proces, ali je njegov slučaj prekvalificiran od mučeništva prema svjedočenju herojskih kreposti. Treba dakle bar jedno pravo čudo. Interesirao se za navodni slučaj čuda u Cresu. Kauzu posebno proučava fra Zdislaw Kijas. – U 11 sati bili smo u »Seraphicum«, gdje je osamdesetak fratarata koncelebriralo na sprovodnoj misi za fra Lorenza Di Fonzo, koji je tih dana umro, u

97. godini. Misu je predvodio mons. Gianfranco Girotti, a lijepu oproštajnu homiliju na temu prispodobe o talentima održao je vikar Reda, fra Jerzy. – Popodne smo pak otišli, neki pješice, ja i još neki drugi autobusom, do Vatikana, razgledali nekropolu pod Bazilikom, grob sv. Petra i papinske grobnice. Konačno smo se našli kod naših fratarata u Penitencijeriji. Pozdravio sam neke bivše kolege, a s o. Durom se zadržao i podulje vremena razgovarao o svemu pomalo. Molitva Večernje u kapeli i uz švedski stol uslijedilo je druženje do povratka u Kuriju.

14. siječnja

Subota, posljednji dan susreta. Misu je predvodio o. General, uz Vikara i Tajnika Reda. U 9,30 završni rad u plenumu. O. General je dao svoj završni osvrt. Jako je naglasio potrebu stvaranja snažne perspektive univerzalnosti Reda. Svi smo odgovorni članovi cijelog Reda. To je bio prvi i glavni cilj ovog susreta. Promicati i produbiti snažniju suradnju među provincijama i u cijelom Redu. Valja stvoriti zajedničku viziju budućnosti, bez toga se ne može upravljati. Ekonomija je poseban izazov. Što se u nama promijenilo u općoj krizi koja je zahvatila cijeli svijet? Ima braće, ima ideja, a nema sredstava. Treba solidarno dati odgovore na brojne izazove, posebno što se tiče formacije. O tome će posebno progovoriti Kongres u Nairobiju sredinom srpnja ove godine. Solidarnost svih nas za svu braću. Tome pomaže razvijanje osjećaja slobode u odnosu na materijalna dobra. Kao posebno načelo našeg služenja o. General je još jednom jako naglasio našu pažnju za cijeli Red, koji je nastao prije provincija. Neki su fratri dobro shvatili ovu poruku, pa tako polovicu fratarata Rumunjske provincije djeluje izvan domovine, a gotovo i isto toliki postotak Poljaka, kojih ima oko 1200 fratarata. Tu univerzalnost nikada ne smijemo smetnuti iz vida, završio je jako emotivno o. General. – Potom je generalni tajnik, Fra Vincenzo, podrobnije informirao o kongresu u Nairobiju, na temu solidarnosti u Redu (Condivisione e solidarietà nell'Ordine). Tajnik je dosta opširno govorio o komunikaciji i informiranju unutar Reda. Uskoro će biti pripremljen CD sa svim tekstovima objavljenima u »Fraternus nuntius«. Što se tiče idućega generalnog kapitula, rekao je, predviđa se njegovo održavanje u Asizu potkraj siječnja 2013. i to u trajanju od naj-

više tri tjedna. – Popodne u subotu, uz pomoć prijatelja Bruna, koji je vozio automobil, krenuo sam u Asiz, gdje smo prispjeli u 18 sati. Dočekali su nas novaci, fra Josip i fra Milan. Nakon što su nas smjestili, otišli smo na zajedničku molitvu Večernje uz grob sv. Franje, a poslije večere zahvaljujući lijepom vremenu, prošetali smo se gornjim katom klaustura pape Siksta IV. i razgovarali o svemu. Dakako, naše je novake najviše zanimalo stanje u Provinciji, ponajprije u klerikatu.

15. siječnja

Nedjelja, prije poldanje svečane koncelebrirane (konventualne) mise, razgovor s magistrinom novaka, fra Alfredom Avalloneom, i kustosom, fra Giuseppeom Piemonteseom. Zadovoljni su s obojicom naših novaka, koji su ujedno i najmlađi u skupini petnaestak novaka. Osim naše dvojice tu su i dva slovenska novaka, a drugi pripadaju raznim talijanskim provincijama (petorica Padovi). Na ručku vrlo ugodna atmosfera tako da je moj prijatelj iz djetinjstva, Bruno Monferrà, na kraju konstatirao da bi svakoga onoga koji o redovnicima ima nekih predrasuda trebalo dovesti ovamo, gdje bi sigurno riješio takve komplekse u ovakvom ozračju. – Popodne sam s novacima, uz pomoć Bruna i njegova automobila, obišao klarise samostana sv. Cecilije u Città di Castello, koje su već dugo vremena »zbratimljene« s našom Provincijom. Vrlo iskren i radostan susret sa sestrama, kojih ima – čini mi se – svega osam, od kojih su dvije Rumunjke (čak i opatica). Bili smo preko sat vremena s njima, a na kraju su nam predstavile veliki kompleks svoga samostana koji uz svesrdnu pomoć općinskih vlasti temeljito obnavljaju. Navečer smo u Asizu izašli u jedan restoran i završili dan uz izbor iz talijanske kuhinje.

16. siječnja

Prije povratka na aerodrom, Bruno i ja smo pohodili ostala franjevačka mjesta u Asizu, pa smo bili kod Svete Klare, kod Svetog Damjana, u Porcijunkuli, Rivotortu, sve do Foligna, gdje je Franjo na tržnici razdijelio bogate haljine i tkanine, zbog čega ga je otac potom utrpao u kućni pritvor. U našoj folinjskoj crkvi sv. Franje čuvaju se zemni ostaci bl. Anđele, pa je ova crkva proglašena i njezinim svetištem. Ručali smo negdje kod Ortea, da bismo na aerodrom došli nešto prije 16 sati, kad

je počelo čekiranje. Potom smo se malko zadržali u baru, uz talijanski espresso, promatrali avione kako uzlijeću i slijeću, pozdravili se i rastavili. Tek kad sam ulazio u zrakoplov sjetio sam se da sam s fra Miljenkom imao dogovor da će me u 16 sati čekati kod čekiranja, ali sam na to potpuno bio zaboravio, što mi je bilo zaista žao, te sam se naknadno ispričao fra Miljenku koji mi je trebao predati jedno pismo za rješavanje u Zagrebu.

fra Ljudevit Maračić

PS. Da bi sudionici susreta Generalne kurije i novoizabranih provincijala i tajnika mogli što bolje zapamtiti misli i novosti, poticaje i poruke iznesene u predavanjima ili informacijama, svaki je sudionik dobio na sticku snimljene materijale, dostupne i ostaloj braći, pa ako nekoga od naše subraće zanimaju te stvari, neka se obrati na Provincijalat, gdje lako mogu dobiti sve presnimljeno na novom sticku. Isto tako dostupni su i materijali Generalne skupštine održane u siječnja 2010. u Argentini, sa svim predavanjima, sugestijama, prijedlozima i zaključcima. Zbornik u tiskanom obliku obogaćen je CD-om za kompjutorsku uporabu.

Commentarium Ordinis Fratrum Minorum Conventualium, svezak III
(svibanj-prosinac 2010) – Službeno glasilo našeg Reda. Preporučamo braći svakog samostana da pažljivo prelistaju i pročitaju mnoštvo priloga, dokumenata i vijesti iz našeg Reda. Ovim sveskom zaključeno je prošlo godište.

Fraternus nuntius – informativni bilten našeg Reda, dostupan je svoj braći preko interneta, a ako netko nema pristupa elektroničkim medijima, neka zatraži od braće iz samostana da im otisnu novije brojeve.

naša provincija

SUSRET GVARDIJANA I UPRAVE PROVINCIJE

U samostanu Svetog Duha u Zagrebu održan je susret gvardijana naših samostana i uprave Provincije, 20. i 21. siječnja 2011. Sudjelovali su svi gvardijani iz Hrvatske i svi članovi uprave Provincije.

Prvi dan – četvrtak, 20. siječnja:

1) Uvodni dio

Susret je počeo molitvom Srednjeg časa u 9 sati u samostanskoj dvorani na 3. katu. Poslije molitve fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar, pozdravio je sve prisutne i naglasio kako je ovaj susret informativne, formativne i programske naravi. Uslijedio je duhovni nagovor fra Ljudevita, provincijala, na temu »Služenje autoriteta i posluš«, osvrst na naputak Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života od 11. svibnja 2008. U prvom dijelu ovog dokumenta govori se o posveti i traženju volje Božje u služnji pojedincima; u drugom dijelu riječ je o odnosu autoriteta i poslušnosti u bratskom životu; a u trećem dijelu raspravlja se o poslanju, o odnosu poslanja i autoriteta. Fra Ljudevit se zadržao na razmišljanjima i osvrtu kardinala Franca Rodéa, pročelnika spomenute Kongregacije i jednog od stvaratelja ovog dokumenta. – Istaknuto je kako danas nije lako biti poglavar, jer je u osobama našeg vremena jako probuđena *svijest samostalnosti*. Poglavar mora biti u svojoj službi vrlo strpljiv, ali ne smije se odricati ni svoje odgovornosti, posebno kada treba donositi jasne i često neugodne odluke. – Naše vrijeme je obilježeno *sekularizmom*, pokretom protiv Boga i Crkve, pokretom koji ne štedi ni Bogu posvećene osobe: jezik gubi vjerski sadržaj, smanjuje se vrijeme za molitvu i zajedničke čine, opredjeljuje se za društvene i sindikalne aktivnosti na štetu crkvenih (katehizacija, priprema za sakramente). Sveci, poput Franje, Dominika, Ignacija i drugih, primjer su kako se oduprijeti »sekulariz-

mu« vremena u kojem čovjek živi. – Danas je vrlo prisutna *kriva slika slobode* kao i *relativizam*. »Tko je uvjeren u to da su njegove ideje i rješenja uvijek bolji, taj jamačno nije slobodan«, istakao je predavač. Treba težiti za Kristovom slobodom, koja ide ususret Bogu i bratu čovjeku. – Danas je u krizi i preuzeta *vjernost* Bogu. Molitva i razmatranje podržavaju vjernost vlastitom zvanju. – Danas je i kod mnogih posvećenih osoba prisutna *slaba vjera*, a *poremećena je i duhovnost*. Mnogi žive kao da Bog ne postoji, kaže papa Benedikt XVI. Drugi opet pod »duhovnošću« podrazumijevaju osobno ostvarenje ili skup odgovarajućih tehnika pod utjecajem psihološke analize. – Poglavarari trebaju pomagati svojoj braći, da ostvare *proces rasuđivanja*, da tako dođu do poslušnosti. Predavač je ohrabrio poglavare citirajući pismo sv. Franje, koje je uputio jednom poglavaru, a taj poglavar je imao vrlo velikih poteškoća s podložnicima. Ne znam koji grijeh napravio podložnik, on mora naići kod poglavara na smilovanje. Sv. Franjo poziva na poslušnost iz ljubavi. Na koncu predavanja predavač je završio lijepom molitvom cistercijskog opata iz 12. stoljeća, kome je bilo ime *Aelredus Rievallensis*, koju na kraju donosi i spomenuti dokument. Opat se obraća Bogu da mu dadne mudrost upravljanja.

2) Izvještaji (I.)

Nakon odmora ponovo je uzeo riječ fra Ljudevit, provincijal, i govorio o sadašnjem stanju naše Provincije, koje je manje-više svima poznato. Dotaknuo se i »Četverogodišnjega provincijskog plana 2010.-2014.«, a na poseban način istaknuo *prioritete* toga Plana.

– O stanju u *malom sjemeništu* izvijestio je fra Ivan Bradarić, magister sjemeništaraca. Sada imamo četiri sjemeništarca (Luka Jurić, Jurica Jureta, Petar Krašek i Silvijo Topolovec), koji pohađaju prvi razred gimnazije na Šalati. Malo sjemenište je obnovljeno, tako da je u njemu sada ugodno živje-

ti. I nova kapelica, koje je posvećena Bezgrješnoj Djevici, sjemeništarcima znači mnogo. Magistru sjemeništaraca pomaže fra Ivan Penava.

– O našim *novacima* u Asizu govorili su: fra Zdravko Tuba, magister novaka (bez novaka) i fra Ljudevit, provincijal, koji je nedavno bio u Asizu. Naši novaci (Milan Gelo i Josip Ivanović) dobro su se uklopili u novu sredinu. Izvještaji njihovih magistara o njima vrlo su pozitivni. Fra Milan ponekad svira i u bazilici sv. Franje. Odgoj novaka, kojih ima petnaest, tradicionalan je i dobar. Njihovi zavjeti će biti 3. rujna ove godine. U veljači će s novacima boraviti u Asizu fra Zdravko Tuba, u ožujku će ih posjetiti fra Ivan Bradarić, potom fra Josip Blažević, a u mjesecu svibnju novake će još jednom posjetiti fra Ljudevit, provincijal.

– O *postulantima* (Ivan Lotar i Dado Felbar) i *klericima* (fra Marko Jurić, fra Filip Pušić, fra Stjepan Brčina, fra Vladimir Vidović, fra Nikola Degač i fra Josip Petonjić) dao je izvještaj fra Josip Blažević, njihov magister. U Rimu je na studiju jedan klerik (fra Željko Klarić). Uz svoj studij postulanti i klerici pomažu u samostanu i crkvi u mnogim poslovima. Uključeni su i u rad raznih župskih zajednica. Sada je u klerikatu lijepo uređena nova kapelica, koja je posvećena sv. Josipu Kupertinskomu.

– Potom su egzaktor Provincije, fra Ivan Bradarić, i ekonom Provincije, fra Ivan Radeljak, dali svoje *ekonomske izvještaje* od Provincijskog kapitula prošle godine do 31. prosinca 2010. Ovdje nije mjesto za »brojeve«, no potrebno je spomenuti da se više toga na Svetom Duhu preuredilo i obnovilo: u Provincijalatu, malom sjemeništu, klerikatu, u samostanu, a tu je i nova provincijsko-samostanska knjižnica. Provincija je pomogla i još nekim samostanima.

– Uslijedio je izvještaj glavnog urednika »*Veritasa*«, fra Ivana Bradarića, o izdavačkoj kući »*Veritasa*«. Osim istoimenog mjesečnika ova kuća tiska i druge stvari: kao knjige, brošure, kalendare, itd. Sada je stanje otežano, jer i »*Veritas*« podliježe PDV-u (23%). Godišnje trošarine »*Veritasa*« su visoke. U župama u kojima se »*Veritas*« vjernicima dobro predstavi, on ide, ali gdje se ne predstavi, ne ide naročito. U travnju 2012. godine »*Veritas*« će proslaviti 50. obljetnicu svoga postojanja.

– U 12 sati *euharistijsko slavlje* (misa) u crkvi Svetog Duha predvodio je fra Ivan Poletto, zagrebački gvardijan, uz prigodnu homiliju.

3) Izvještaji (II.)

Istoga dana, 20. siječnja, u 15,30 sati nastavljen je rad ovog susreta. Gvardijani su izvještavali o životu i radu svoje braće u samostanima, kao i o pastoralnoj zauzetosti u župama gdje one postoje. Kako su sva braća na ovom susretu imala kod sebe izvještaje pojedinih samostana, to se nisu čitali čitavi izvještaji, nego su se oni kratko prikazali; a gvardijani su podnosili i financijske izvještaje o svojim samostanima. – No, prije toga bilo je riječi o taksi (taksaciji) naše Provincije prema Redu, koju Provincija mora podmiriti za prošlu godinu (2010.). Postoji i taksa prema CEC-u, dakako u mnogo manjem obliku nego prema Redu.

– Fra Ivan Radeljak je dao izvještaj o *Caritasu župe sv. Antuna u Zagrebu*, koji on vodi. Ovdje posebno mjesto zauzima »pučka kuhinja« Doma sv. Antuna, koja svakodnevno daje i do 600 obroka siromašnima i potrebnima, osim nedjeljom i blagdanom.

– Fra Zdravko Tuba, gvardijan samostana sv. Frane u *Cresu*, izvijestio je o životu i radu braće ovog samostana. Samostanu je vraćeno prilično nekretnina u zemljištu (Batajne), koje je poslije Drugoga svjetskog rata bilo nacionalizirano. Samostan u Cresu ugostit će potkraj rujna ove godine Generalni definitorij. A u Cresu će se ove godine proslaviti i Dan Provincije, 30. rujna (sv. Jeronim).

– Fra Tomislav Glavnik, gvardijan samostana Uznesenja BDM u *Molvama*, izvijestio je o životu i radu braće u tom samostanu. Govorio je i o obnovi samostana, koju su potpomogli naša Provincija i Varaždinska biskupija. Još nije sve obnovljeno. Fra Tomislav se nada da će do blagdana Duhova ove godine sve biti obnovljeno. On je dao i izvještaj i o pastoralnom radu u župi u Molvama, koju vode naši redovnici. Svetište Majke Božje u Molvama ušlo je u kartu europskih svetišta.

– Fra Martin Dretvić, gvardijan samostana sv. Antuna Padovanskoga u *Novom Marofu*, dao je izvještaj o životu i radu braće u tom samostanu. Tamo se uz crkvu gradi još jedno parkiralište za vjernike, koji dolaze na misu automobilom. Zemljište za parkiralište već je isplaćeno. Fra Martin

je dao izvještaj o pastoralnom radu župe u Novom Marofu, te o pastoralnom radu župe u Mađarevu, koje vode naši redovnici. U sklopu izvještaja o samostanu bilo je riječi i o »*Vojsci Bezgrešne*«, koja za Hrvatsku ima sjedište upravo u Novom Marofu, a njezin nacionalni duhovni asistent je fra Ante Gašparić.

– Fra Đuro Vuradin, gvardijan samostana sv. *Franje u Puli*, dao je izvještaj o životu i radu braće u tom samostanu. Glasoviti kip Majke Božje de Canetto, koji potječe iz 14. stoljeća, nalazi se na restauraciji, pa se postavlja pitanje, gdje ga smjestiti u crkvi sv. Franje poslije restauracije; naime, kip ne smije biti izložen utjecaju sunca. Kip bl. Majke Terezije iz Kalkute ipak neće biti smješten u krugu samostana sv. Franje, nego kod Mornaričke Gospe u Puli. I dalje se u crkvi sv. Franje održava tjedan dana prije Duhova »Biblijski maraton«, neprestano čitanje cjelovitoga Svetog pisma.

– Fra Krunoslav Kemić, gvardijan samostana sv. *Ivana Krstitelja u Puli*, izvijestio je o životu i radu braće u tom samostanu. On je dao izvještaj i o pastoralnom djelovanju braće u istoimenoj župi, koju vode naša braća. Govorio je i o financijskim teškoćama u vezi s dovršenjem izgradnje crkve sv. Ivana Krstitelja.

– Fra Nikola Jureta, gvardijan samostana sv. Antuna Padovanskoga u *Sisku-Galdovu*, dao je izvještaj o životu i radu naše braće u tom samostanu. Potom je dao izvještaj o pastoralnom radu braće u tamošnjoj župi sv. Josipa Radnika, koju vode naša braća. Fra Nikola je istaknuo prednosti novoosnovane Sisačke biskupije. Izvijestio je da je fra Pero Kelava biskupijski povjerenik za Rome katolike.

– Fra Pero Džida, gvardijan samostana sv. Frane u *Splitu*, izvijestio je o životu i radu braće u tom samostanu. Braća tamošnjeg samostana vode brigu i o župi koja je povjerena tom samostanu. Fra Pero je istaknuo hvalevrijednu činjenicu, da je fra Špiro Marasović, nakon što je umirovljen kao profesor Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu, preuzeo svakodnevno dežurstvo (radnim danom) za ispovijedi i duhovne razgovore u crkvi sv. Frane od 8 do 10 sati, osim subotom kada je u svojstvu duhovnika kod sestara benediktinki u Trogiru.

– Fra Stanko Mijić, gvardijan samostana sv. Frane u *Šibeniku*, izvijestio je o životu i radu braće

u tamošnjem samostanu. Fra Stanko je istaknuo da je 40. obljetnica proglašenja svetim Nikole Tavilića svečano proslavljena u nacionalnom svetištu ovog Sveca u crkvi sv. Frane u Šibeniku, na blagdan ovog Sveca, 14. studenog 2010. Sada se uređuje muzej ovog samostana, koji bi do ljeta trebao biti dovršen. A muzejskih stvari ovaj samostan ima u izobilju. Fra Stanko je izvijestio i o pastoralnom radu u župi sv. Petra na Vidicima u Šibeniku, koju vode naša braća.

– Fra Marko Vrdoljak, gvardijan samostana Bezgrešnog Srca Matijina u Vinkovcima, izvijestio je o životu i radu braće ovog samostana. Izvijestio je i o pastoralnom radu istoimene župe, koja je povjerena našim redovnicima. Vrlo je pozitivno da župski vjeronauk u toj župi pohađa čak 450 djece.

– Fra Ilija Miškić, gvardijan samostana sv. Antuna u Vinkovcima, izvijestio je o životu i radu braće u tom samostanu. Fra Ljudevit, provincijal, pohvalio je uređivanje tamošnje samostanske knjižnice, što je u tijeku, i poželio da tako čine i drugi samostani u Provinciji. Vinkovčani i vjernici iz okolnih mjesta rado dolaze u Malu crkvu sv. Antuna, pa redovnici ovog samostana su uvijek njima na usluzi, posebno što se tiče sakramenta ispovijedi.

– Fra Damjan Glavaš, gvardijan samostana sv. Jere u Visu, izvijestio je o životu i radu braće ovog samostana. Biskup Ivan, koji je sagradio crkve u Visu i Komiži, doveo je naše fratre na Prirovo 1520. godine. Samostan je sada uglavnom obnovljen. I muzej je prilično gotov. Ali trebalo bi obnoviti i crkvu, što je velika briga i problem za braću, jer financija za to nema; možda im u tome pomognu nadležne upravne vlasti. Na redu je i novo izdanje knjige fra Marina Oreba »Moj mali samostan«.

– Fra Ivan Poleto, gvardijan samostana Svetog Duha u Zagrebu, izvijestio je o životu i radu braće ovog samostana. Dao je izvještaj i o pastoralnom radu u dvjema župama ovog samostana: Svetog Antuna Padovanskoga (Sveti Duh) i Svetog Maksimilijana Kolbea (Bijenik), koje vode redovnici ovog samostana. Ovaj samostan je vrlo bogat raznim djelatnostima i aktivnostima, pa je i izvještaj bio obilniji. Fra Ljudevit je pripomenuo da će uređenje nove knjižnice (fonda knjiga) preuzeti gosp. Martinović, knjižničar na Šalati. Obrada knjiga trajat će duže vremena. Ali će zato biti suvremena,

kompjutorizirana, u čemu će mu pomagati i neki suradnici. U sklopu knjižnice bit će izložena vrlo vrijedna zbirka filatelije, numizmatike i još nekih predmeta (medalje), koje je marno skupljao fra Zvonimir Zlodi.

– Fra Ljudevit, provincijal, pročitao je izvještaj o životu i radu naše braće u Njemačkoj, koji je napisao fra Paško Mandurić, provincijski delegat za Njemačku. Aktivnosti naše trojice braće u Njemačkoj (Würzburg, Hanau, Neumünster) specifične su i oni ih nastoje dobro obavljati. Tako ovdje donosimo samo pojedinost da naša braća obilaze hrvatske radnike katolike, koji su im povjereni, svugdje: u njihovim stanovima, bolnicama, pa i u zatvorima, svugdje.

Izvještaj o životu i radu naše braće u Americi i Kanadi nije stigao.

Na kraju ovog rada, u 19 sati, sudionici ovog susreta izmolili su Večernju.

Drugi dan – petak, 21. siječnja 2011.

U 7,30 sati svetu misu s Jutarnjom predvodio je u crkvi Svetog Duha fra Josip Blažević, vikar Provincije, uz prigodnu homiliju.

Rad je počeo u 9 sati. Još je bio preostao jedan izvještaj: fra Ivana Penave, promicatelja za duhovna zvanja u Provinciji. On je izvijestio prisutne o Danima otvorenih vrata, koji će biti u samostanu Svetog Duha u Zagrebu; o Nacionalnom susretu Frame u Imotskom (13.-15. svibnja 2011.); o duhovnim vježbama za ministrante u srpnju i kolovozu 2011.; o 16. svjetskom susretu mladih u Madridu (16.-21. kolovoza 2011.). Fra Ivan ima nakanu posjetiti naše samostane i župe u Provinciji i govoriti o duhovnim zvanjima na misama za mlade. U diskusiji je bilo prilično riječi o tome, kako s ministrantima i drugim vjeroučenicima koji dolaze preko ljeta na Cres korisno provoditi vrijeme, zapravo kako s njima obavljati duhovnu obnovu, govoriti im o duhovnom pozivu? I koja bi bila uloga kod svega toga provincijskog promicatelja za duhovna zvanja?!

4) Opća diskusija o izvještajima

– Treba izvidjeti koji od dvojice odvjetnika ima punomoć za vođenje parnice u vezi s povratom imovine u Cresu.

– Više gvardijana izrazilo je žaljenje što Provincijalat nije izdao pojedinačne službene dekrete za njihovo imenovanje gvardijanima, jer da su zbog toga imali teškoća s nekim civilnim ustanovama.

– Jedan sudionik sastanka je rekao da izvještaji za sastanak gvardijana i uprave Provincije trebaju biti istiniti, a ne frizirani, tako da prikazuju stvarno stanje stvari.

– Braća se trebaju čuvati ogovaranja i optuživanja jedni drugih, posebno pred ljudima u svijetu.

– Fra Ljudevit Maračić, provincijal, iznio je svoje dojmove s nedavnog susreta novoizabranih provincijalnih ministara i kustosa te njihovih tajnika s upravom Reda u Rimu, 9.-15. siječnja 2011. – Generalni definitorij imat će svoju proširenu sjednicu u samostanu sv. Franje u Cresu od 25. rujna do 1. listopada 2011. Bit će prisutno desetak članova Vrhovne uprave. Fra Ljudevit Maračić, provincijal, poziva braću da u to vrijeme dođu na Cres, to više što se Dan Provincije slavi u Cresu na blagdan sv. Jeronima, 30. rujna 2011.

– Nažalost, proces za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Placida Cortese, franjeva konventualca, Cresanina, neće se voditi kao da je on mučenik, nego kao ispovjedalac, što će otegnuti proces.

5. Planovi i prijedlozi

– Duhovne vježbe za redovnike naše Provincije održat će se ove godine: u Zagrebu, od 20. do 25. veljače; u Cresu od 26. lipnja do 1. srpnja. Duhovne vježbe održat će se i za klerike; termin još nije utvrđen. Inače, ove godine duhovne vježbe drže čak tri voditelja: fra Augustin Kordić o Pravilu Reda Manje braće, fra Ljudevit Maračić o našim Konstitucijama, fra Janez Kurbus o obnovi naših Konstitucija.

– Dan Provincije slavit će se, kao što je već istaknuto, na blagdan sv. Jeronima, 30. rujna 2011., u samostanu i crkvi sv. Franje u Cresu. Svečana sv. misa s članovima Generalne kurije i ostalom subraćom bit će navečer.

– Korizmeni duhovni susreti fra Ljudevita Maračića, provincijalnog ministra, bit će: 10. ožujka u Vinkovcima BSM (za braću tog samostana kao i samostana sv. Antuna iz Vinkovaca); 14. ožujka u Cresu (za braću samostana u Cresu i za dva u

pulska samostana: Sv. Franje i Sv. Ivana Krstitelja); 17. ožujka za samostan Svetog Duha u Zagrebu; 21. ožujka u Sisku (za braću tog samostan, kao i za braću iz Novog Marofa i Molva); 31. ožujka u Šibeniku (za braću tog samostana, kao i za onu iz Splita i Visa).

– Beatifikacija pape Ivana Pavla II. održava se 1. svibnja 2011. u Rimu. Pozivaju se i naša braća da pravovremeno organiziraju hodočašća za ovaj veličanstveni događaj.

– Apostolski pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj (Zagrebu) predviđen je 4. i 5. lipnja 2011. Treba za ovaj veliki događaj animirati braću u Provinciji, koja će opet poticati vjernike za hodočašće u Zagreb na susret s Papom.

– Nacionalni tečaj za duhovne asistente FSR-a održava se u Taboru u Samoboru, od 21. do 23. veljače 2011. Dva puna pansiona po osobi stoje 240 kn. Samo pojedinačni obroci stoje po 30 kn.

– Ove godine slavi se 70. obljetnica smrti sv. Maksimilijana Kolbea. Poljski parlament proglasio je ovu godinu u Poljskoj Godinom sv. Maksimilijana Kolbea. Fra Ivan Bradarić organizira hodočašće u Poljsku od 3. do 10. srpnja 2011. za duhovne asistente i voditelje Vojske Bezgrješne. Pozivaju se i ostala braća da organiziraju hodočašće u Poljsku.

– 27. listopada 2011. slavi se Dan duha Asiza. U tom duhu fra Josip Blažević organizirat će izložbe o svom putovanju u Indiju za hinduiste, muslimane i židove. Treba paziti da se ne dođe u koliziju sa slavljenjem Duha Asiza kod braće franjevac na Kaptolu; oni svake godine, 27. listopada, organiziraju molitveni susret s raznim predstavnicima drugih kršćanskih i nekršćanskih religija.

– Formacijski susret za mlade svećenike naše Provincije održat će se ove godine u dva navrata. Na njega mogu doći i starija braća. Termini susreta još nisu utvrđeni.

– Organizirat će se i Susret pastoralnih djelatnika naše Provincije (župnika i njihovih pomoćnika), po uzoru na susrete pastoralnih djelatnika koji su se održavali za vrijeme službovanja provincijala fra Marijana Žugaja i fra Nikole Rošćića. Datum ovog susreta još nije utvrđen.

– Fra Ivan Bradarić je predložio da se obilježi 5. obljetnica smrti fra Celestina Tomića uz promociju njegovih knjiga i sv. misu, 25. rujna 2011.

– Fra Zdravko Tuba provest će mjesec veljaču 2011. s našim i drugim novacima u Asizu.

– Fra Ljudevit, provincijal, naglasio je da svi samostani trebaju proučavati nove dokumente našeg Reda: *Formacija: pitanje srca* – pismo ministra generala svoj braći Reda, te *Nacrti (shede) samostanskih kapitula za 2011.* Rezultate tih proučavanja, prema želji Generalne kurije, trebalo bi uputiti na Provincijalat koji će ih prosljediti u Rim.

Ovaj susret gvardijana i uprave Provincije završio je molitvom Srednjeg časa i objedom u 12,30 sati.

fra Augustin Kordić

DANI TRAJNE FORMACIJE

Od ove godine Provincijska uprava želi dvaput godišnje prirediti DANE TRAJNE FORMACIJE, četverodnevni formativni susret na kojemu obvezno trebaju sudjelovati braća zaređena u posljednjih deset godina, dok su ostala braća usrdno zamoljena da sudjeluju. Fra Josip Blažević, zadužen u Definitoriju za trajnu formaciju, razradio je program za oba termina ovogodišnjih Dana.

Prvi termin: od 15. svibnja navečer do 19. svibnja navečer u samostanu Svetog Duha u Zagrebu. (Drugi termin sa sličnim programom predviđen je od 9. do 13. listopada, također u Zagrebu). Radni naslov ovogodišnjih Dana trajne formacije glasi: »Naše propovijedanje«. U obradi teme, s posebnim naglaskom na propovijedanje, sudjelovat će više izazovnih predavača. Njihova imena i točni nazivi tema bit će uskoro obznanjeni

U sklopu ovih susreta predviđeni su i dopunski sadržaj, kao što je posjet Klovićevim dvorima i razgledavanje zanimljive izložbe »Pompeji – život u sjeni Vezuva«, posjeta kazališta, a posebno privlačno može biti hodočašće svetištu Kraljice europskih naroda u Lussari, u talijanskom Alpama, oko 300 km od Zagreba. U sklopu »Antunova utorka« navečer u crkvi braća će imati priliku koncelebrirati sa skopskim biskupom Kirom Stojanovim.

Samostanska bratstva će uskoro dobiti detaljniji program i pozivnicu. Umoljavaju se gvardijani ne samo da omoguće braći sudjelovanje nego da ih i potaknu na to.

rad definitorija

9. SJEDNICA DEFINITORIJA

8. siječnja 2011. popodne održana je redovita, 9. sjednica Provincijskog definitorija. Rad je počeo u 15,00, a završio nešto prije 17,00 sati. Sudjelovali su svi provincijski definitori.

1. Kao molitveni uvod poslužila je jedna *zgodna molitva* nekoga umirovljenog čovjeka, koji ne moli Gospodina za snagu i zdravlje, već da mogne i dalje biti koristan i potreban, pa i Bogu.
2. *Zapisnik* tajnika Provincije prihvaćen je uz neke sitne primjedbe, koje su uvažene.
3. *Glavna tema* ove sjednice bio je Susret provincijske uprave sa samostanskim poglavarima u Provinciji. Razrađen je pripremljeni program i dnevni red. S obzirom na sam početak, dogovoreno je da susret počne u četvrtak, 20. siječnja u 9,00 sati, molitvom jutarnjih pohvala. Predviđeno je da susret završi dan kasnije, 21. siječnja, nakon objeda. Budući da ovakvi susreti nemaju samo informativni karakter, već i formativno obilježje, u tom će smislu nešto više vremena biti posvećeno tom vidu našega trajnog odgoja i obrazovanja. O. Provincijal će opširnije predstaviti i analizirati dokument Kongregacije za posvećeni život o »Služenju autoriteta«, objavljen pred dvije nepune godine.
4. Definitori su upoznati s *dopisom* šibenskoga gvardijana, fra Stanka Mijića, koji ponajviše zbog otežanoga zdravstvenog stanja neopozivo podnosi ostavku na tu službu. O. Provincijal je u međuvremenu već počeo opsežnije konzultacije, pa se nada da će slučaj biti riješen do iduće sjednice Definitorija.
5. Definitorij je pozitivno riješio *molbu* Hrvatske katoličke misije u Wuerzburgu da se odobri voditelju Misije, fra Pašku Manduriću, prodaja staroga i, većinom o trošku Provincije, nabavi novo vozilo.

6. S obzirom na *molbu* samostana Bezgrešnog Srca Marijina da Provincija pomogne kupnju novog vozila, a samostan nema dovoljno sredstava, Definitorij je odobrio da se u tu svrhu navedeni samostan oslobodi obveze plaćanja 15 posto od prihoda kroz tekuću godinu. A što se tiče molbe istog samostana u Vinkovcima da Provincija znatnije potpomogne u podmirivanju troškova za zamjenu krovišta iznad crkve i samostana, oštećenoga u znatnoj mjeri još u vrijeme granatiranja grada za Domovinskog rata, zaključeno je da Provincijska komisija za ekonomiju i gradnju uskoro pođe u Vinkovce, razgleda stanje i ponudi prihvatljive prijedloge.
7. Budući da prema smjernicama Generalne uprave svaki provincijski definitorij bar dvaput godišnje treba razmotriti *pitanje obnove Konstitucija*, na ovoj je sjednici konstatirano stanje u Provinciji, a kao prvi konkretni korak predviđa se već u veljači tiskanje ponovljenoga hrvatskog izdanja postojećih Ustanova, sa svim umetcima i promjenama usvojenima posljednjih desetak godina. Osim toga, ovogodišnje duhovne vježbe bit će većim dijelom i posvećene temi Pravila i Ustanova, pa u tom svjetlu Definitorij vidi dobre početke poticaja zanimanja za rad na obnovi Konstitucija i u našoj Provinciji.
8. Na kraju je zaključeno da se *iduća sjednica* Definitorija održi u Provincijalatu u Zagrebu, u redovitom terminu, u ponedjeljak 7. veljače, kada će se pridružiti u drugom dijelu rada i Definitorij Slovenske provincije, kako bismo se dogovorili za daljnju zajedničku suradnju, posebno u vidu ovogodišnjeg obilježavanja 25. obljetnice redovitih susretanja/srećanja naših susjednih i bratskih provincija.

10. SJEDNICA DEFINITORIJA

10. redovita sjednica Provincijskog definitorija održana je u Provincijalatu, u ponedjeljak, 7. veljače dopodne. Prisustvovali su svi članovi Definitorija.

1. U *prvome dijelu*, nakon uobičajenoga molitvenog uvoda i čitanja zapisnika prošle sjednice, Definitorij je prihvatio ostavku dosadašnjega šibenskog samostana sv. Frane, fra Stanka Mijića. Definitorij je razmotrio i molbu vinkovačkog samostana Bezgrešnog Srca Marijina za pomoć u izmjeni krovišta na crkvi i samostanu, oštećenom još za vrijeme Domovinskog rata. Zaključeno je da se djelomično pomogne, i to u pokrivanju većeg dijela troškova koji se tiču krovišta samostana. Na kraju ovog dijela sjednice zaključeno je da se iduća sjednica održi, po ustaljenom običaju, u prvi ponedjeljak idućeg mjeseca, 7. ožujka 2011. s početkom u 8,30 sati.
2. U *drugome dijelu* održan je zajednički sastanak Definitorija Hrvatske i Slovenske provincije. Bili su nazočni svi, u svemu jedanaestero braće. Svrha je takva susreta još bolje uzajamno povezivanje i upoznavanje s postojećim stanjem, planovima i teškoćama. Nakon kratkog upoznavanja i predstavljanja, provincijalni ministri, fra Ljudevit Maračić i fra Milan Kos, informirali su članove obaju Definitorija o konkretnom stanju i ostvarivanju Četverogodišnjega provincijskog plana. Posebno se opširno govorilo o pitanju osiguranja braće, koje je u Sloveniji dobro riješeno, te sada već preko petnaestak njih prima mirovinu, koja je jedan od sigurnijih izvora materijalnog uzdržavanja. Bilo je također dosta razgovora i izmjene iskustava s obzirom na pitanje postulature, novicijata i trajne formacije. Uočene su neke mogućnosti veće suradnje i na tom području. Posebno je razrađen program ovogodišnjega Susreta/Srećanja dvaju Provincija, s jubilarnim značenjem, jer se ove godine slavi 25 godina kako je u odnosima dvaju susjednih Provincija uvedena ova lijepa praksa uzajamnih susreta-

nja. Zaključeno je da se ovogodišnji jubilarni Susret/Srećanje održi na Ptujskog Gori, u srijedu, 5. svibnja o. g. Tom će se prigodom komemorirati dosadašnja praksa, a isto će se tako svoj braći obiju Provincija darovati posebno izdanje, koje će u tekstu i slici podsjetiti na 25 godina ovog okupljanja. Na kraju ovoga susreta dvaju Definitorija zaključeno je da se ovakvo susretanje nastavi i idućih godina, naizmjenice po Provincijama. Idući će se susret održati za godinu dana u Sloveniji.

11. SJEDNICA DEFINITORIJA

11. sjednica Provincijskog definitorija održana je u Provincijalatu u petak, 18. ožujka o. g., s početkom u 8,30, a završila je točno u 11,00 sati. Bili su prisutni svi definitori. Nakon molitvenog uvoda pročitan je zapisnik prethodne sjednice, na koji nije bilo nikakvih primjedaba.

1. Na ovoj sjednici glavna tema bilo je programiranje nekih novih skupova koje Provincija namjerava organizirati ove godine. To su najprije *Dani trajne formacije*, koji će se održati u dva navrata, s identičnim programom, temom i predavačima, kako bi tako mogao prisustvovati što veći broj braće. Na ove skupove pozvana su sva braća Provincije, a sudjelovanje je obvezatno za svu braću koja su posljednjih deset godina primila svete redove. Fra Josip Blažević, zadužen u Provincijskoj upravi za trajnu formaciju, predstavio je program koji će ove godine kao glavnu temu imati »Naše propovijedanje«, pa je u tom cilju osigurano nekoliko vrsnih predavača. Prvi skup održat će se u Zagrebu, od 16. svibnja ujutro do 19. svibnja navečer. Drugi takav skup održat će se također u Zagrebu, od 10. do 13. listopada ove godine. S detaljima programa sva će braća uskoro biti upoznata.
2. Definitorij je potom dosta vremena posvetio prijedlogu održavanja *Pastoralnih susreta*, u vidu promicanja i povezivanja pastoralnih aktivnosti braće naše Provincije. Na molbu provincijala, naš priznati pastoralni stručnjak fra Žarko Relota razradio je bogat program dvod-

nevnog susreta pastoralnih djelatnika Provincije, koji će se održati u Zagrebu 6. i 7. rujna ove godine. Uz više vrlo zanimljivih i poticajnih predavanja na ovome će se pastoralnom susretu nastojati postići dogovor oko sustavnijeg rada, informiranja i programiranja na ovome području našeg apostolata. Na ovaj će susret biti pozvana sva braća koja djeluju u izravnome župnom pastoralnu, ali i ostala braća Provincije, posebno oni koji djeluju u školama i bolnicama. Prethodno će sva braća Provincije dobiti *upitnik* koji bi trebao omogućiti uvid u stanje, probleme i perspektive pastoralnog rada u našoj Provinciji, te bi tako trebao unijeti malo više svjetla u ovo dosta zapostavljeno područje našeg apostolata.

3. Na molbu župe sv. Vida u Mađarevu, koju je potpisao župnik fra Igor Horvat, da se odobre radovi na sanaciji i obnovi *župne kuće u Mađarevu*, koja se nalazi u blizini župne crkve, Definitorij je odobrio planove, uz uvjet da se pribavi dopuštenje Varaždinske biskupije i osiguraju financijska sredstva.
4. U vezi s molbom upravitelja »*Dvigrad festivala*«, prof. Alojzija Prosolija, da i naša Provincija bude ove godine jedan od sponzora u podmirivanju pozamašnih troškova za održavanje šest koncerata, jer će na kojima biti održana i svjetska praizvedba prvih muzičkih djela skladatelja fra Gabrijela Pulitija, svojedobnog člana naše Provincije, a i njegova poznatijeg suvremenika, fra Ivana Lukačića, Definitorij se složio s prijedlogom da se odobri određena svota pripomoći ovome za našu Provinciju vrlo zaslužnom projektu.
5. Provincijal je pri kraju sjednice definitore upoznao kako se namjerava tehnički pojednostaviti tiskanje našega provincijskog *glasila* »*Fraternitas*«, koji se upravo priprema i koji bi uskoro trebao ugledati svjetlo dana. Unutarnji blok *glasila* bit će tiskan vjerojatno u crno-bijeloj tehnici (ili najviše u dvije boje) i s manje ilustracija, dok će omotnica biti izmijenjena, ali će se i dalje tiskati u četiri boje. Svrha toga je ne samo ušteda, već izbjegavanje luksuznog izgleda običnoga provincijskog *glasila*.
6. Ekonom Provincije, fra Ivan Radeljak, upoznao je potom Definitorij s raznim ponudama za

izradu *više ormara-vitrina* u koje će biti smještena bogata zbirka filatelističkoga, numizmatičkog i medaljarskog blaga, koji je godinama za Provinciju skupljao fra Zvonko Zlodi u vrijeme svojega 25-godišnjeg boravka u Vatikanu. Definitorij je savjetovao da se potraže još neke ponude, kako bi se možda dobilo još povoljnije rješenje.

7. Na kraju je zaključeno da se sljedeća, 12. redovita sjednica Definitorij održi u Zagrebu, u četvrtak 14. travnja u dopodnevним satima.

PASTORALNI SUSRETI

U vezi s povezivanjem pastoralnog rada u Provinciji i upoznavanjem sa stanjem i perspektivama, provincijalni ministar je zamolio fra Žarka Relotu, stručnjaka za pastoralna pitanja, da razradi program kako bi se unutar Provincije i na tom području poradilo, imajući u vidu ograničeni broj braće i umanjeni polet koji je očevidan u većine fratarata. Netko može biti bolestan za pastoralno djelovanje, ali nikako prestar ili umoran. Krilatica »To je za mlade!« u pastoralu ne vrijedi.

Provincijski definitorij je razmotrio i usvojio pripremljene prijedloge. Tijekom ove godine imat ćemo dva pokušaja. Najprije »snimanje stanja« preko opsežnog upitnika, koji će uskoro biti razslan svoj braći, s molbom da iznesu svoja mišljenja, sugestije i prijedloge. Potom, u prvoj polovici rujna, pred početak nove školske godine, u utorak, 6. rujna, i srijedu, dan kasnije, pri zagrebačkom samostanu Svetog Duha održat ćemo PASTORALNE SUSRETE, na koji će biti pozvana sva braća koja po dekretu biskupskog ordinarijata djeluju na nekim pastoralnim područjima (župnici, župni vikari, vjeroučitelji, bolnički kapelani...), ali će susreti biti otvoreni i za ostalu braću. Pripremljen je zanimljiv i koristan program, s temama poput: Uloga redovnika u pastoralu župne zajednice i doprinos redovnika, Revaloriziranje tradicionalnih oblika naviještanja, Očekivanja svećenika s pastoralnim dekretom u zajednici o cjelokupne samostanske zajednice...

Predavači također spadaju u vrsne stručnjake, no kako je još uvijek sve u fazi priprema i dogovora, o tome opširnije uskoro.

dogaćdanja u provinciji

PROSLAVA DANA BOLESNIKA U PULSKOJ CRKVI SV. FRANJE

Već je postala tradicija da se 11. veljače, na spomendan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika održava središnja proslava ovog blagdana za grad Pulu. I ove je godine Svjetski dan bolesnika privukao oko 250 vjernika na večernju svetu misu, koju je predslavio mjesni biskup, mons. Ivan Milovan. Uz njega su u koncelecijaciji bili i naš provincijal, fra Ljudevit Maračić, a isto tako i fra Bernardin Filinić, koji se tih dana nalazio u Puli, odakle se uskoro vraća u Užice, gdje privremeno vodi katoličku župu. Slavlje se nastavilo za bratskim stolom u samostanskoj blagovaonici. Inače, uoči proslave Svjetskog dana bolesnika u crkvi sv. Franje je održana priprava sa svetom misom u euharistijskim klanjanjem. Na uočnicu je bilo oko 150 vjernika. Tradicija ovoga brojnog okupljanja vjernika grada Pule u crkvu sv. Franje uvedena je odmah po ustanovljenju Svjetskog dana bolesnika, sredinom devedesetih godina prošlog stoljeća. Kronika bilježi da su već talijanski fratri, odmah nakon svršetka Drugoga svjetskog rata, a malo prije svojeg konačnog povratka u Padovu, tijekom veljače znali organizirati vjernička okupljanja pulskih bolesnika, pa je tako na Svijećnicu 1946. zapisano da je na jutarnjoj misi u 9 sati iz gradske bolnice održano hodočašće u kojemu je sudjelovalo šezdesetak bolesnika u kolicima Crvenog križa i oko 400 lakše bolesnih vjernika. Dolaskom komunističkih vlasti ugašena je ova praksa, koja opet osamostaljenjem hrvatske države i demokratizacijom vlasti a zaslugom naše subraće oživljava. Našem samostanu već je skoro trideset godina povjerena i pastoralna skrb za pulske bolnice, a tu službu sadašnji gvardijan fra Đuro Vuradin obavlja već 25 godina.

TJEDAN BRAKA U SPLITU

(skraćena verzija izvješća)

U prigodi pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj i Godine obitelji Ured za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije priredio je **Tjedan braka** od 6. do 13. veljače u samostanu sv. Frane na Obali u Splitu. Svaku je večer bilo misno slavlje, a potom prigodno predavanje. Prvo predavanje, u nedjelju 6. veljače, održao je *prof. don Luka Vrljičak*, pedagog u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji »Don Frane Bulić« u Splitu, na temu »Obitelj i katolička škola«. U uvodnom dijelu predavač je zahvalio predstojniku Ureda za pastoral obitelji, prof. dr. don Josipu Čoriću, pozvavši sve prisutne na zahvalnost Stvoritelju na daru života i roditeljsku ljubav iz koje smo svi došli na svijet. »Biti otvoren novom životu najveći je dar – molimo za čestite roditelje koji će širiti kulturu života i civilizaciju ljubavi«, kazao je prof. Vrljičak citirajući riječi budućeg blaženika Ivana Pavla II., istaknuvši kako samo dobri i čestiti roditelji, koji vjeru žive, mogu dati ispravan odgoj svojoj djeci. U tome nam je potrebna pomoć i zagovor Svetih i pouzdanje u Nebeskog Oca da poput bl. Alojzija možemo reći: *In Te, Domine, speravi*, zaključio je don Luka pred prepunom dvoranom roditelja i mladih, nakon čega je uslijedila vrlo živa rasprava.

Drugoga dana u ponedjeljak 7. veljače, prigodno predavanje na temu »Patološko kockanje« održao je *mr. don Boris Vidović*, profesor psihologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. »Kocka je danas sveprisutna ovisnost, a patološko kockanje spada u skupinu poriva ili nagona, obilježeno je ugodom te je opasno za kockara i druge«, kazao je na početku mr. Vidović. U svome je izlaganju iznio 10 kriterija po kojim se prepoznaje kockara, a da bi se nekoga proglasilo patološkim kockarom potrebno je da ispunjava pet od deset spomenutih kriterija. Na kraju je svoga izlaganja mr. Vidović istaknuo kako je podloga

za razvoj ovisnosti nedostatak smisla života, nedostatak ideala i dobrih motiva tj. zanemarivanje duhovnog zdravlja. Potom je uslijedila živa rasprava, koju je koordinirao prof. dr. don Josip Čorić, predstojnik Ureda za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije.

Trećega dana, u utorak 8. veljače, predavanje na temu »Briga za zdravlje i obiteljsko zajedništvo« održala je dr. *Danijela De Micheli Vitturi*. O temi je govorila iz iskustva svoga tridesetogodišnjeg rada u ordinaciji i dvadesetogodišnjeg rada u Savjetovalištu za obitelj na području prirodnog planiranja obitelji te kao supruga i majka osmero djece. Svoje je predavanje dr. Vitturi zaključila govorom o ljubavi kao temelju zdravlja i obiteljskog zajedništva: »Živjeti u ljubavi i za ljubav osnovni je temelj i zadatak svake, a pogotovo kršćanske obitelji. Život u ljubavi uključuje i prihvaćanje zdravlja i bolesti, radosti i žalosti, smrti i života u vjeri da nismo sami na putu i da je ovaj hod u ljubavi samo jedna mapa na putu koji unatoč boli, patnji i smrti vodi potpunom zdravlju – vječnoj Božjoj ljubavi«.

Četvrtoga dana, u srijedu 9. veljače, predavanje na temu »Ljubav ne traži svoje« održao je dr. *fra Ante Vučković*. Za svoje je izlaganje dr. Vučković uzeo Pavlov hvalospjev ljubavi (1 Kor 13, 1-13). Taj se tekst, iako se ne tiče izravno braka, uzima ga se jer se tiče ljubavi i u braku. Pavao ne govori ni o erotskoj ni o prijateljskoj ljubavi nego o agape – najvišem obliku ljubavi iz kojega bi htio da svi crpimo i učimo. Predavanje je izazvalo brojna pitanja nazočnih, koji su ispunili crkvu sv. Frane.

Petoga dana, u četvrtak 10. veljače, predavanje na temu »Obitelj i duhovna zvanja« održao je dominikanac o. *Petar Galić*. Božji poziv zahvaća čitavoga čovjeka i odnosi se na konkretnu osobu s imenom i prezimenom. Dužnost je obitelji da onoga, koji osjeća Božji poziv na duhovno zvanje, ohrabri i pruži mu svesrdnu podršku, kazao je na početku o. Galić. Govoreći o izazovima suvremenoga doba, koji – htjeli mi to ili ne priznati – otežavaju odluku mladoga čovjeka odazvati se Božjem pozivu na duhovno zvanje, predavač je naglasio da je danas više u pitanju manjak vjere negoli manjak zvanja.

Šestoga dana, u petak 11. veljače, predavanje na temu »Posljedice anarholiberalizma na brak i obitelj« održao je domaći konventualac mr. *fra Žarko Relota*, koji je na papinskom sveučilištu u

Rimu magistrirao iz pastoralnog obitelji te ima dugogodišnje iskustvo rada u pastoralu obitelji. U svome je izlaganju govorio o posljedicama koje pojedini fenomeni imaju na brak i na obitelj, odnosno na neke pojave koje dovode danas u krizu brak i obitelj. Nudeći potrebne i moguće odgovore Crkve predavač je naglasio da Crkva ne smije šutjeti i da treba govoriti proročkim glasom. »Budući da je Crkvi stalo do postojanja čovječanstva, ona zbog toga i insistira na vrednoti braka i obitelji i pokušava tu vrednotu prikazati kao spasonosnu za budućnost čovjeka i svijeta. Ona je uvjerena u svoje poslanje i ne može apstrahirati od pologa vjere koji joj je Krist ostavio. Ne može se prilagođavati ili dodvoravati svijetu ili čovjeku. Osobito ne onda kad primijeti da modernizmi prijete čovjekovoj opstojnosti i da sekularna država – zbog svoje tobožnje širine ili potrebe ugađanja svima – vodi svijet autodestrukciji«. Cilj je, zaključio je mr. Relota, izbjeći negativne posljedice anarholiberalizma. Ako već ne u čitavom društvu, onda barem među vjernicima kod kojih se primjećuje veliki raskol između 'liturgijske nedjeljne Crkve na jednoj i neregulirane svakodnevice na drugoj strani'.

Sedmoga dana, u subotu 12. veljače, glumac HNK u Splitu *Trpimir Jurkić* izveo je monodramu »Zapisi iz nevremena«. Jurkić je bivši salezijanski suradnik, praktični vjernik, suprug i otac četvero djece. Napisao je tri drame: »Milosrdni Samaritanac«, za koju je dobio nagradu Marin Držić, »Kajin i Abel«, koja je nagrađena nagradom Marul, i »Nevažne priče«. U svom je autorskom radu »Zapisi iz nevremena«, koji je nastao prema tekstovima preminulog svećenika, povjesničara umjetnosti i intelektualca don Branka Sbutegge, za svoju jednosatnu predstavu odabrao don Sbutegine novinske kolumne, eseje i priče objedinjene u knjizi »Kurosavin nemir svijeta« te se koristio novinskim i snimkama televizijskih razgovora s poznatim svećenicom. Već četvrtu sezonu predstava je na repertoaru HNK-Split, a osim u Splitu Jurkić ju je igrao u Nikšiću, gdje je nagrađen specijalnom nagradom žirija, zatim u Mostaru, Ljubuškom, Dubrovniku, Klisu, Gatima, Umagu, Zagrebu, Vukovaru, Iloku i Frankfurtu. Gledajući ga oduševljenog Sbutegom i njegovim mislima, dojam je gledatelja i slušatelja da Jurkić u svakom svom pokretu, izgovorenoj riječi i grimasi lica; kao praktični vjernik, duboko proživljava Sbutegine riječi: »Što vrijedi nekom Branku sav svijet zadobiti, a vjeru u spasenje na

križu izgubiti? Baš ništa.« Brojni okupljeni puk, u ispunjenoj dvorani, na kraju je predstave dugotrajnim aplauzom nagradio Trpimira, njegov uradak i izvedbu. Usljedile su brojne zahvale i pitanja upućena glumcu, a tijekom je koordinirao predstojnik Ureda za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije prof. dr. don Josip Čorić, koji je u nedjelju 13. veljače, posljednjega dana programa, održao predavanje na temu »Svjetski dan braka...i još nešto«. U ozračju proslave 100. rođendana NK »Hajduk« i Svjetskoga dana braka dr. Čorić je zahvalio svima koji su uzveličali proslavu, osobito domaćinima franjevcima konventualcima iz samostana sv. Frane na Obali u Splitu na čelu sa župnikom mr. fra Žarkom Relotom, voditeljici Obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije dr. Aniti Strujić-Vladanović, svim predavačima i nazočnima, istaknuvši da je prvotni cilj ovoga vrlo dobro posjećenog Tjedna braka u Splitu dobra priprava za dolazak Svetoga Oca ali i nastavak rada s obiteljima u župnim obiteljskim zajednicama.

Silvana Burilović

VJEROUČENICI IZ NOVOG MAROFA DRUGI U VARAŽDINU

U Pastoralnom centru Varaždinske biskupije održano je međužupanijsko (biskupijsko) natjecanje iz vjeronauka za osnovne škole, popularna »Vjeronaučna olimpijada«. Uz deset ekipa iz Varaždinske biskupije, sudjelovala je i ekipa iz O.Š. Novi Marof u sastavu: Jakov Topolovec, Mateo Čamić, Veronika Brlek i Ivana Bukal, uz voditelja fra Igora Horvata. Tema ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade bila je Marija – Isusova i naša Majka. Sudjelovala su djeca od 5. do 8. razreda osnovnih škola, koja su se zajedno sa svojim mentorima od listopada prošle godine marljivo pripremali učeći materiju o Majci Božjoj koju je napisao fra Petar Lubina. U Varaždinskoj biskupiji sudjelovalo je 59 osnovnih škola i 21 srednja škola. Ekipa iz O.Š. Novi Marof na županijskom natjecanju osvojila je prvo, a na mađžupanijskom natjecanju drugo mjesto. Kao nagradu od strane biskupije očekuje ih izlet

– hodočašće u Marijansko svetište u Aljmašu za najbolje ekipe. Prvo mjesto u biskupiji na razini osnovnih škola osvojila je ekipa iz Koprivnice. U tradiciji franjevac konventualaca osobito se časti Bezgrešna Djevica Marija, još od bl. Ivana Dunska Skota do sv. Maksimilijana Kolbea i danas osobito u Vojsci Bezgrešne, što je bila velika duhovna potpora ekipi iz Novog Marofa i okruženje u kojem su mogli izgrađivati svoje znanje o Djevici Mariji. Ovim putem čestitamo svima na marljivom učenju i mentorima na požrtvovnoj zauzetosti kako bi djeci približili tako lijepi lik Isusove i naše Majke Marije.

fra Igor Horvat

ODRŽAN PRVI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI

Prvi turnus ovogodišnjih duhovnih vježbi za braću naše Provincije održan je u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, od nedjelje, 20. veljače navečer, do petka, 25. veljače po ručku. Sudjelovalo je 17 braće, osmorica iz zagrebačkog samostana (fra Zvonko Zlodi, fra Alojzije Litrić, fra Đuro Crlešnjak, fra Ivan Karlič, fra Ivan Bradarić, fra Martin Jaković, fra Miroslav Štuban, fra Michael Pavić) i devetorica iz ostalih samostana (fra Stanko Mijić iz Šibenika, fra Pero Džida i fra Špiro Marasović iz Splita, fra Nikica Batista i fra Nikola Rožanković iz Pule, fra Martin Dretvić i fra Igor Horvat iz Novog Marofa, fra Pero Kelava iz Siska i fra Ilija Miškić iz Vinkovaca).

Tema ovogodišnjih duhovnih vježbi glasi: »Od Potvrđenog Pravila do Obnovljenih Ustanova«, sa svrhom da se braća upoznaju, zainteresiraju i animiraju za proces revizije Konstitucija koji je već nekoliko godina u tijeku. Ravnomjerno su temu predstavili fra Augustin Kordić, fra Ljudevit Marčić i fra Janez Kurbus. Braća su neposredno pred početak dobila novo izdanje popunjenih Ustanova, pa je to poslužilo kao dodatno duhovno štivo za produbljenje teme.

Sličan program, s istom temom i predavačima, predviđen je za drugi turnus duhovnih vježbi, koji će se održati u creskom samostanu sv. Frane potkraj lipnja ove godine.

mi i svjetovni franjevci

TEČAJ ZA DUHOVNE ASISTENTE FSR-A I FRAME

U Samoboru je od 21. do 23. veljače 2011. održan V. nacionalni tečaj za duhovne asistente Franjevačkoga svjetovnog reda i Franjevačke mladeži. Na susretu se okupilo 50-tak franjevaca svih provincija Hrvatske i Bosne i Hercegovine te nekoliko sestara redovnica.

U organizaciji Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Franjevačkoga svjetovnog reda i Franjevačke mladeži u Hrvatskoj, te nacionalnih duhovnih asistenata FSR-a i FRAME u Bosni i Hercegovini od 21. do 23. veljače u Kući susreta Tabor u Samoboru je održan V. nacionalni tečaj za duhovne asistente na temu »Narav 'zavjetovanja' i 'obećanja' te osjećaj pripadnosti«.

Na susretu se okupilo 50-tak duhovnih asistenata i nekoliko sestara redovnica koje također obnašaju službu duhovnih asistenata. Pozdrave na početku susreta su uputili fra Željko Železnjak, OFM, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda i s. Branka Černugelj, ministra Zagrebačkoga područnog bratstva, ističući kako »svi oni koji rade s članovima FSR-a i FRAME vide da je to neizmjerljivo bogatstvo koje nam je darovano na služenje Bogu i ljudima«.

U ime nacionalnih duhovnih asistenata sudionicima se obratio fra Zvonimir Brusač, TOR i fra Mato Topić, nacionalni duhovni asistent FSR-a u Bosni i Hercegovini.

O temi »Teologija laikata i vjernici laici u Crkvi danas« govorio je fra Stipe Nimac, profesor na KBK-u u Splitu, a o »Naravi, sadržaju i pravnim aspektima zavjetovanja u Franjevačkom svjetovnom redu« govorio je fra Zvonimir Brusač, TOR.

Fra Ratko Radišić, doktor kanonskog prava iz Varaždina, član Provincije sv. Ćirila i Metoda, progovorio je na temu: »Identitet Franjevačkoga

svjetovnog reda prema crkvenom pravu«. FSR je »javno vjerničko društvo« i »treći red« s vlastitim karakteristikama s obzirom na vlastitu duhovnost, na autonomiju u vlastitoj upravi i na sadržaj pastoralne i duhovne asistencije koja je povjerena skrbi i odgovornosti viših franjevačkih poglavara.

O svojem životnom iskustvu u duhovnost Franjevačkoga svjetovnog reda progovorio je Stjepan Lice, član FSR-a iz Zagreba u temi »Svjetovna franjevačka duhovnost i osjećaj pripadnosti Franjevačkome svjetovnome redu«. Istaknuo je da FSR ima priliku svjedočiti život po Evanđelju u različitim vremenima i okolnostima i to je njegovo poslanje koje je uvijek aktualno i ima proročku dimenziju ako je autentično.

O »Naravi 'obećanja' i osjećaju pripadnosti u Franjevačkoj mladeži« govorio je fra Milan Krišto, OFM, iz Zagreba, predsjednik Konferencije nacionalnih asistenata Franjevačke mladeži. Predavanje je temeljio na člancima Generalnih konstitucija FSR-a (96 i 97) u kojima se definira narav i način rada Franjevačke mladeži, na dokumentu »Put franjevačkog poziva«, koji je objavilo Međunarodno vijeće FSR-a, te na sadašnjem Statutu Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačke mladeži.

Nakon svakog predavanja bio je rad po skupinama u kojima su se produbljivala i raspravljala pitanja koja su ponudili predavači. I na ovom tečaju se pokazao interes sudionika, posebno mlađih asistenata, i potreba da se nastavi s tečajevima koji imaju obilježja i osnovne i trajne formacije asistenata. Susret duhovnih asistenata FSR-a i FRAME završio je euharistijskim slavljem koje je predvodio fra Zvonimir Brusač, TOR, nacionalni duhovni asistent FSR-a.

Na tečaju je kao nacionalni duhovni asistent FSR-a Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca sudjelovao fra Augustin Kordić, a kao nacionalni asistent Frame fra Ivan Penava. Među sudionicima tečaja su bili i fra Ljudevit Maračić, provincijal, fra Filip Musa, duhovni asistent FSR-a u Molvama i bogoslov fra Vladimir Vidović.

fra Ivan Penava

ODRŽAN SEMINAR ZA VODITELJE FORMACIJE FRAME

U organizaciji Zagrebačkoga područnog bratstva Franjevačke mladeži u župi sv. Vida i sv. Jurja mučenika od 25. do 27. veljače 2011. u Mađarevo je održana IV. seminar za voditelje formacije Franjevačke mladeži.

U organizaciji Zagrebačkoga područnog bratstva Franjevačke mladeži u župi sv. Vida i sv. Jurja mučenika od 25. do 27. veljače 2011. u Mađarevu je održan IV. seminar za voditelje formacije Franjevačke mladeži. Seminar je namijenjen članovima franjevačke mladeži koji su voditelji formacije u svojim mjesnim bratstvima. Geslo susreta je bio »U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite!« (Rim 12, 11). Predavanja o komunikaciji u bratstvu i radionice u grupama održale su framašice Mihaela Rajič, Petra Mamić i Marta Radoš.

Istovremeno je održana i V. škola za animatore u bratstvima franjevačke mladeži. O načinima kako voditi jedan susret i kako animirati rad u grupama govorili su framaši Ivan Bambir i Jozo Milić.

Na oba susreta se okupilo 50-tak framaša iz 20 mjesnih bratstava Zagrebačkoga područnog bratstva franjevačke mladeži. Među sudionicima je bio i jedan framaš iz Beča, a kao gost se pridružio jedan framaš iz Šibenika.

Uz domaćina fra Igora Horvata OFMConv na susretu su sudjelovali i mjesni duhovni asistenti Frame fra Milan Krišto OFM i fra Ivan Penava OFMConv, a kod ispovijedanja se priključio i fra Ante Gašparić OFMConv.

fra Ivan Penava

NACIONALNI TEMATSKI SUSRET ZA FORMACIJU FSR-A

U subotu, 5. ožujka 2011., održan je u samostanu Svetog Duha u Zagrebu II. nacionalni tematski susret za formaciju FSR-a. Sudjelovala su 23 člana iz pet područja FSR-a za Hrvatsku. Na početku susreta sudionici ovog susreta slavili su sv. misu u crkvi Svetog Duha. A na početku radnog susreta sve sudionike pozdravio je u Dvorani sv. Franje, u kojoj se i odvijao sastanak, fra Ljudevit Maračić, naš provincijal.

Duhovni nagovor održao je fra Augustin Korđić na temu: »Duhovna strana Pravila FSR-a«. Potom su uslijedila dva tematska izlaganja, predavanja: Dario Brigić – »Predstavljanje tema za mjesečne skupštine u 2011. te središnje teme MVFSR-a za 2011.« i Ana Fruk – »Priprema susreta na mjesnoj razini: skupštine, susreti početne formacije, susreti trajne formacije«. Nakon predavanja razvila se živa i plodonosna diskusija.

I na koncu bio je zajednički ručak uz bratsko, sestrinsko druženje u spomenutoj dvorani.



naši mladi

BLAGOSLOVLJENA KAPELICA U KLERIKATU

Na Josipovo ove godine, nakon dugotrajne pripreme, opremanja i uređivanja, konačno je dovršena kapelica sv. Josipa Kupertinskoga u našem klerikatu u Zagrebu. Blagoslov je popodne u 16 sati obavio provincijalni ministar, fra Ljudevit, u koncelecijaciji desetak svećenika i nazočnosti svih klerika, postulanata i sjemeništaraca. Na taj način naši klerici i postulanti dobivaju zaista lijep bogoštovni prostor, budući da je kapelica, uređena pri obnovi samostana, zbog propuštanja vlage s gornje terase i pokrajnjeg zida postajala sve neuporabljivija. Kapelica ima kao zaštitnika sv. Josipa Kupertinskoga, našega franjeva konventualca, zaštitnika učenika i studenata, te će u tom vidu ovaj prostor biti češće posjećen, valja očekivati, osobito u vrijeme predispitne groznice i ispitne nerveze. Zahvaljujući dobroti naše subraće iz Osima, magister klerika, fra Josip, dobio je nedavno manji dio autentične relikvije sv. Josipa Kupertinskog, koja je ugrađena u glavni oltar s vanjske strane, vidljiv svakome koji uđe u kapelicu i zastane u molitvi i razmatranju.

NOVACI JAVLJAJU IZ ASIZA

Info br. 3 (ožujak 2011.)

Od zadnjega Infa (br. 2, prosinac 2010. godine) novicijski dani bili su ispunjeni raznovrsnim aktivnostima. Badnjak je obilježen postom i tišinom, tj. vlastitom pripravom za Božić. Neki su taj dan iskoristili za posljednje čišćenje i uređivanje osobnih soba, neki za ispovijed, hodočašće ili slično. Svetkovina Rođenja Gospodinova obilježena je u zajednici molitvom Prve večernje, a s pukom molitvenim bdijenjem u Donjoj bazilici. Misu polnoć-

ku predslavio je papinski delegat za bazilike u Asizu, a svojim pjevanjem uljepšala *Cappella Musicale* pod ravnanjem P. Guseppea Magrinija. Sljedećih dana održale su se tombole.

U danima od 27. do 30. prosinca u Rivotortu održala se druga *verifica* vezana za formativno razdoblje od 5. studenoga do 20. prosinca. Svi novaci su imali priliku napisati drugi dio svoje Oporuke i odlučiti hoće li nastaviti svoj novicijski put. Svi su nastavili novicijat.

Novu godinu novaci su dočekali i proslavili molitvenim bdijenjem za mir u Donjoj bazilici, koja je bila otvorena za javnost.

Dani od 1. do 9. siječnja bili su obilježeni tzv. praznicima u samostanu i novicijatu. Samostanska zajednica misu je slavila s jutarnjom u 7 sati (obično od 6.30 – Služba čitanja, Jutarnja, Misa), a novicijska u 8 sati. Ovih dana novaci su posjetili Foligno, Montefalco, Città di Castello itd.

Dana 5. siječnja u 18.45 sati proslavljena je Prva večernja Bogojavljenja, a potom su za vrijeme večere izvučeni sveci zastitnici za novu godinu i odigrana je tombola. Sudjelovali su fratri iz Svetoga samostana, *Franciscanuma* i Rivotorta.

Od 15. do 17. siječnja, u Asizu je boravio provincijal, fra Ljudevit Maračić. U subotu, 15. siječnja, sudjelovao je na molitvi Prve večernje na grobu sv. Franje te je razgovarao s novacima, dok je u nedjelju razgovarao s fra Alfredom Avalloneom, magistrom novaka, i fra Giuseppeom Piemontesom, kustosom Svetoga Samostana. U prijedodnevni satima koncelebrirao je na svečanoj svetoj misi u 10.30, a iza toga posjetio Gornju baziliku, prostorije i kapelicu u kojima je boravio sv. Josip Kupertinski za svoga boravka u Asizu. U 16 sati zajedno s novacima posjetio je Città di Castello, gdje se nalazi samostan sestara klarisa urbanskih konstitucija, a koje su duhovno povezane s našom Provincijom. Nakon ugodnoga druženja, vratili su se u Asiz.

U ponedjeljak, 17. ožujka, nakon Jutarnje i svete mise u Donjoj bazilici, provincijal se pozdravio

s novacima i pohodio baziliku sv. Klare, crkvu sv. Damjana, Porcijunkulu i Rivotorto. U večernjim satima vratio se u Zagreb.

Dana 20. siječnja započela je Treća etapa uz temu Potvrđenoga pravila. Formacija je započela općim uvodom u Pravilo, a potom obradom svakoga poglavlja po dva dana. Početak je bio obilježen i razmišljanjem o *discernimentu* te izletima/hodočašćima u Spoleto, Norciu i Casciu.

23. siječnja – Početak pastoralnoga pohoda biskupa mons. Domenica Sorrentina

29. siječnja – Zajednička proslava rođendana braće

28. siječnja – 19. veljače – U Asizu boravi fra Jože Lampret

2. veljače – Prikazanje Gospodinovo u Hramu, misa u asiskoj katedrali s biskupom

6. – 9. veljače – Posjet biskupa Svetom samostanu

10. veljače – BDM Lurdska – Dan Asiške kustodije

Od 24. siječnja do 6. ožujka održali su se tjedni samoće u samotištu (eremo) koje se nalazi podno samostana. Tjedni su se obavljali u skupinama po tri novaka. *Eremo* se sastoji od kućice u kojoj se nalaze tri sobice s ležajem, kupaonicom, kapelicom i kuhinjom.

Od 5. do 28. veljače u samostanu je boravio fra Zdravko Tuba, creski gvardijan i *magister novaka*.

19. veljače – Zajednička proslava rođendana braće

U nedjelju 27. veljače, posjetila su nas braća iz Rima: fra Miljenko i Đuro Honti, fra Željko Klarić i o. Željko Paša, DI.

Od 3. do 5. ožujka u Asizu su boravili fra Ivan Bradaric i fra Nikola Šantek s djelatnicima *Veritasa*. Tom prigodom su posjetili značajna franjevačka mjesta, baziliku sv. Franje i uredništvo časopisa *San Francesco Patrono d'Italia*.

5. ožujka – Zajednička proslava rođendana braće

Pred novacima je hodočašće u Rim (sv. Petar i sv. Ivan Lateranski; 11. ožujka) i šestodnevna *verifica* i završetak Treće etape u Longianu (14. – 18. ožujka), u samostanu Bolonjske provincije.

Zahvaljujemo svoj braći koja su nas se sjetila za vrijeme božićnih blagdana; Ocu provincijalu i svoj braći koja su nas posjetila i na njihovoj brizi, a ostale rado očekujemo!

Naši bolesnici:

U razdoblju od 24. veljače do 4. ožujka fra Milan je preležao i, nadamo se, prebolio jaki virus koji se očitovao u iznimno visokoj tjelesnoj temperaturi te vidljivoj tjelesnoj slabosti. U nedjelju 27. bio je na hitnoj zbog stalnog povraćanja i povišenja temperature. Sada se osjeća dobro.

Vaši novaci,

fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović

DANI OTVORENIH VRATA

U organizaciji našega Centra za duhovna zvanja i njegova promicatelja, fra Ivana Penave, i uz suradnju zagrebačkoga Klerikata, od petka, 25. ožujka navečer, do nedjelje, 27. ožujka po objedu, održani su već pomalo tradicionalni DANI OTVORENIH VRATA. Na poziv mladićima, srednjoškolcima i studentima, koji žele izbližega upoznati franjevački način života te u tom vidu kane provesti nekoliko dana s bogoslovima, odazvala su se ovog puta četiri mladića, dvojica iz Vinkovaca, jedan iz Splita i jedan iz Bisaga (mjesta između Sv. Ivana Zelina i Novog Marofa). Oni su dva dana proveli u našem zagrebačkom Klerikatu dijeleći u svemu zajednički život i ravnajući se po dnevnom redu koji naši bogoslovi ispunjavaju u vrijeme vikenda. Posebno je intenzivno bilo sudjelovanje u molitvenom i rekreativno-formativnom životu zajednice.

Sljedeći DANI OTVORENIH VRATA predviđeni su o vikendu, od 21. do 23. listopada ove jeseni. Potiču se naša braća koja smatraju da ovakva iskustva mogu pomoći rađanju zvanja i sazrijevanju želje u onima koji razmišljaju o duhovnom pozivu (što je već potvrđeno u nekoliko slučajeva), a izbližega žele upoznati naš svagdanji franjevački način života, da na vrijeme pripreme i prijave kandidate, na čemu im Centar za zvanja i Provincijska uprava unaprijed zahvaljuju.

TISKAN PRIJEVOD DOPUNJENIH USTANOVA

Nedavno je objavljen tekst prijevoda obnovljenih Konstitucija, rađen po latinskom i talijanskom izvorniku iz 2008. Sada dakle imamo i na hrvatskom Ustanove koje su stupile na snagu 1985., ali su djelomično (u dosta neznatnim detaljima) izmijenjene, dopunjene i odobrene na Generalnim kapitulima održanima 1995., 2001. i 2007. godine. U odnosu na prethodno objavljeni tekst iz 1985. sadašnje Ustanove Reda male braće konventualaca imaju jedan članak manje (u svemu dakle 205 članaka). Hrvatski prijevod ima 160 stranica i obogaćen je, kao i u prethodnom slučaju, dosta bogatim stvarima kazalom, koje olakšava snalaženje u mnoštvu propisa i smjernica.

Hrvatsko izdanje dopunjenih Konstitucija dobit će svaki član Provincije, kao i svaki samostan za svoju knjižnicu. Ako koji samostan želi još koji primjerak, neka se obrati Provincijalatu. Prve primjerke dobili su sudionici duhovnih vježbi, koje su počele u nedjelju, 20. veljače navečer. Jedna od glavnih tema ovih duhovnih vježbi upravo je i bila proučavanje Konstitucija, pa je ovo izdanje bilo nezaobilazna duhovna lektira svim sudionicima ovih kao što će biti i onima za sljedećih duhovnih vježbi. Ostala braća dobila su ovo izdanje po povratku svojih predstavnika na duhovnim vježbama ili nekim drugim putem.

NOVA IZDANJA

Zvonimir Zlodi, SVETI JOSIP, zaručnik Blažene Djevice Marije, drugo izdanje (2011.). Ovaj put knjiga je tvrdo ukoričena, po vanjskom izgledu puno privlačnija. Stoji 60 kn. Narudžbe prima

izdavač: Veritas, Sveti Duh 33, 10000 Zagreb; tel. (01) 37-77-125.

Svećenik Luigi Chiavarino, ISPOVIJEDAJTE SE DOBRO, Dijalozi i primjeri, drugo izdanje. (Prvo izdanje izdali ciklostilom franjevci konventualci 1956. u 500 primjeraka.) Knjigu izdao Nacionalni centar Udruge »Vojske Bezgrešne«, Novi Marof, Zagreb 2011., 168 stranica.

Špiro Marasović, HRVATSKA EU-PATIJA I EUTANAZIJA, »Nova prisutnost«, god. 8 (2010), 3, str. 406-412;

Špiro Marasović, VLAST I DUHOVNOST U REDOVNIČKOJ ZAJEDNICI, u »Teologijom svjedočiti i naviještati«, zbornik radova u čast profesoru emeritusu Tomislavu Ivančiću, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010., str. 555-584;

Ivan Karlić, HRVATSKA TEOLOGIJA 17. STOLJEĆA, u »Zbornik o Rafaelu Levakoviću«, zbornik radova sa znanstvenog skupa »Fra Rafael Levaković«, Šibenik-Skradin-Visovac, 14-16. svibnja 2009., Hrvatski studiji, Zagreb 2010., str. 33-46;

Ivan Karlić, ISUS KRIST U NEKIM NEKRŠĆANSKIM RELIGIJAMA, u »Teologijom svjedočiti i naviještati«, zbornik radova u čast profesoru emeritusu Tomislavu Ivančiću, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010., str. 723-738

U pripremi: SPOMENICA SUSRETA/SREČANJA. U povodu obilježavanja 25. obljetnica tradicionalnih susreta/srećanja hrvatske i slovenske braće, oba provincijalata izdaju zajednički dvojezični manji zbornik SPOMENICA SUSRETA/SREČANJA, koji sadrži opise svakoga pojedinog susreta, prema bilješkama u provincijskim glasilima i samostanskim kronikama. Djelce je popraćeno i foto-dokumentacijom. Svrha je SPOMENICE podsjećati na prošlo i poticati na buduće.

prilozi

Na susretu samostanskih poglavara i provincijskih dužnosnika, održanom u Zagrebu potkraj siječnja ove godine, fra Ljudevit Maračić održao je duhovni nagovor na temu »Služenje autoriteta i posluht«, koji ovdje donosimo u proširenoj verziji. (Podsjećamo braću da je sličnu temu obradio fra Špiro Marasović i nedavno pod naslovom »Vlast i duhovnost u redovničkoj zajednici« objavio u zborniku »Teologijom svjedočiti i naviještati«, koji je Kršćanska sadašnjost objavila u Zagrebu, 2010., a u počast prof. Tomislavu Ivančiću.)

SLUŽENJE AUTORITETA I POSLUH

Faciam tuam, Domine, requiram

Na blagdan Duhova, 11. svibnja 2008., Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života objavila je novi i dosta opsežan naputak (instrukciju) »Služenje autoriteta i posluht«, s istaknutim podnaslovom »Faciam tuam, Domine, requiram« – »Lice tvoje, Gospodine, ja tražim«. Dokument su potpisali kardinal Franc Rode, slovenski lazarist i pročelnik Kongregacije, i nadbiskup Gianfranco Agostino Gardin, donedavni generalni ministar Reda franjevac konventualaca i tajnik spomenute Kongregacije. Kako i stoji u uvodnom dijelu, promišljanja i smjernice koje slijede nadovezuju se na dokumente o posvećenom životu objavljenima u ovim teškim godinama, prije svega na naputke iste Kongregacije pod naslovom *Bratski život u zajednici* (1994) i *Ponovno krenuti od Krista* (2002), a dakako i na postsinodsku apostolsku pobudnicu pape Ivana Pavla II. *Povećani život* (1996). Sva ta tri dokumenta imamo na hrvatskom jeziku i dostupni su svima koje zanima i koji vole posvećeni život. Dakako, ponajprije onima koji ga žive.

Ovaj se naputak ne namjerava upuštati u sve probleme koje pokreću razni elementi i različiti senzibiliteti našeg vremena. Sve to ostaje, tako rekavši, kao pozadina ovih razmišljanja i smjernica koje su ovdje navedene. Glavni je cilj ovog naputka ponovno potvrditi kako vlast i posluht, čak i kada se prakticiraju na različite načine, stoje u posebnom odnosu s Gospodinom Isusom, poslušnim Slugom. Kako stoji u uvodnom dijelu (br. 3), u naputku se predlaže pomoć autoritetu u njegovoj trostrukoj službi: služenju pojedincima pozvani-

ma živjeti vlastito posvećenje (prvi dio); izgrađivanju bratske zajednice (drugi dio) i sudjelovanju u zajedničkom poslanju (treći dio).

U prvom dijelu dakle govori se najprije o posveti i traženju volje Božje u služenju pojedincima (4-15): Poslušnost kao slušanje, Poslušnost Riječi Božjoj, Isus kao poslušni Sin nebeskog Oca, Poslušni Bogu preko ljudskih posrednika, Učenje poslušnosti u svakodnevicu, Autoritet u službi poslušnosti volji Božjoj, Neki prioriteti u vršenju vlasti (ponajprije duhovni autoritet, pozvan da zajamči vrijeme i kakvoću molitvenog ozračja, radi što iskrenijeg promicanja dostojanstva ljudske osobe, uz poziv da stalno ulijeva ohrabrenje i nadu u teškoćama te stalno održava živom karizmu vlastite redovničke obitelji, u »osjećaju s Crkvom«, i neprekidno praćenje hoda i rasta permanentne formacije). Na kraju ovoga prvog dijela, koji je dakako više usmjeren k onima koji vrše autoritet, dakle, k poglavarima, govori se o službi autoriteta u svjetlu crkvene normative i poslanja u slobodi djece Božje.

U drugome dijelu promišlja se o odnosu autoriteta i poslušnosti u bratskom životu (16-22). To je ono područje gdje se susreću najdublji problemi i gdje nastaju velike teškoće. Poglavlje donosi: Novu zapovijed, Autoritet u službi zajednice, Zajednica u službi Kraljevstva, poučljiva Duhu koji vodi jedinstvu, Uloga autoriteta u rastu bratstva (služba slušanja, stvaranje povoljnog ozračja za dijalog, sudioništvo i suodgovornost, poticaj doprinosu svih u stvarima svijeta, u službi pojedinca i zajednice, zajedničko raspoznavanje autoriteta i posluš-

nosti, bratska poslušnost). Ovo poglavlje završava pozivom na bratski život kao poslanje.

U trećem i završnom dijelu (23-29), naputak raspravlja o poslanju: Svojim vlastitim bićem, radi služenja, Odnos poslanja i autoriteta (ohrabrenje za preuzimanje odgovornosti i njezina poštivanja kada biva prihvaćena), Poziv na suočavanje sa zajednicom u različitostima duha, Ravnoteža između različitih dimenzija posvećenog života, s milosrdnim srcem i osjećajem pravednosti te uz promicanje suradnje s laicima. Naputak ne prešućuje ni teškoće posluha, problem prigovora savjesti, kao ni teškoće autoriteta s pozivom na poslušnost do kraja.

Naputak u zaključnom dijelu (30-31) donosi jednu prekrasnu molitvu iz srednjovjekovne duhovnosti, s posebnim zazivom Blaženoj Djevici Mariji, poslušnoj službenici Gospodnjoj.

Kad je naputak potkraj svibnja objavljen, pobudio je dakako pažnju ne samo onih kojih se tiče, već i šire crkvene pa i laičke javnosti. Na predstavljanju dokumenta, a bilo je to na plenarnom sastanku odnosno skupštini vrhovnih poglavara u Rimu pri salezijanskom učilištu »Salesianum«, pročelnik Kongregacije, kardinal Franc Rodé je ustvrdio kako u »kulturalnom i društvenom kontekstu koji uzdiže autonomiju i neovisnost, u sučeljavanju s progonima i tiranijama koje proglašavaju apsolutnost slobode sve do libertinizma i preko toga, Crkva predlaže strogo, radosno i oslobađajuće lice kršćanske poslušnosti, evanđeosku vrijednost autoriteta«. A tajnik Kongregacije, nadbiskup Gianfranco Agostino Gardin je istaknuo kako je posluš »plod grozničavog traženja Boga«. Tumačeći sam naslov, tajnik Gardin kaže da »služenje« ističe »evanđeoski značaj ove zadaće« te nastavlja: »Mogli bismo reći da ovaj dokument predstavlja posluš s pogledom koji izaziva široki uzdah olakšanja, kao plod strastvenog traženja Boga i njegove volje«, što naznačuje i podnaslov: »Lice tvoje, Gospodine, ja tražim«. A na tu poslušnost, zaključuje Gardin, pozvani su svi, i oni koji vrše autoritet, oni dakako i ponajprije. Zato ovaj naputak predstavlja pomoć da se još dubljom evanđeoskom vjernošću živi ovaj izbor života.

* * *

Mi ovdje niti možemo niti namjeravamo analizirati pojedinu tvrdnju ili misao, pa ni smjerni-

ce ovog naputka, jer bi nas to predaleko odvelo, nego bismo radije, djelomice i tragom razmišljanja koje je kardinal Franc Rodé, nesumnjivo jedan od stvaratelja ovog dokumenta, nedavno iznio na jubilarnom zasjedanju Hrvatskih konferencija i Unije viših redovničkih poglavara/ica, održanom potkraj listopada u Lužnici kod Zaprešića. Misli su upućene uglavnom poglavarima, ali je prepoznatljivo i mjesto onih kojima su prvi pozvani služiti autoritetom.

Kardinal Rodé najveći dio svojeg razmišljanja posvetio je izazovima koji se danas susreću na ovoj relaciji. Slijedit ćemo uglavnom njegov tijek izlaganja.

a) Samostalnost i kulturno ozračje

Nije danas lako druge voditi, pogotovo kad je u svakoj osobi našeg vremena razbuđena duboka svijest samostalnosti. U našem modernom kulturnom ozračju snažno se ističe želja samoostvarivanja, koja u ponekim slučajevima zna biti povod sukobima sa zajedničkim planom. Isto se događa s osobnim dobrom, koje može otežavati zalaganje u službi zajedničkog poslanja. Svemu tome treba nadodati osobna gledišta vezana uz karizmu i apostolsku službu, koja može slabiti bratsku suradnju i suodgovornost (3). Nije doista lako uskladiti ravnotežu između osobe i zajednice, jednako tako ni između vlasti i posluha. Prije je postojala opasnost da je autoritet skloniji upravljanju poslovima, pa je zbog toga znao zanemarivati osobe, a danas, naprotiv, postoji bojazan uvrijediti osjetljivost osobe, ili fragmentirati (ositnjavati) nadležnosti i odgovornosti koje slabe težnju k zajedničkom cilju te umanjuju i samu ulogu autoriteta (25). Nagle kulturološke promjene koje su u tijeku ne samo da uzrokuju promjene struktura, koje se odražavaju u djelatnostima i u poslanju, nego mogu doista stvarati napetosti unutar zajednice, gdje osobe različite kulturne i duhovne formacije drugačije tumače znakove vremena te predlažu drukčije planove, koji nisu u suglasju sa zajedničkim (25).

Onaj koji služi autoritetu, osim vlastitih izazova, koje svaka osoba mora rješavati, treba zato biti strpljiv u tom osjetljivom procesu rasuđivanja, treba izdržati najkritičnije prijelaze, te ostati pri onome što se odlučilo i zahtijevati da se to i primijeni. Poglavar dakle treba paziti da se ne odriče svoje

odgovornosti, osobito u okolnostima kad treba donositi jasne i često neugodne odluke (20f). Tko se pak služi svojim autoritetom za osobno isticanje i uspjeh, te da mu čak i drugi služe, očito se postavlja izvan evanđeoskog uzora vlasti (21).

b) Sekularizacija

Na nedavno održanome Vijeću vrhovnih poglavara, održanom u Rimu 18. veljače 2008., papa Benedikt XVI. napomenuo je da proces sekularizacije, koji napreduje s današnjom kulturom, ne šteti ni posvećeni život ni njegove zajednice. Sekularizacija doista prijeti uništenju biti posvećenog života, iskrivljujući bit redovničkih obitelji i njihovo izvanjsko izražavanje. Prijeti da vjera postane beznačajna. Treba voditi računa o tome da sudjelujemo u procesu nazadovanja vjere jer se društvo, javnost i država svojim zakonodavstvima sve više udaljuju od kršćanskih načela.

Poglavari imaju jasne izazove i istodobno neopozivu službu: upozoravati na profinjene oblike unutarnje sekularizacije uvriježene u našim sredinama: jezik koji je izgubio vjerski sadržaj, smanjivanje vremena za molitvu i zajedničke čine, opredjeljivanje za društvene aktivnosti na štetu crkvenih (katehizacija, priprema na sakramente). Krist upozorava: »Ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti?«

U suzbijanju sekularizacije naših zajednica treba pojačati zajedničku molitvu, upotrebu jezika s kršćanskim uporištem, isticati vjersku i pastoralnu dimenziju naših djelatnosti, javno očitovati zajedništvo s crkvenim pastirima. U svim su vremenima posvećene osobe znale odgovoriti duhovnim potrebama svojih suvremenika, a da pri tom nisu iznevjerile svoje poslanje. Dovoljno se sjetiti sv. Franje Asiškog i male braće, koji su nastojali suzbijati pokorom moderni duh svoga vremena. Sv. Dominik i njegova braća propovjednici nastojali su propovijedanjem suzbijati krivovjerstva, a sv. Ignacije i isusovci suzbili su protestantizam. Danas, kao i onda, posvećene osobe mogu i moraju odgovoriti vjerodostojno na vjersku nezainteresiranost, na gubitak smisla nadnaravnosti i eshatološke nade. Moramo zato ući u mentalitet »evangelizacije« svijeta, u kojemu su sekularizacija, sekte i vjerski sinkretizam velika opasnost našoj vjeri i nadi.

• *Sloboda i relativizam*

Današnje društvo prekomjerno ističe osobnu slobodu, a pri tom ne pokazuje oblike odgovornosti koji proizlaze iz te slobode. Prekomjerno i ponekad bolesno zahtijevanje vlastite slobode uvuklo se i u redovničke zajednice i stvara situaciju napetosti i zbunjenosti na osobnoj i zajedničkoj razini, pa se zato često ne zna kako djelovati ili postupiti. Često završava tako da se daju velike slobode, bez granica, osim onoga što osoba odredi sama za sebe. A tko je uvjeren u to da su njegove ideje i rješenja uvijek najbolji, taj jamačno nije slobodan. Ima ih koji smatraju da bez ičijeg posredovanja mogu sami odlučiti glede poznavanja Božje volje, ima ih koji misle da uvijek imaju pravo, a da se drugi tome moraju prilagoditi ili mijenjati, koji misle samo na sebe i ne polažu nikakve pozornosti na potrebe drugih, koji smatraju da posluš pripada drugim vremenima i da se to ne podudara s naprednim svijetom (20g).

Naprotiv, slobodna je ona osoba koja neprestano i pozorno nastoji shvatiti posredovanje Božje volje, iako je tajanstvena, u svakoj okolnosti života, osobito u osobama oko sebe: »Za tu slobodu Krist nas je oslobodio« (Gal 5,1). Oslobodio nas je da bismo susreli Boga na dugim i nebrojenim putovima postojanja svakidašnjice (20).

U takvim napetostima između prave Kristove slobode i lažne slobode društvenog relativizma, poglavari moraju znati pomagati i promicati evanđeosku slobodu, prokazivati lažne slobode u kojima se mogu naći i Bogu posvećene osobe, te im pomoći pronaći slobodu djece Božje.

• *Vjernost*

Duh našeg vremena nije nimalo sklon vjernosti. Dovoljno je pogledati uokolo pa da se lako otkrije krhkost učinjenih odluka, kratkotrajnost obveza i kako se lako napuštaju preuzete obveze i prihvaćeni planovi. Vidimo kako danas lako neke posvećene osobe napuštaju zajednice, traže sekularizaciju. Kao da je vjernost samo kratkotrajna krepost.

Posvećeni život zato treba usmjeriti sve svoje snage upravo prema tome cilju i pokazati se kao čvrsta stijena, uzor vjernosti, pa i u teškoćama života. Posvećeni život pronalazi svoje korijene vjernosti ako ne odvraća svoj pogled od Krista. Odgovor na Ljubav može se shvatiti samo ako vjer-

nost odražava snagu ljubavi. Papa Ivan Pavao II. u pobudnici »Posvećeni život« govoreći o redovnicima/redovnicama kaže: »Njihova se vjernost jedinog Ljubavi pokazuje i učvršćuje u poniznosti skrovitog života, u prihvaćanju patnji da se dopuni ono što u vlastitom tijelu 'nedostaje patnjama Kristovim' (Kol 1, 24), u šutljivoj žrtvi, u prepuštanju svetoj volji Božjoj, u iskrenoj vjernosti i naspram zalasku snaga i vlastitog ugleda.« (VC 24)

Čvrsta vjernost vlastitom zvanju, koju podržava molitva i kontemplacija, pretvara se tako u potrebnu gipkost izraženu i popraćenu odgovarajućim riječima: »Dinamična« i »kreativna« vjernost, nužna obilježja za suočavanje s novim situacijama čitanjem znakova vremena. Kada o tome govori, papa Ivan Pavao II. kaže: »Ustanove su dakle pozvane da ponovno hrabro predlože poduzetnost, domišljatost i svetost utemeljitelja i utemeljiteljica kao odgovor na znakove vremena, koji se pojavljuju u današnjem svijetu. Taj poziv je prije svega poziv na ustrajnost u hodu svetosti kroz materijalne i duhovne teškoće koje označavaju svakodnevne događaje. Ali to je i poziv da se traži stručnost u vlastitom radu.« (VC 37)

Slaba vjera i poremećena duhovnost

Danas je lako zapaziti da mnogi redovnici i redovnice ne gaje vjeru, da ona u njihovu životu zauzima drugo ili sporedno mjesto, a prednost se daje poslanju i djelovanju. Vjera se svodi na pasivno prihvaćanje, »bez praktične važnosti za svagdanji život«. A sve to vodi do većeg razdvajanja vjere od života: živjeti kao da Bog ne postoji (papa Benedikt XVI.). K tome treba nadodati individualističko i eklektičko (selektivno) približavanje vjeri. Današnji se vjernik udaljuje od mišljenja Crkve i smatra svojim neotuđivim pravom birati društvene obveze bez unutarnje privole Kristovu zakonu. Iz toga slijedi da se kršćani lakše prilagođuju svjetovnom duhu nego da se duševno preoblikuju i obnavljaju (usp. Rim 12, 3).

Danas se doista mnogo govori o »duhovnosti«, ali često se pod tim izrazom podrazumijeva umijeće osobnog ostvarenja ili skup odgovarajućih tehnika psihološke analize s neodređenom vezom s Bogom. Kada govorimo o duhovnom životu, mi se često pozivamo na pravu »kršćansku« duhovnost, a ne jednostavno na mnogobrojne oblike duhov-

nosti koje su danas u modi. Kršćanska duhovnost je život u Duhu. Ta duhovnost ne isključuje pomoć ljudskog umijeća, ali mu ne dopušta da je ograničava ili je na to svodi. »Život u duhu ima svoje prirodno prvenstvo. U njemu posvećena osoba ponovno nalazi vlastiti identitet i duboku mirnoću, raste u pažnji prema svakodnevnim izazovima Božje riječi i dopušta da je vodi izvorno nadahnuće vlastite ustanove« (VC, 71).

Zato posvećeni život treba svjedočiti riječju i primjerom, prvenstvo duhovnosti je usmjereno istovremeno iskustvu Boga i služenju braći, ono pokazuje i podupire hranu formacije te nastoji pronaći konkretna sredstva da može hoditi putem prema Duhu: molitvena povjerljivost s Božjom riječi, molitva, askeza, tišina, smisao za Euharistiju. »Posvećene osobe će biti vjerne svome poslanju u Crkvi i u svijetu ako budu sposobne trajno preispitivati same sebe u svjetlu Božje riječi.« (VC, 85)

* * *

Razmišljajući pak o nekim mjerodavnostima i nadležnostima poglavara/poglavarica, nakon što je istaknuo određene izazove i teškoće novijeg vremena, kardinal Rodé iznosi i neke misli koje mogu biti korisne i onima koji to nisu, ali bi mogli/mogle jednom biti. Osoba pozvana na obnašanje autoriteta mora znati da to može vršiti samo ako prije svega silno i čestito traži Božju volju. Vlast treba tako vršiti da braća i sestre mogu shvatiti kako poglavar/poglavarica kada zapovijeda to čini jedino iz uvjerenja da slijedi volju Božju (12). Zato se od takvih osoba zahtijeva neprestana nazočnost, sposobnost da zna oduševljavati i predlagati, podsjećati na smisao posvećenog života, pomagati osobama, posebno onima u krizi, da s obnovljenom vjernošću odgovaraju na poziv Duha. Zato propisi i određuju da poglavar/poglavarica mora redovito boraviti u vlastitoj zajednici, te opravdava odsutnosti samo ukoliko to određuje vlastito pravo (Kodeks, 629).

Veliki problem, koji često zna izazvati velike krize i duboke potrebe predstavljaju različitosti u duhu zajedništva. O tome opširno i vrlo otvoreno progovara 25b točka Naputka: Vrtloglave kulturne promjene, koje su u tijeku, ne samo da dovode do strukturalnih promjena koje utječu na djelovanja i poslanja. Ove mogu dovesti i do napetosti u zajednicama kada njezini članovi, zbog različite

kulturalne ili duhovne formacije, za iste znakove vremena daju sasvim različita tumačenja i predlažu različite projekte, koji nisu uvijek međusobno pomirljivi. Do tih i takvih situacija može se doći češće danas negoli u prošlosti, jer sve je više zajednica koje sačinjavaju osobe iz različitih kulturnoloških ili generacijskih sredina, pa su te razlike sve naglašenije. Autoritet je ovdje pozvan da i u ovakvim okolnostima, nimalo laganim za razborito upravljanje, služi duhu zajedništva, pomažući svima da u svijetu označenom mnogim podjelama i razdiobama svjedoče kako je moguće živjeti zajedno i ljubiti se unatoč međusobnim razlikama. Da bi se to što uspješnije ostvarilo Naputak daje nekoliko i teorijskih, ali i praktičnih smjernica:

- sjetiti se da, u duhu evanđelja, sukob ideja nikada ne smije postati sukob osoba;
- podsjećati da što se neko pitanje sagleda s više strana, to će se o njemu steći dublja i cjelovitija slika;
- snažnije poraditi na komunikaciji tako da se u slobodnoj razmjeni misli i ideja rasvijetle pojedini stavovi i da svačiji pozitivan doprinos izbije na vidjelo;
- pomoći u oslobađanju od egocentrizma i etnocentrizma kojim se teže na druge svaliti uzroci svih zala, kako bi se prispjelo uzajamnom razumijevanju;
- biti svjestan da ideal nije imati zajednicu bez sukoba, nego zajednicu koja je voljna suočiti se s vlastitim izazovima, kako bi ih pozitivno riješila tražeći rješenja koja ne zanemaruju nijednu od vrijednosti koja se mora uzeti u obzir.

Kada bi se u našim zajednicama ove smjernice provele u djelo, bilo bi zasigurno puno manje napetih scena i kriznih situacija koje dovode do podjela i razjedinjenosti svake zajednice, a što unosi nemir i nezadovoljstvo u srca svakog pojedinog člana bratskih zajednica.

* * *

Poglavarari moraju pomagati svojoj braći/sestrama da ostvare proces rasuđivanja, da preko toga dođu do posluha, tj. da izvrše ono što je odlučeno (20f) i tako se istakne Božja volja. Osoba koja vrši autoritet pozvana je da usavršuje i razvija pedagogiju praštanja i smilovanja. Pozvana je biti sredstvo Božje ljubavi koja prihvaća, ispravlja i pruža novu

prigodu onima koji su se možda ogriješili. Osobito mora znati da osoba bez nade opraštanja ne može krenuti na bolji put te neminovno pada i griješi. Ali kad se ima u vidu milosrđe, tada otkrivamo kako Bog može zacrtati put prema dobru, počevši i od grješnog stanja (ive sin misericordia, 30)

Sv. Franjo Asiški ostavio nam je dirljivo pismo nekom poglavaru, vjerojatno jednom provincijalu koji ga je bio zamolio da bude oslobođen poglavarске službe, jer nije više mogao podnijeti svakidašnje teškoće koje je ponavljao neki subrat u zajednici. Franjo piše provincijalu da ne klone, da se ne obeshrabri, nego odvažno nastavi u svojem služenju. U pismu daje i sljedeće naputke u vezi s eventualnim osobnim slabostima braće: »I po tome ću znati ljubiš li Gospodina i mene, njegova i tvoga slugu, ako to učiniš: naime, da ne bude nijednoga brata na svijetu koji bi zgriješio koliko se god griješiti može, da, kad vidi tvoje oči tražeći smilovanje, ode bez smilovanja, pa ako i ne traži smilovanja, upitaj ga ti, bi li htio da mu se smiluješ. Ako bi se poslije i tisuću puta pojavio pred tvojim očima, voli ga više nego mene radi toga da ga privučesh Gospodinu; prema takvima budi uvijek milostiv!« (Fontes Franciscanae, 235)

Doista, kad se od posvećene osobe ponekad zahtijeva da se odrekne vlastitih ideja, želja i planova, ova može osjetiti zbunjenost i odbojnost prema vlasti, u njoj se tada mogu pojaviti vapaji i suze da je mimoide gorki kalež. Ipak, to je trenutak da se pouzda u Oca, da se izvrši njegova Volja, te da tako uzmogne sa svim svojim bićem sudjelovati u Kristovu poslanju »za život svijeta« (Iv 6, 51). Dok se izgovara taj teški »da«, može se shvatiti duboki osjećaj poslušnosti kao najviši čin slobode, izražen u potpunom i pouzdanom predanju sebe Kristu, poslušnome Sinu Očevu (26).

* * *

U konkretnom vršenju poslanja, kaže naš naputak (broj 26), i sad ćemo ga malko vjernije slijediti, neki se posluh može pokazati osobito teškim i to ponajviše zbog različitih gledišta i poimanja u svezi s načinom ostvarivanja određenog apostolata ili dijakonijske službe. U suočenosti s tim teškim i naizgled potpuno »apsurdnim« posluhom, može se javiti napast nepovjerenja pa čak i odustajanja. Vrijedi li uopće nastaviti, pita se. Neću li moći svoje zamisli bolje ostvariti u nekim drugim okolno-

stima? Čemu trošiti energiju na suvišna i besmislena »prepućavanja«?

Već se sveti Benedikt susretao s problemom »veoma teškog ili čak nemogućeg posluha«, a sveti je Franjo čak razmatrao slučaj u kojemu »podložnik vidi stvari koje su bolje i korisnije za njegovu dušu od onih što mu ih naređuje poglavare«. Sveti Benedikt rješenje vidi u slobodnom, otvorenom, poniznom i povjerljivom dijalogu između monaha i opata, ali ipak, zaključuje, monah ako se to od njega zatraži, neka »iskaže posluš iz ljubavi prema Bogu, uzdajući se u njegovu pomoć«. Sveti Franjo poziva pak na »posluš iz ljubavi«, kada brat dragovoljno žrtvuje svoje poglede i izvršava što mu je naređeno, jer na taj način »udovoljava i Bogu i bližnjemu«, pa vidi »savršeni posluš« tamo gdje redovnik, premda ne može poslušati jer mu je naređeno »nešto što je protiv njegove duše«, ne raskida jedinstva s poglavarom i bratstvom pa morao zato podnijeti i neugodnosti, čak i progonstvo. Franjo zaključuje: »Koji radije trpi progonstvo negoli se odjeljuje od svoje braće, taj zaista ostaje u pravom posluhu, jer polaže dušu svoju za braću« (Opomene, III). To nam doziva u svijest da ljubav i zajedništvo predstavljaju najviše vrijednosti kojima su podređeni čak i služenje autoriteta i posluš.

U Naputku se dalje priznaje kako je, s jedne strane, posve razumljivo da kod ljudi dakle i redovnika postoji određena privrženost vlastitim stavovima i uvjerenjima stečenima najčešće razmišljanjem i iskustvom. Zato je dobro da ih brani i zastupa u otvorenom i konstruktivnom dijalogu, ali uvijek imajući pred očima potrebe i zahtjeve Kraljevstva Božjega. S druga pak strane, nastavlja, ne smije se zaboraviti da je uzor uvijek Isus iz Nazareta, koji je i u najtežim trenucima od Oca tražio da vrši njegovu volju te nije ustuknuo ni pred mukom ni smrću na križu. Upravo u izgovaranju tih teških »da« moguće je u potpunosti razumjeti smisao posluha kao najvišeg čina slobode izraženog u potpunom i povjerljivom predanju sebe Kristu, moguće je shvatiti smisao poslanja kao poslušnog predanja samoga sebe, predanja koje donosi blagoslov Svevišnjega: »Svoj ću blagoslov izliti na te... budući da si poslušao moju zapovijed« (Post 22, 17). U tom blagoslovu poslušna posvećena osoba vjeruje i zna da će jednom ponovno naći sve ono čega se sada odriče svojom žrtvom.

* * *

Lijepe su završne misli naputka o odnosu vršenja službe i posluha. Ako je čitav vjernikov život jedno traženje Boga, a to bi trebao biti, tada svaki dan postaje stalno učenje umijeća slušanja Božjega glasa, kako bi se vršila njegova volja. Radi se, bez sumnje, o jednoj zahtjevnoj školi, gotovo o borbi između onoga »ja« koje teži biti gospodarom samoga sebe i vlastitog života, i onoga Boga koji je »Gospodar« svake osobne povijesti. To je škola u kojoj se uči pouzdavanje u Boga, u njegovo oćinstvo, ali i pouzdavanje u ljude, u braću i sestre. Tako raste sigurnost da nas Otac nikada ne napušta pa ni u trenutku kada treba brigu za vlastiti život povjeriti i prepustiti u ruke onih u kojima treba prepoznati znak Božje prisutnosti i posrednike njegove volje.

Pri kraju dokumenta nalazimo jednu prekrasnu molitvu, kojoj je autor Englez *Aelredus Rievallensis*, cistercitski opat iz 12. stoljeća, koji se obraća Bogu da mu dadne mudrost upravljanja. Molitva ima svoju vrijednost i za današnje poglavare, ali – u izmijenjenim ulogama – i za one koji su ovima povjereni: »Isuse, dobri, milostivi i brižni pastiru, ovaj siromašni i bijedni pastir uzdiže ti svoj vapaj: slab sam i nevješt i beskoristan, a ipak, takav kakav jesam, pastir sam tvojega stada. Nauči mene, slugu svojega, Gospodine, nauči me, molim te, po svojem Duhu Svetom, kako da predano služim svojoj braći i utrošim svoj život za njih. Daj mi, Gospodine, po svojoj neizrecivoj milosti da znam strpljivo podnositi njihove slabosti, da znam dobrohotno s ljubavlju i suosjećanjem dijeliti njihova trpljenja i nenametljivo im pomagati u njihovim potrebama. Daj da u poućljivosti tvojemu Duhu naučim tješiti žalosne, bodriti malodušne, pridizati pale, biti slab sa slabima, srdit na one koji mirno trpe sablazan, daj da budem svima sve da se svi uzmognu spasiti. Stavi mi u usta prave i prijazne riječi, tako da svi oni budu izgrađeni u vjeri, nadi i ljubavi, čistoći i poniznosti, strpljivosti i posluhu, duha gorljiva i srca zanosna. Povjeravam ih tvojim svetim rukama i tvojoj nježnoj providnosti. Ne dopusti da ih itko istrigne iz tvojih ruku niti iz ruku tvojega sluga kojemu si ih povjerio, nego da s radošću ustraju u svetom naumu te postignu vjećni život s tvojom pomoću, o preslatki Gospodine, koji živiš i kraljuješ u sve vijeke vjekova. Amen.«

fra Ljudevit Maračić

PUTEM SV. MAKSIMILIJANA

HODOČAŠĆE VOJSKE BEZGREŠNE U POLJSKU

1. do 8. rujna

(Samo za voditelje i duhovne asistente Vojske Bezgrešne)

NIEPOKALANOW
ZDUNSKA WOŁA
PABIANICE
VARŠAVA
LICHEŃ STARY
CHESTOHOWA

KRAKOV
HARMEŻE
WADOWICE
WAWEL
WIELICKA



I. DAN: 1. rujna – četvrtak – putovanje

18. 00. – Polazak na put prema Varšavi (Niepokalanow). Uznja kroz Sloveniju, Austriju i Češku do odredišta. Cc. 1100 km.

II. DAN: 2. rujna – petak – Niepokalanow

Na putu svratiti u **Zdunska Woła** (mjesto rođenja sv. Maksimilijana), **Pabianice** (mjesto gdje je živio sveti Maksimilijan i kao dječak imao viđenje Gospe koja mu je ponudila dvije krune). Ovdje sveta misa. Dolazak u **Niepokalanow**. Smještaj. Razgledavanje "Grada Bezgrešne". Upoznavanje sa životom sv. Maksimilijana, nastankom i razvojem grada. Večera. Molitva. Noćenje.

III. DAN: 3. rujna – subota – Niepokalanow

Sвета misa. Nakon doručka polazak u razgledavanje **Varšave**. Vidjet ćemo mnoge važne spomenike važne za vjeru i kulturu Poljske: bazilika sv. Ivana, crkva Navještenja, dominikanska crkva sv. Jakuba, kraljevske palače. Upoznavat ćemo povijest ovoga grada i njegovo uništenje u drugom svjetskom ratu. Negdje u gradu slobodno vrijeme za ručak, a u Niepokalanowu večera. Molitva ili pobožnost.

IV. DAN: 4. rujna – nedjelja – Niepokalanow

Doručak. Odlazak u **Licheń stary** – zavjetno svetište poljskog naroda Majci Božjoj. Sveta misa. Ručak po slobodnom izboru negdje u svetištu. Povratak u Niepokalanow. Večera. Noćenje.

V. DAN: 5. rujna – ponedjeljak – Chestohowa/Krakov

Doručak. Polazak na put za **Chestohowu**. Sveta misa u svetištu. Slobodno vrijeme za osobnu pobožnost. Kasno popodne polazak prema Krakovu/Harmeže. Smještaj. Večera. Možda neki kraći program.

VI. DAN: 6. rujna – utorak – Krakov/Harmeže

Doručak. Upoznavanje s KL Auschwitz (organizirano vođenje). Čelija u kojoj je umro sv. Maksimilijan. Upoznavanje s KL Birkenau. Ručak u Harmeže. Dolazak u Krakov u svetište Božanskog milosrđa. Povratak u **Harmeže**. Smještaj. Večera. Eventualno pobožnost. Noćenje.

VII. DAN: 7. rujna – srijeda – Krakov/Harmeže

Doručak. Posjet **Wadowicima**. U Wadowicima imamo svetu misu. Odlazak u razgledavanje Krakova. Razgledat ćemo Kraljevski dvorac – **Wawel**; glavni trg, Rynek Główny. Vidjet ćemo puno lijepih crkava u ovom gradu: katedrala, crkva Majke Božje, franjevačka crkva, itd. Ručak po slobodnom odabiru negdje u gradu. Povratak u Harmeže. Večera. Pobožnost.

VIII. DAN: 8. rujna – četvrtak – Krakov/Harmeže

Sveta misa. Doručak. Spremanje stvari i povratak u Hrvatsku. Uz put ćemo posjetiti rudnike soli u mjestu **Wielicka**. U Hrvatsku se vraćamo istim putem i stajat ćemo samo na mjestima za kraći odmor. Dolazak u Zagreb iza ponoći.



CIJENA: 350 eura ili kunska protuvrijednost (cc. 2550 kn). Prijave i uplate izvršiti u župnom uredu sv. Antuna,

SVETI DUH 31, TEL. 01-3771-555.

Radno vrijeme svaki radni dan od 10.00 do 12.00 i od 16.00 do 18.00 sati. Prilikom prijave obvezna je uplata od 50 eura.

Organizator i voditelj: fra Ivan Bradarić

U cijenu je uključeno:

- Prijevoz ("Samoborček").
- Noćenja i obroci kao što je naznačeno u tabeli. Smještaj je na dvije lokacije: Niepokalanow – samostan i Harmeže – duhovni centar).
- Osnovno osiguranje.
- Ulaznice za KL Auschwitz i rudnike soli Wielicka.
- Duhovno vodstvo.
- Životopis sv. Maksimilijana Kolbea autora Yvesa Ivonidesa.

U cijenu NIJE uključeno:

- Obroci koji nisu naznačeni u tabeli.
- Putno osiguranje cc. 100 kn.
- Svatko tko želi može osobno uplatiti u agenciji "Samoborček", Kaptol 6.
- Moguće ostale ulaznice i osobni troškovi putnika.

TABELA SMJEŠTAJA I OBROKA

DATUM	Doručak	Ručak	Večera	Noćenje
četvrtak, 1. rujna 2011.	Putovanje - 18. 00. – Polazak na put prema Varšavi (Niepokalanow).			
petak, 2. rujna 2011.	***	***	Niepokalanow	Niepokalanow
subota, 3. rujna 2011.	Niepokalanow	***	Niepokalanow	Niepokalanow
nedjelja, 4. rujna 2011.	Niepokalanow	***	Niepokalanow	Niepokalanow
ponedjeljak, 5. rujna 2011.	Niepokalanow		Krakov/Harmeže	Krakov/Harmeže
utorak, 6. rujna 2011.	Krakov/Harmeže	Krakov/Harmeže	Krakov/Harmeže	Krakov/Harmeže
srijeda, 7. rujna 2011.	Krakov/Harmeže	***	Krakov/Harmeže	Krakov/Harmeže
četvrtak, 8. rujna 2011.	Krakov/Harmeže	***	***	***

U slučaju velike potrebe, organizator hodočašća zadržava pravo manjih izmjena programa.

zajedno

Glasilo Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini



uzimali hranu vesela i priprosta srca. Hvalili su Boga i zato uživali naklonost svega naroda. A Gospodin je svaki dan pripajao Crkvi one koji se spasavahu.“ (Dj 2,42-47)

SRETAN I VESEO USKRS !

str. 1

Gle, cijela priroda naznačuje buduće uskrsnuće: Sunce zalazi i opet izlazi, zvijezde zalaze i ponovno se vraćaju, cvijeće vene i cvjeta, grmovi stalno dobivaju mlado lišće nakon što su ostali bez njega, a iz umirućeg sjemenja klija novi život.

Kako je s cvijećem u zimi, tako je s tijelom u vremenitosti ovoga svijeta: prividno zamrli, oboje ipak kriju svježu životnu snagu.

Zašto pun nestrpljenja zahtijevaš da tijelo već sada ponovno zaživi, dok još vladaju mraz i zima? Ta i za tijelo moramo pričekati proljeće!

(Marcus Minucius Felix, kršćanski apologet iz 2./3.st. u djelu „Octavius“)

PRVO PROLJEĆE CRKVE

„Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedničkom životu, lomljenju kruha i u molitvama.

Strah spopadaše svakoga, jer su apostoli činili mnoge čudesne znakove.

Svi koji prigriše vjeru držahu se zajedno i sve im bijaše zajedničko. Prodavali bi pokretna i nepokretna dobra i to bi dijelili svakom prema njegovoj potrebi. Kao što su svaki dan postojano – kao po dogovoru – bili u Hramu, tako su po kućama lomili kruh i zajedno

NIŠTA SE VRIJEDNO, LIJEPO I DOBRO NE RAĐA BEZ MUKE - I USKRSNUĆE DOLAZI TEK NAKON PATNJE I UMIRANJA

Koliko smo puta pokušali požeiti gdje nismo sijali, izbiti za sebe neku korist gdje se nismo znojili? Nastojali smo prečacem postići uspjeh mukotrpnih i dugih putovanja. Htjeli smo se sačuvati od "nepotrebne" muke, ne rasipati "nerazumno životne snage". Ukratko, željeli smo "živjeti". I svaki put smo se onda morali uvjeriti, nekad i s vrlo gorkim posljedicama, da to ne ide. Još smo dobro prošli, ako nas je neko takvo iskustvo sačuvalo od novih pokušaja da idemo životnim prečacima. Svijet je tako mudro sazdan da se ne isplati nikakav životni prečac.

Kao školarci imali smo iz nekog predmeta lekcijâ koje smo slabo ili nikako shvatili. Bile su nam preteške, jer smo prije toga propustili steći određeno predznanje ili su naši talenti na tom području bili "prekratki". Uz to smo se ponekad bojali ili stidjeli zamoliti profesora da nam ih dodatno objasni. Tako smo ostali prikraćeni za znanje, zbog čega možda i danas u nečemu šepamo.

U Evanđelju čitamo da je tako nekako bilo i sa Isusovim učenicima. Isus im je održao jednu nastavnu jedinicu, koju oni nikako nisu razumjeli, a "bojali su se pitati ga", kaže Evanđelje (usp. Mk 9,30-37). Govor je o Isusovoj patnji, koju je Isus unaprijed najavio i kroz koju je morao proći prije uskrsnuća. Patnja je jedno od ključnih životnih pitanja za svakog čovjeka, a za današnjeg zapadnog, naviklog na lagodan život, svakako i najteže. To pitanje Isusovi učenici u ono vrijeme još nisu bili razumjeli. I umjesto da o tome intenzivno razmišljaju ili mole Učitelja da im to razjasni, oni – zapodjenuše razgovor o sasvim drugoj temi: Tko je među njima najveći?!

Nelagoda s patnjom i napast da se tu temu zamijeni nekom lakšom i „suvremenijom“ tinja, ponekad i bukti, i u nama, današnjim Isusovim učenicima. Toliko je ugodnijih tema, toliko je prilika da misli odlutaju i dugo ostanu na tim temama! Zar nam se to ne događa svaki dan? Ali ostaje istina: osim puta patnje nema drugog puta do blaženog uskrsnuća. Uzaludna su sva naša razmišljanja poput „Možda Isus ipak nije mislio tako ozbiljno“, „Pa kršćanski se život da uskladiti s normalnim ljudskim životom“, „Ta nismo više u srednjem vijeku“ i slično, jer Isus uporno zahtijeva da prvo riješimo pitanje patnje – prihvaćajući ju i živeći ju dragovoljno – pa tek onda sanjamo o uskrsnuću. Isus zahtijeva ništa manje nego da prihvatimo i živimo sudbinu zrna, koje mora prvo umrijeti pa onda obilato „uskrsnuti“. Ne malo griješimo, ako živimo i naviještamo vjeru nezahtjevno: ako govorimo samo o ljepotama neba, bez naglaska na činjenici da se u nebo, po Isusovim riječima, ipak dolazi samo na uska vrata i trnovitim putem. Prorjeđujemo svoje redove, kad svoje kandidate novačimo kako to rade svjetovna zvanja: prednostima života u zajednici, gdje je pojedinac posve oslobođen svagdanje brige za radno mjesto, kruh i krov nad glavom. Redovnički i svećenički redovi znatno su bolje i kvalitetnije popunjeni, kad se u njih novači predstavljanjem cjelovite Božje volje, „svega nauma Božjeg“ (Dj 20,27), što ga Bog ima s našim životima.

U nagovoru austrijskim biskupima (posjet „ad limina“, 05.11.2005.) Papa je - znajući da se u Austriji u naviještanju vjere neke teme izbjegavaju, a druge nedovoljno obrađuju – upozorio biskupe: „Ne stvarajte si iluzije. Katoličko poučavanje u vjeri, koje se nudi osakaćeno, proturječe je u sebi i ne može biti trajno plodno. Propovijedanje Kraljevstva Božjeg uvijek ide ruku pod ruku sa zahtjevom za obraćenjem i s ljubavlju, koja daje hrabrost, koja pokazuje put, koja uči shvatiti da je s Božjom milošću moguće i ono što je prividno nemoguće Dajte ljudima u nesigurnostima ovog vremena i društva sigurnost neprikraćene vjere Crkve.“

Nesigurnosti vremena i društva još će podugo potrajati – sve do ponovnog Gospodinova dolaska. Valja dotle držati i živjeti neprikraćenu vjeru Crkve „da nam je kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje“ (Dj 14,22). Jer, u Božjem je planu ne spašavati Kristove sljedbenike od patnje i smrti, nego ih po patnji i smrti privoditi slavi uskrsnuća.

ZAPISNIK

Plenarne sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH
održane u Zagrebu 28. siječnja 2011.

U samostanu Sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu 28. siječnja održana je Plenarna sjednica Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini pod predsjedanjem dr. fra Ivana Sesara, predsjednika Vijeća i provincijala Hercegovačke franjevačke provincije.

Na sjednici su sudjelovali sljedeći poglavari i poglavarice franjevačkih zajednica:

fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM i predsjednik Vijeća, **s. Ivanka Mihaljević**, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Preč. Srca Marijina, i potpredsjednica Vijeća, **fra Ljudevit Maračić**, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franj. konventualaca i treći član Predsjedništva Vijeća, **fra Lovro Gavran**, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene, **fra Željko Tolić**, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, **fra Željko Železnjak**, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, **fra Josip Sopta**, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, **fra Ivica Petanjak**, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda B. Mandića, **fra Ivan Paponja** provincijal Hrvatske provincije franjevac trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, **s. Nevenka Grgat**, vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, **s. Ružica Barić**, vrhovna poglavarica Sestara franjevki Bezgrješnog Začeca iz Dubrovnika, **s. Franciska Molnar**, provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, **s. Leonka Bošnjak Čovo**, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, **s. Franka Bagarić**, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Sv. Obitelji, **s. Anica Jureta**, provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska Provincija sv. Maksimilijana Kolbea, **s. Marijana Merdita**, provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeca, Cetinje, **br. Stjepan Kelčić**, nacionalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj, **s. Mirjana Pinezić**, zamjenica s. Albine Zec, regionalne predsjednice Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, **s. Dragica Petrović**, odgovorna grupe, Svjetovni institut Misionarki Kristova Kraljevstva.

Sjednici nisu nazočile i svoj nedolazak su ispričale: **s. Nelija Pavlović**, provincijska predstojnica Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, i **s. Nives Kanevčev**, nacionalna ministra Franj. svjetovnog reda u BiH.

U prvom dijelu sjednice sudjelovali su pročelnici povjerenstava koja djeluju pri Vijeću: **fra Mirko Kemiveš**, pročelnik Povjerenstva za duhovnost, **fra Ivan Ševo**, pročelnik Povjerenstva za studijsku i izdavačku djelatnost, **fra Petar Antun Kinderić**, pročelnik Povjerenstva za *Zlatnu harfu*, **fra Mijo Džolan**, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira, i **fra Pero Vrebac**, koordinator za izdavanje *Franjevačkih izvora*.

Nakon molitve te pozdrava i dobrodošlice predsjednik Vijeća fra Ivan Sesar predstavio je sljedeći

Dnevni red:

1. Izvješća radnih tijela, povjerenstava, koordinatora:

a) FSR:

- za Hrvatsku: nacionalni ministar brat Stjepan Kelčić
- za BiH: nacionalna ministra s. Nives Kanevčev

b) FRAMA:

- za Hrvatsku: fra Milan Krišto, nacionalni duhovni asistent
- za BiH: fra Josip Vlašić, nacionalni duhovni asistent

c) List franjevačkih zajednica *Brat Franjo*: s. Antica-Nada Čepulić, glavna urednica

d) Radna tijela:

- Povjerenstvo za duhovnost: fra Mirko Kemiveš
- Povjerenstvo za studijsku i izdavačku djelatnost: fra Ivan Ševo
- Povjerenstvo za *Zlatnu harfu*: fra Petar Antun Kinderić
- Povjerenstvo za apostolat i evangelizaciju
- Franjevački institut za kulturu mira: fra Mijo Džolan
- Koordinator za izdavanje *Franjevačkih izvora*: fra Pero Vrebac

2. Rad članova VFZ

- a) Izbor upravnoga vijeća Franjevačkog instituta za kulturu mira
- b) Usvajanje zapisnika sa sjednice VFZ-a od 21. lipnja 2010.
- c) Usvajanje Statuta VFZ-a
- d) Financiranje Franjevačkog instituta za kulturu mira
- e) Godišnje blagajničko izvješće za 2010.
- f) Distribucija izdanja VFZ-a
- g) Rasprava o visini članarine za 2011.
- e) Program rada za 2011.

3. Razno

Usvojen je predloženi dnevni red sjednice, nakon čega su uslijedila izvješća radnih tijela, povjerenstava i koordinatora.

1a) Izvješće o radu Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj podnio je nacionalni ministar brat Stjepan Kelčić. Predstavio se nazočnima kao novi nacionalni ministar te je izložio rad FSR-a kroz proteklu godinu. Između ostalog istaknuo je *Četvrti nacionalni izborni kapitul* na kojem je izabrano novo Nacionalno vijeće, a koji je održan od 8. do 10. listopada 2010. u Samoboru. Također je spomenuo da su održani *Izborni kapituli* u 3 područnim bratstvima.

Godina 35.	Uskrs - 2011.	Broj: 33
------------	---------------	----------

U izvješću je istaknuto obilježavanje desete obljetnice preustroja Hrvatskog nacionalnog bratstva u 5 područja. Također je istaknuta formacija, koja je imala prioritet u djelovanju FSR, kao i izdavanje *Zbornika radova* s formacijskih susreta. Ustanovljena je radna skupina za prevođenje odgovarajućih inozemnih materijala. U izradi je internetska stranica FSR-a i radi se na uređenju novog broja lista *Bratstvo*.

FSR je razvio široku socijalno-karitativnu djelatnost. Navedeno je sljedeće:

- Prihvatilište *Ruže sv. Franje* u Rijeci (zbrinuto oko 250 beskućnika)
- Časopis za beskućnike *Ulične svjetiljke* (do sada tiskano 11 brojeva s ukupno više od 70.000 primjeraka)
- Akcija *Mladi protiv gladi - Socijalna samoposluga* u Rijeci
- Pučka kuhinja pri samostanu na Kaptolu 9 u Zagrebu (dnevno se podijeli 150 toplih obroka siromasima)
- Započet projekt za poboljšanje života romske populacije u Rijeci
- Mobilni tim za palijativnu skrb pri samostanu na Kaptolu 9 (20 pacijenata s različitim bolestima)
- Udruga *Veronikin rubac* u Osijeku (pruža njegu i pomoć starim i nemoćnim osobama)

FSR nastavlja organizirati obilježavanje dana *Duh Asiza*. Također, u skrbi za sve stvoreno, prati razvoj događaja oko projekta *Družbe Adrije*, zauzima se za ekološko gospodarenje otpadom i stvara bazu svojih projekata i inicijativa. Usko surađuje s FRAMOM. Priprema tiskanje novog *Obrednika FSR-a*. Priprema se za održavanje Drugog nacionalnog tematskog susreta za formaciju te za sudjelovanje na redovitom generalnom kapitulu FSR-a u Sao Paolu (Brazil).

Za nastavak svojih aktivnosti u ovoj godini FSR moli financijsku pomoć Vijeća u iznosu od 20.000 kuna.

Izvješće o radu Franjevačkog svjetovnog reda u BiH pripremila je nacionalna ministra s. Nives Kanevčev. Izvješće je pročitao fra Josip Vlašić. Istaknute su sljedeće obavljene aktivnosti:

- održavanje sjednice Nacionalnog vijeća;
- održavanje seminara za voditelje FSR-a;
- održavanje izbornog kapitula Bosanskog bratstva FSR-a;
- hodočašće Bosanskog bratstva FSR-a kraljici Katarini u Kraljevu Sutjesku;
- seminar *Duhovnost i formacija u FSR-u.* (Članovi FSR-a iz Hrvatske održali su za FSR u BiH trodnevni seminar *Svjetovni franjevac u suvremenom svijetu*);
- razne aktivnosti održane po pojedinim mjesnim bratstvima FSR-a.

Za 2011. planirano je:

- nacionalni izborni kapitul;
- rad na dovršenju *Statuta nacionalnog bratstva FSR-a u BiH*;
- posebna pozornost posvećuje se formaciji članova FSR-a.

1b) Izvješće o radu Franjevačke mladeži u Hrvatskoj podnio je nacionalni duhovni asistent fra Milan Krišto. U izvješću su istaknute sljedeće aktivnosti:

- održavanje triju sjednica Nacionalnog vijeća, dviju sjednica Nacionalnog izvršnog odbora te Trinaeste nacionalne i Šeste izborne skupštine FRAME;
- izbor Nacionalnog vijeća i vodstva u 3 područnim bratstvima;
- hod FRAME pod naslovom *Na izvor života*;
- seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima (više od 500 framaša sudjelovalo je na Susretu hrvatske katoličke mladeži u Zadru);
- suradnja FRAME s FSR-om (postoji posebno Povjerenstvo za suradnju);
- zauzimanje za pravilno gospodarenje vodom i otpadom, za palijativnu skrb, za radnička prava i čist okoliš (prate projekt *Družba Adrija*);
- već dvije godine FRAMA radi na tome da joj se prizna pravna osobnost;
- izrada *Pravilnika Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata FRAME*;
- važnost duhovne asistencije što ju FRAMI već 10 godina pružaju Milosrdne sestre sv. Križa iz Đakova i Školske sestre franjevke iz Splita.
- FRAMA već 18 godina izdaje list *Tau*.

Za 2011. planirano je:

- Osmi nacionalni susret FRAME;
- Međunarodni susret FRAME u Madridu (kolovoz 2011);
- Peti nacionalni susret za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima.

Podneseno je također i financijsko izvješće te zamolba da Vijeće pomogne planirane aktivnosti FRAME u Hrvatskoj novčanim iznosom od 38.900,00 kuna.

Izješće o radu Franjevačke mladeži u BiH podnio je nacionalni duhovni asistent fra Josip Vlašić, koji je izvijestio o događanjima u FRAMI na nacionalnoj razini BiH te posebno u Bosanskom a posebno u Hercegovačkom područnom bratstvu.

Na nacionalnoj razini:

- održan je u Sarajevu *Framafest 2010* s izdavanjem CD-a;
- priprema za izdavanje Statuta.

U Bosanskom bratstvu (1.500 framaša) održani su:

- *Dan ekologije Frame*;
- *Duhovni kapitul*;
- *Sportski susret Frame*.

U Hercegovačkom bratstvu (oko 1.500 framaša) održani su:

- seminar za članove dramskih sekcija;
- godišnja skupština bratstva;
- seminar za framaše kandidate za FSR;
- seminar za animatore;
- seminar za članove glazbenih sekcija.

Na nacionalnoj razini za 2011. planira se:

- Izborna skupština i izglasavanje Statuta;
- tiskanje Statuta;
- sudjelovanje na Međunarodnom susretu FRAME u Madridu;
- *Framafest 2011*;
- stjecanje pravne osobnosti u državi.

Bosansko bratstvo za 2011. planira:

- Godišnju skupštinu;
- seminar za animatore,
- *Dan ekologije*,
- sudjelovanje u *Franjevačkom maršu*;
- *Sportski susret*.

Hercegovačko bratstvo za 2011. planira:

- seminar za članove dramskih sekcija;
- molitveni seminar za framaše maturante;
- mjesne kvizove i Olimpijadu znanja o fra Didaku Buntiću;
- Izbornu skupštinu;
- hodočašće u Asiz;
- kampiranje u planinskom području;
- školu animiranja i seminar za članove glazbenih sekcija.

Za planirane aktivnosti FRAME u BiH moli se financijska pomoć Vijeća u iznosu od 30.000,00 kuna.

1c) Izvješće o listu franjevačkih zajednica *Brat Franjo* podnijela je glavna urednica lista s. Antica-Nada Čepulić. List je u 2010. izašao šest puta. Zadržano je prijašnjih 11 rubrika, uvedeno je novih stalnih 6 te povremenih 6 rubrika, dok su se dvije prigodne rubrike ugasile. List i dalje ima 36 stranica. U 2010. list *Brat Franjo* dobio je novi grafički izgled, a broj suradnika je 25-30.

Za 2011. u planu je obilježavanje jubilarne godine sv. Klare Asiške, zatim teme o obitelji, Papin pohod Hrvatskoj, intervjui s osobama povezanim s franjevaštvom, teme o hrvatskim franjevačkim slugama i službenicima Božjim te teme iz franjevačke povijesti. Urednica je posebno naglasila važnost rubrike *Iz života naših bratstava* i zamolila je sve nazočne da šalju vijesti iz svojih zajednica.

Uredništvo lista i suradnici rade volonterski, skromna naknada isplaćuje se samo grafičkom uredniku. Stoga, urednica je zamolila financijsku pomoć Vijeća u iznosu od 10.000 kuna.

1d) Radna tijela:

Izvješće o radu Povjerenstva za duhovnost podnio je pročelnik fra Mirko Kemiveš. Povjerenstvo je održalo prvi sastanak 6. prosinca 2010, a svrha sastanka je bila planiranje za 2011. godinu.

Fra Mirko je izvijestio da Povjerenstvo predlaže sljedeće aktivnosti tijekom 2011. godine: izdavanje *Komentara Pravila TOR* od Hardicka, izdavanje *Komentara Oporuke sv. Franje* od Essera, predstavljanje knjige *Iuridica franciscana*, predstavljanje knjige *Klara Asiška od M. Bartolija* te predstavljanje zbornika *Verba Domini mei*.

Povodom 800. obljetnice utemeljenja Reda sv. Klare Povjerenstvo predlaže održavanje *Studijskih dana o Spisima sv. Klare* kod klarisa u Mikulićima 2012, nakon blagdana sv. Franje. Za taj događaj bilo bi potrebno naći predavače koji bi obradili teme što ih je predložila s. Tarzicija Čičmak OSC (11 tema). Poteškoća je u tome što se predložene teme podudaraju s temama prijašnjih skupova. Stoga mole pomoć Vijeća u odabiru tema. Zaključeno je da Povjerenstvo predloži Vijeću određene teme koje bi Vijeće razmotrilo i odobrilo.

Također je naglašeno kako je potrebno zadržati trećoredske susrete u Zagrebu (subotom drugog tjedna u studenom) i obilježavanje dana *Duh Asiza* na Kaptolu i na Sv. Duhu u Zagrebu.

Izvješće o radu Povjerenstva za studijsku i izdavačku djelatnost podnio je pročelnik Povjerenstva fra Ivan Ševo. Istaknuo je da se kao pročelnik obratio članovima svog Povjerenstva i pozvao ih na komunikaciju i izmjenu iskustava, ali od njih nije dobio odgovor. Predlaže sljedeće:

- * usvajanje Pravilnika Povjerenstva;
- * provjeriti dokle se stiglo s izdavanjem *Povijesti franjevaštva*;
- * provjeriti što je s tiskanjem Esserovih *Komentara Oporuke sv. Franje*;
- * provjeriti što je s projektom (iz 2006.) *Svijetli zaboravljeni likovi naše franjevačke povijesti*;
- * u bližoj budućnosti pokrenuti izdavanje niza svezaka, opširno i temeljito obrađenih, o franjevačkim svecima i blaženicima u svim franjevačkim redovima i ograncima od 13. stoljeća do danas (*Franjevački perivoj*);
- * napraviti *reprint*-izdanje *Životopisa sv. Franje* Tome Čelanskog.

Izvješće o radu Povjerenstva za Zlatnu harfu podnio je pročelnik fra Petar Antun Kinderić. Istaknuo je da su članovi Povjerenstva izrazili želju ostati u sklopu *Povjerenstva za apostolat i evangelizaciju*. Jedna od poteškoća je i pomanjkanje ideja u odbiru tema za ZH. Fra Petar je također darovao sudionicima knjigu koja je nedavno izašla je iz tiska.

Na prošlogodišnjoj ZH sudjelovalo je sveukupno 6.680 djece u 137 dječjih zborova. Po (nad)biskupijama u HR: u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji i Srijemskoj biskupiji ZH se održala u 5 mjesta, sveukupno 26 zborova sa 1.170 djece; u Zagrebačkoj nadbiskupiji 11 dječjih zborova sa 500 djece; u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji 33 zbora sa 1.450 djece; u Zadarskoj nadbiskupiji 17 zborova sa 750 djece, u Varaždinskoj biskupiji 9 zborova sa oko 350 djece; u Sisačkoj biskupiji 5 zborova s 300 djece.

Iz pridodanog izvješća s. Krešimire Skopljaković za BiH fra Petar je istaknuo sljedeće: u BiH su nastupila 23 zbora sa ukupno 1.060 djece. Zlatna harfa je i dalje potrebna. Tema ZH za 2011. izabrana je po koralnoj pjesmi *Salve, sponsa Dei – Zdravo, zaručnice Božja*.

U financijskom izvješću, navodeći primitke i izdatke, fra Petar ističe da su realni troškovi za knjigu *Zlatna harfa* oko 50.000,00 kuna. Vijeće bi trebalo nadoknaditi nedostatak od 30.000,00 kuna za knjigu, a za redovite izdatke 7.000,00 kuna.

Usvojen je prijedlog Povjerenstva za Zlatnu harfu da se njihov plan rada usvaja na lipanjskoj sjednici Vijeća. Također je jednoglasno reizabrana s. Krešimira Skopljaković, ŠSF, kao članica povjerenstva.

Nakon stanke za kavu nastavilo se s radom. Prije početka rada fra Ljudevit Maračić ukratko je predstavio i preporučio (i svima darovao) vrijednu knjigu fra Ivana Karlića OFMConv *Franjevački tihi pregaoci o Kristu i Mariji*.

Izvješće o radu Povjerenstva za apostolat i evangelizaciju - Pošto fra Stipe Nimac OFM, pročelnik Povjerenstva za apostolat i evangelizaciju, nije prihvatio mandat, izvješće o radu Povjerenstva nije podneseno. Fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća, istaknuo je da fra Stipe Nimac pravno još nije razriješen službe pa je predložio rješavanje ovoga problema u drugom dijelu sjednice.

Izvješće o radu Franjevačkog instituta za kulturu mira podnio je ravnatelj fra Mijo Džolan. Nabrojio je projekte za koje je Institut dobio i određenu financijsku potporu. Planirani projekti su:

- izdavanje knjige prof. dr. Inge Tomić-Koludrović;
- tiskanje Vodiča za animatore PMSS (Pravde, mira i skrbi za stvorenja);
- projekt s mladima u Kninu;
- prekogranički projekt HR-BiH *Zaštita prirode i okoliša*;
- kolegij Sv. Franjo i ekologija na Sveučilištu u Mostaru;
- projekt *Franjevačka ljetna škola kulture i mira*;
- simpozij o Ustavu BiH;
- trogodišnji projekt *Čemu treba reći DA, a čemu NE na globalnom tržištu*.

Fra Mijo je naglasio dobru suradnju s FSR-om te da Institut ima mrežu suradnika. Naglasio je da je u prošloj godini više vremena posvećeno planiranju, dok se u ovoj, 2011, planira realizacija spomenutih projekata.

Fra Mijo je prikazao financijsko stanje Instituta. Naglasio je da određene dobivene donacije Institut mora upotrijebiti za spomenute projekte po želji donatora, a za *hladni pogon* Instituta moli pomoć Vijeća od 200.000,00 kuna.

Naglašeno je da se kao franjevačka obitelj trebamo uključiti u obilježavanje dana *Duh Asiza*, a Institut je za to prikladan.

Izvješće o Franjevačkim izvorima podnio je koordinator za izdavanje *Franjevačkih izvora* fra Pero Vrebac. Istaknuo je da su završeni gotovo svi prijevodi, osim: *Kronike fra Salimbene Parmskog*, koju prevodi fra Josip Mrnjavac (dovršetak je predviđen do 20. veljače 2011.), te *Pravila Leona XIII.* i *Pravila Pavla VI*, koje prevodi prof. Antica-Nada Čepulić. Također je istaknuto da za nekoliko djela treba još obaviti lekturu (biblijsku, jezičnu i franjevačku). Ujednačavanje tekstova radi gđa Anita Konjicija. Kratice su dogovorili franciskanolozi i franciskanologinje, a zadnju riječ, tj. stručni osvrt, dat će prof. dr. Ivo Pranjković. Korekturu i redakturu obaviti će prof. Ante Šoljić.

Fra Pero je istaknuo da je potrebno napisati predgovor i uvod za *Franjevačke izvore*. Uredničko vijeće predlaže da predgovor napiše u ime Vijeća predsjednik fra Ivan Sesar, a uvod u *Franjevačke izvore* onaj koga Vijeće imenuje glavnim urednikom. Uredničko vijeće predlaže da glavni urednik bude dosadašnji koordinator.

Prijelom teksta uraditi će se najvjerojatnije u ožujku. Sinoptičke tabele prevest će s talijanskog fra Marinko Pejić OFM, a kazala će prirediti gđa Anita Konjicija.

Uredničko vijeće predlaže sljedeći oblik izdanja: 1 svezak (oko 2000 stranica) formata talijanskog izdanja, s kutijom tvrdog uveza, boje bordo, biblijski papir, dvije vrpce, kartica s latinskim i hrvatskim kraticama i sadržajem knjiga, uz knjigu i CD.

Tri su ponude za tiskanje knjige, najbolja je ponuda Tiskare *Zrinski*. Tiskanje bi moglo biti u lipnju. Dosad je isplaćeno 39.849,00 €.

Nakon što je predsjednik Vijeća zahvalio fra Peri i odao priznanje za uloženi trud, prešlo se na diskusiju o nakladi *Franjevačkih izvora*, o kriteriju kako ih podijeliti po zajednicama, o prodajnoj cijeni i o drugim pojedinostima. O određenim zaključcima vezanim za *Franjevačke izvore* predviđena je rasprava u popodnevnom radu.

U 12.30 sati uslijedio je ručak, a u 14.30 sati nastavljen je rad sjednice.

2a) Izbor Upravnog vijeća Franjevačkog instituta za kulturu mira - Predsjednik Vijeća fra Ivan Sesar podsjetio je nazočne da Upravno vijeće sukladno Statutu FIKM-a ima pet članova, čiji mandat traje 3 godine. Po službenoj dužnosti fra Mijo Džolan, ravnatelj Instituta, i fra Ivan Sesar, predsjednik VFZ-a, članovi su Upravnog vijeća. Potrebna su još 3 člana, rekao je fra Ivan te upitao nazočne za prijedloge. Nakon diskusije i prijedloga jednoglasno su izabrani sljedeći članovi Vijeća: s. Leonka Bošnjak Čovo, s. Franka Bagarić i fra Josip Sopta.

2b) Uslijedilo je **usvajanje Zapisnika** sa sjednice VFZ-a održane u Mostaru 21. lipnja 2010. Na zapisnik nije bilo primjedbi te je jednoglasno usvojen.

2c) Rasprava o predloženom nacrtu Statuta VFZ-a i usvajanje Statuta

Nakon što su nazočni članovi dobili primjerke Nacrta Statuta VFZ-a, dogovoreno je da se čita članak po članak. Na većinu članaka nije bilo primjedbi, izuzev kod 8. članka, gdje je umjesto predloženoga teksta u Nacrtu Statuta usvojen sljedeći tekst: *Tajnika Vijeća tajnim glasovanjem, relativnom većinom izabire Vijeće na tri godine. Tajnik nije član Vijeća. Ista osoba može biti birana više puta. S izabranim tajnikom treba se sklopiti ugovor o radu, valjan i u građanskom pravu.* Također kod 15. članka razgovalo se o Povjerenstvu za apostolat i evangelizaciju te o ukidanju ovoga Povjerenstva. Nakon diskusije jednoglasno je odlučeno da se ukine Povjerenstvo za apostolat i evangelizaciju.

Uslijedilo je glasovanje za Statut u cjelini. Statut je usvojen jednoglasno.

2d) Godišnje blagajničko izvješće za 2010. podnio je Anto Matković, tajnik i blagajnik VFZ-a. Pripremio je dvije verzije izvješća:

* opširno izvješće na 23 stranice (dano predsjedniku i potpredsjednici te još dva primjerka dostupna svima...)

* kraće izvješće na 5 stranica (dano na uvid svakom članu)

Na izvješće nije bilo primjedbi.

2e) Izdanja VFZ-a - Razgovaralo se o tiskanju *Franjevačkih izvora*. Nakon diskusije glasovanjem je odlučeno da se tiska 4.000 primjeraka. Odlučeno je da se podijeli po franjevačkim zajednicama prema broju svečano zavjetovanih članova. Također je spomenuto kako je potrebno primjerke *Franjevačkih izvora* darovati Vladi, svim ministrima te pojedinim ustanovama. *O pojedinostima dogovoriti ćemo se na sljedećoj sjednici u lipnju*, kazao je fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća.

2f) Financijska potpora projektima VFZ-a – Vijeće se osvrnulo na izvješće o radu FIKM-a. Fra Mijo Džolan, ravnatelj Instituta, traži financijsku pomoć Vijeća u iznosu od 200.000 kuna. Članovi Vijeća jednoglasno su odobrili financijsku pomoć Institutu u visini traženog iznosa.

Također je jednoglasno odlučeno da se listu franjevačkih zajednica *Bratu Franji* odobri financijska pomoć u iznosu od 10.000,00 kuna, FRAMI u HR i BiH po 30.000,00 kuna i FSR-u u HR i BiH po 20.000,00 kuna.

Odobreno je da se od prodaje knjige *Zlatna harfa*, čija je cijena prema odluci Vijeća 50,00 kuna, fra Petru Kinderiću nadoknadi trošak od 30.000,00 kuna za tiskanje knjige i 7.000,00 kuna za tekuće troškove.

Jednoglasno je prihvaćeno da fra Pero Vrebac bude glavni urednik *Franjevačkih izvora* te da napiše uvodnu riječ, a fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća, da napiše predgovor za *Franjevačke izvore*.

2g) Rasprava o članarini za 2011. - Jednoglasno je prihvaćeno da članarina za Vijeće ostane kao i dosadašnjih godina.

2h) Prihvaća se prijedlog fra Mirka Kemiveša, pročelnika Povjerenstva za duhovnost, o održavanju *Studijskih dana o Spisima sv. Klare*. Dogovoreno je da fra Mirko razgovara sa sestrama klarisama te do lipnja dostavi Vijeću konkretne prijedloge. Nisu prihvaćeni drugi prijedlozi iz fra Mirkova izvješća.

3. Razno

a) Fra Lovro Gavran pismeno je podnio Vijeću prijedlog da se na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu pokrene Franjevački studij (zasad master, kasnije licencijati i doktorat), ukoliko su i druge franjevačke zajednice spremne slati svoje članove u Sarajevo (umjesto kao dosad u Rim, Canterbury ili u Ameriku). O ovom prijedlogu raspravljat će se na sljedećoj sjednici.

b) Razgovaralo se o obilježavanju obljetnice dolaska sv. Franje na našu obalu, ali nije dogovoreno ništa zajedničko.

c) Razmatrano je pismo sestara klarisa iz Zagreba upućeno Vijeću, kojim pozivaju na sudjelovanje u otvaranju početka proslave Osamstote obljetnice početka Drugog franjevačkog reda u njihovoj samostanskoj crkvi. Odlučeno je da se razgovara sa sestrama klarisama u čemu bi se konkretno sastojalo to sudjelovanje.

Uz pristanak domaćina jednoglasno je odlučeno da sljedeća sjednica Vijeća bude 20. lipnja 2011. u samostanu Sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu.

Zapisao:

Anto Matković, tajnik Vijeća

Odobrili:

Fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća
S. Ivanka Mihaljević, potpredsjednica Vijeća

Pohod pape Bendikta XVI. Hrvatskoj

Početak lipnja Hrvatsku će posjetiti papa Benedikt XVI. Naša Crkva čeka ga s ljubavlju u molitvi. On danas nosi teški teret službe što ju je Gospodin povjerio Petru. Koliko samo čimbenika danas u svijetu rastače tkivo Crkve, a Petar naših dana čvrsto drži kormilo Kristove Lađe da ne propadne ništa od onoga što mu je Gospodin povjerio! U zajedničkoj zauzetosti za Crkvu pozdravimo dragog Gosta i ovom molitvom za Crkvu, što ju je sastavio sv. Ćiril neposredno prije svoje smrti.

Gospodine, Bože moj, ...

usliši moju molitvu i očuvaj svoje vjerničko stado
 kojemu si za predstojnika dao mene, neprikladnoga i nedostojnoga ...
 Umnoži svoju Crkvu brojčano i privedi sve k jedinstvu.
 Učini ju izvrsnim narodom,
 jednodušnim u tvojoj pravoj vjeri i pravom ispovijedanju.
 Udahni srcima vjernika riječ nauka.
 Jer, tvoj je dar da si nas primio
 da propovijedamo Kristovo evanđelje,
 da revnosno pozivamo ljude na dobra djela
 i da smijemo činiti ono što ti se sviđa.
 Vraćam ti one što si mi ih dao, jer su tvoji.
 Vodi ih svojom čvrstom desnicom,
 sačuvaj ih pod zaštitom svojih krila,
 kako bi svi slavili i veličali tvoje ime –
 ime Oca i Sina i Duha Svetoga.
 Amen.

Pozorno oslušivati pitanje što i danas tinja u mnogim mladim srcima: TKO ĆE PROBUDITI U NAMA REDOVNICU, REDOVNIKA, SVEĆENIKA ?

Iz Isusovih riječi „Žetva je velika, a radnika malo. Molite dakle Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju“ (Mt 9,37) i „Doista, mnogo je zvanih, a malo izabranih“ (Mt 22,14) nameće nam se misao da sudbina žetve Gospodnje zapravo uvelike ovisi o ljudima. Gospodarevo sudjelovanje u žetvi sasvim je zajamčeno. On će uvijek dati dovoljno radnika, ako ga se moli. On već sam od sebe poziva mnoge, a o ljudima ovisi hoće li se mnogi i odazvati. Gospodar daje i milost i snagu da se mogu odazvati, ali ostavlja ljudskoj volji slobodu odaziva. Njegov način nije prisiljavati, nego p r i d o b i v a t i ljubavlju.

Dakle, mnogo je stalo do čovjekove dragovoljne i usrdne molitve za dovoljan broj radnika i do čovjekovog slobodnog odaziva na Božji poziv. U oba slučaja u pitanju je čovjekova volja. Ona se dà mijenjati odnosno odgajati pridobivanjem ljubavlju. *Odgoj je primjer i ljubav – ništa drugo*, napisao je Friedrich Fröbel prije više od 150 godina. Volja treba dovoljan razlog za odabir ili odbacivanje nečega. Što je veća stvar o kojoj se mora

odlučiti, potreban joj je jači razlog. Svednevice je suočena s odlučivanjem, nekad se mora odlučiti u istom trenutku. Slobodna je odlučiti se za ovo ili za ono, ali nije i ne može biti slobodna od samog odlučivanja: ne može izbjeći odlučivanje, jer je i neodlučivanje neka odluka. Tu je prilika za roditelje, odgajatelje i druge da savjetom pomognu mladom čovjeku u odlučivanju i pritom probude u njemu jedno od više mogućih zvanja za koja mu je Bog dao uvjete.

Danas se živi vrtoglavo brzo. Život je pun iznenađenja. Stalno se mora računati s nečim novim. Svaka nespremnost da se ide ukorak sa životnim zahtjevima otežava ne samo život, nego i ono temeljno: *biti čovjek*. Zato se mora stalno učiti: učiti živjeti, učiti ljubiti, učiti umirati. Pa i učiti kako donositi odluke. I kako drugima pomagati u tome.

Kršćani žive u svijetu punom suprotnosti i nenaklonjenosti kršćanima. Najsudbonosnije je pitanje kršćanskog redovništva i svećeništva danas i uvijek kako dati volji dovoljno razloga da se, unatoč svim drugačijim trendovima u svijetu, „isplati“ neopozivo odlučiti za Isusov križni put poniznog služenja u zavjetima poslušnosti, čistoće i siromaštva. Dati slobodi mladog čovjeka dovoljan razlog i motiv za tu odluku znači probuditi u njemu redovničko ili svećeničko zvanje.

Nekoć je Gospodin sam hodao zemljom i tražio radnike za svoj vinograd. U njegovim božanskim riječima „*Podi za mnom*“ bili su sadržani i motiv i snaga i odgovor na možebitna pitanja pozvanih. Pozvani su ostavljali kuće i obitelji, imanja i svaku drugu zemaljsku sigurnost da bi slijedili njega koji „*nema gdje bi naslonio glavu*“ (Mt 8,20b). Danas zemljom više ne kroči sam Gospodin, nego njegovo otajstveno Tijelo - Crkva. Sada udovi tog Tijela imaju Gospodinovu zadaću: s njegovim riječima na usnama, s njegovim argumentima u govoru, s križem u središtu svog života, sa srce punim vječnosti pristupati mladim ljudima i reći: „*Podi za mnom!*“ Mnoge su odluke u životu pitanje pravog trenutka i pravog načina pristupa. Pravi trenutak može se nekako iščitati. Način se dâ naučiti. Ali argumenti pristupa moraju se svakako imati. Mladi čovjek želi u onome tko ga poziva vidjeti samog Isusa na djelu. Traži vidljiv dokaz da se taj nije prevario u odluci. Kako redovnički i svećenički životni uspjeh nije plod većeg znanja ili umijeća nego veće vjere, mladi čovjek želi u njemu vidjeti upravo plodove, čak samo čudo vjere: želi dokaz da duhovno zvanje ima viši životni smisao, dublje tumačenje života, bolja rješenja za patnje i druge nevolje, da može nositi veće terete i trpjeti veće nepravde nego druga zvanja i uz to živjeti radosnije od njih. Tako, tko dolazi sa inventarom sveca u sebi, najbolji je novačitelj za duhovna zvanja. Jer, tko vidi sveca, morao bi u njemu vidjeti samoga Krista. Ne treba ga tražiti dalje.

I u našem vremenu ima svetaca. I danas Gospodin polaže u mnoga mlada srca klicu duhovnog poziva. Zato će, čvrsto se nadamo, biti i odaziva. Martin Buber u svojim *Pričama hasida* donosi ovu zgodicu: Rabin Schlomo pita: *Što je najgore što se može dogoditi čovjeku?* I odgovara: *Kad čovjek zaboravi da je kraljevsko dijete!* Iz ovoga se nameće zaključak da čovjeka treba podsjećati na njegovo dostojanstvo, buditi u njemu svijest o tom dostojanstvu. Slično je s duhovnim zvanjima. U mnogim mladim srcima tinja duhovni poziv. Treba ga samo – p r o b u d i t i.



Glasil o Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Tajništvo: Prilaz Gjura Deželića 75, HR-10000 Zagreb, tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.: 098/9244-901,
e-mail: vfz-tajnistvo@zg.htnet.hr

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća

